八十卷本：第一卷至第四卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，句读及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二三年三月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

永乐御制大方广佛华严经序 - 1 -
大方广佛华严经序 - 3 -
起诵仪 - 6 -
香赞 - 6 -
开经偈 - 6 -
大方广佛华严经卷第一 - 7 -
世主妙严品第一之一 - 7 -
补阙真言 - 27 -
举赞 - 27 -
举字母赞 - 27 -
华严字母 - 28 -
回向偈 - 29 -
大方广佛华严经卷第二 - 30 -
世主妙严品第一之二 - 30 -
补阙真言 - 55 -
举赞 - 55 -
举字母赞 - 55 -
华严字母 - 56 -
回向偈 - 57 -
大方广佛华严经卷第三 - 58 -
世主妙严品第一之三 - 58 -
补阙真言 - 84 -
举赞 - 84 -
举字母赞 - 84 -
华严字母 - 85 -
回向偈 - 86 -
大方广佛华严经卷第四 - 87 -
世主妙严品第一之四 - 87 -
补阙真言 - 115 -

举赞 ..... - 115 -
举字母赞 ..... - 115 -
华严字母 ..... - 116 -
回向偈 ..... - 117 -

yǒng lè yù zhì dà fāng guǎng fó huā yán jīng xù

永乐御制大方广佛华严经序

gài wén tǒngwàn fǎ wéi yī lǐ guànwàn gǔ wéi yī xīn xīn
盖闻：统万法唯一理，贯万古唯一心。心

yě zhě wàn fǎ zhī yuán zhòngmiào zhī tǐ líng míng bú mèi qīng
也者，万法之源，众妙之体。灵明不昧，清

jìng kōng jì fēi sè xiàng zhī kě qiú fēi bǐ liàng zhī kě nǐ gù yǒu
净空寂，非色相之可求，非比量之可拟。故有

wú xiàng zhī zhī bú yòng zhī yòng wéi bú nì zhī gù wú suǒ bù zhī
无相之知，不用之用。惟不泥知故无所不知，

wéi bú nì yòng gù wú suǒ bú yòng suǒ yǐ sēn luó bǎo yìn ér zhōubiàn
惟不泥用故无所不用。所以，森罗宝印而周遍

shā jiè yě
沙界也。

dà fāngguǎng fó huāyán jīng zhě zhū fó zhī xìng hǎi yī zhēn zhī
大方广佛华严经者，诸佛之性海，一真之

fǎ jiè xiǎnxuánwēi zhī miàoquán yǎn wú jìn zhī zōng qù yǔ qí guǎng
法界；显玄微之妙诠，演无尽之宗趣；语其广

dà zé wú suǒ bù bāo yǔ qí jīng mì zé wú suǒ bú bèi suī yī lù yī
大则无所不包，语其精密则无所不备；虽一路一

mén zhī kě rù ér qiān shū wànbiàn zhī wú qióng wàng zhī zhě mò
门之可入，而千殊万变之无穷。望之者，莫

cè qí jīn jí zhī zhě mò nì qí jì suǒ wèi huì cāng hǎi ér wéi mò
测其津；即之者，莫睨其际。所谓会沧海而为墨，

jù xū mí ér wéi bǐ bù néng jìn yī jù zhī yì ér kuàng yǐ qiǎn jìn
聚须弥而为笔，不能尽一句之义，而况以浅近

zhī guān bēi xià zhī shí ér yù tàn qí kǔn ào zhě zāi suī rán zhì dào
之观、卑下之识而欲探其阃奥者哉？虽然至道

wú xíng zhì lǐ yǒuyào gài yàozhě yǐ yī ér wéizhòng yǐ zhòng
无形，至理有要。盖要者，以一而为众，以众

ér wéi yī yǐ dà ér wéixiǎo yǐ xiǎo ér wéi dà yù fán ér yù jiǎn
而为一；以大而为小，以小而为大；愈烦而愈简，

yù duō ér yù yuē hán shí fāng xū kōng yú yī háo nà wú liàngchà tǔ
愈多而愈约；含十方虚空于一毫，纳无量刹土

yú jiè zǐ xíng bù wànxiàng zhī cànmíng yuánróng hǎi bō zhī yī wèi
于芥子；行布万 象之粲明，圆 融海波之一味；

zǒngguàn yú yī xī yǒu chā bié shì lǐ jiāo chè ér liǎngwàng xìng
总 贯 于一，奚有差别？事理交彻而两 忘，性

xiàngróngtōng ér wú jìn ruò yuán jìng zhī hù zhào yóumíngzhū zhī xiāng
相 融 通而无尽。若 圆 镜之互照，犹明珠之 相

hán gù wù zhī zhě dé yuán zhì gōng yú qǐng kè jiàn jīn sè jiè yú
含。故悟之者，得 圆 至 功 于 顷刻，见金色界于

chénmáo pǔ yù yìngliàng suí qí hàoyào xiǎn bù yóu yú zì xīn
尘 毛，普雨应 量，随其好乐，鲜不由于自心，

yì hé yǒu yú fó shuō rú bǐ shì rén tóngyóubǎozàng gè suí suǒ
亦何有于佛说？如彼世人，同游宝 藏，各随所

yù jiē huò rú yì yòu rú jī cānxiāng jī jiē dé chōngbǎo quán
欲，皆获如意。又如饥餐 香 积，皆得 充 饱。诠

shì lǐ yǐ chǎnjiào qí tiáo fú lì yì zhě zhì yǐ
是理以 阐 教，其调伏利益者至矣。

zhènjiān kuī zhēn dì lüè jiū zhǐ guī qiú qiānxùn yú yī yán
朕间窥 真 谛，略究旨归。求千训于一言，

suǒ qúnxiàng yú yī zì shēntàn rú lái zhī dào shènshēnguǎng dà
索群 象 于一字。深 叹如来之道，甚 深 广 大；

yǐ yī xīn ér wéizōng qǐ duōmén ér wú ài qiān liú zhī yì ér tóng
以一心而为宗，启多门而无碍；千流之异而同

yuán wànchē zhī shū ér tóngzhé zuì shèng zhī fǎ zhēn shí zhī yì
源，万车之殊而同辙；最 胜 之法，真 实之义，

fēi míngyán zhī kě qióng qǐ xiǎo jī zhī kě jiě zhí xū liǎo wù zì xīn
非名 言之可 穷，岂小机之可解？直须了悟自心，

yuán xìn chéng jiù shù kě kòuzhēn rú zhī xuánguān yǐ zàokōngwáng zhī
圆 信 成 就，庶可叩真 如之 玄 关，以造空 王 之

bǎodiàn yě yú shì lòu zǐ biàn bù liú tōng guǎng dà shèng zhī jiào
宝 殿也。于是镂梓，遍布流通，广 大 乘 之教

zōng wéiqúnshēng zhī fāngbiàn ruò fú pōuwēichén zhī qiānjuànyǒu dài
宗，为群 生 之方 便。若夫剖微 尘之千 卷有待

míngrén shū dà zàng yú kōngzhōng sì bǐ zhì zhě
明人，书大藏于空 中 俟彼智者。

jǐn shū cǐ wéi xù yǐ fā qí duānyún
谨书此为序，以发其 端 云。

yǒng lè shí nián liù yuèchū sì rì
永乐十年六月初四日

dà fāng guǎng fó huā yán jīng xù

大方广佛华严经序[1]

táng wǔ zé tiān zhì

唐武则天制[2]

gài wén zào huà quán yú zhī shǒu tiān dào wèi fēn guī lóng xì
盖闻：造化权舆之首，天道未分；龟龙系
xiàng zhī chū rén wén shǐ zhù suī wàn bā qiān suì tóng lín yǒu jié zhī
象之初，人文始著。虽万八千岁，同临有截之
qū qī shí èr jūn jù shí wú biān zhī yì yóu shì rén mí sì rěn
区；七十二君，讵识无边之义。由是人迷四忍，
lún huí yú liù qù zhī zhōng jiā chán wǔ gài mò nì yú sān tú zhī xià
轮回于六趣之中；家缠五盖，没溺于三涂之下。
jí fú jiù yán xī zhì xiàng jià dōng qū huì rì fǎ wáng chāo sì dà ér
及夫鹫岩西峙，象驾东驱，慧日法王超四大而
gāo shì zhōng tiān tiáo yù yuè shí dì yǐ jū zūn bāo kuò tiě wéi yán
高视，中天调御越十地以居尊，包括铁围，延
cù shā jié qí wéi tǐ yě zé bù shēng bú miè qí wéi xiàng yě
促沙劫。其为体也，则不生不灭；其为相也，
zé wú qù wú lái niàn chù zhèng qín sān shí qī pǐn wéi qí hèng cí
则无去无来。念处正勤，三十七品为其行；慈
bēi xǐ shě sì wú liàng fǎ yùn qí xīn fāng biàn zhī lì nán sī yuán
悲喜舍，四无量法运其心。方便之力难思，圆
duì zhī jī duō xù hùn tài kōng ér wéi liàng qǐ suàn shù zhī néng qióng
对之机多绪，混太空而为量，岂算数之能穷？
rù xiān jiè zhī wēi qū fěi míng yán zhī kě shù wú dé ér chèn zhě
入纖芥之微区，匪名言之可述，无得而称者，
qí wéi dà jué yú
其唯大觉欤！

zhèn nǎng jié zhí yīn tāo chéng fó jì jīn xiān jiàng zhǐ dà yún
朕曩劫植因，叨承佛记。金仙降旨，大云
zhī jì xiān zhāng yù yǐ pī xiáng bǎo yǔ zhī wén hòu jí jiā yǐ jī
之偈先彰；玉宸披祥，宝雨之文后及。加以积

[1] 丽本：大周新译大方广佛华严经序；永乐北藏本及龙藏本：大方广佛华严经序
[2] 丽本：天册金轮圣神皇帝制；永乐北藏本及龙藏本：唐武则天制

shàn yú qìng fǔ jí wēigōng suì dé dì píngtiānchéng hé qīng hǎi yàn
善余庆，俯集微躬，遂得地平天成，河清海晏。

shū zhēn jué ruì jì rì zhì ér yuè shū bèi yè[3] líng wén yì shí zhēn
殊祯绝瑞，既日至而月书；贝叶[3]灵文，亦时臻

ér suì qià yú hǎi yuè mò xiàn chēn zhī lǐ bèi yān jià xiǎn háng shēn
而岁洽。踰海越漠，献暕之礼备焉；架险航深，

chóng yì zhī cí[4] qìng yǐ
重译之词[4]罄矣。

dà fāng guǎng fó huāyán jīng zhě sī nǎi zhū fó zhī mì zàng rú
大方广佛华严经者，斯乃诸佛之密藏，如

lái zhī xìng hǎi shì zhī zhě mò shí qí zhǐ guī yì zhī zhě hǎn cè
来之性海。视之者，莫识其指归；挹之者，罕测

qí yá jì yǒu xué wú xué zhì jué kuī yú èr shèng sān shèng nìng
其涯际。有学无学，志绝窥觎；二乘三乘，宁

xī tīng shòu zuì shèng zhǒng zhì zhuāngyán zhī jì jì lóng pǔ xiánwén
希听受？最胜种智，庄严之迹既隆；普贤文

shū yuànhèng zhī yīn sī mǎn yī jù zhī nèi bāo fǎ jiè zhī wú biān
殊，愿行之因斯满。一句之内，包法界之无边；

yī háo zhī zhōng zhì chà tǔ ér fēi ài mó jié tuó guó zhàoxīngmiào
一毫之中，置刹土而非隘。摩竭陀国，肇兴妙

huì zhī yuán pǔ guāng fǎ táng yuán fū jì miè zhī lǐ miǎnwéi ào
会之缘；普光法堂，爰敷寂灭之理。缅惟奥

yì yì zài jìn cháo shí yú liù dài niánjiāng sì bǎi rányuán[5] yī
义，译在晋朝；时踰六代，年将四百。然圆[5]一

bù zhī diǎn cái huòsān wàn yú yán wéi qǐ bànzhū wèi kuī quánbǎo
部之典，才获三万余言，唯启半珠，未窥全宝。

zhènwén qí fàn běn xiān zài yú tiánguózhōng qiǎn shǐ fèngyíng jìn fāng
朕闻其梵本，先在于阗国中，遣使奉迎，近方

zhì cǐ jì dǔ bǎi qiān zhī miàosòng nǎi pī shí wàn zhī zhèngwén yuè
至此。既睹百千之妙颂，乃披十万之正文。粤

yǐ zhèngshèngyuánnián suì cì yǐ wèi yuè lǚ gū xǐ shuòwéi wù
以证圣元年，岁次乙未，月旅姑洗，朔惟戊

shēn yǐ qí shí sì rì xīn yǒu yú dà biànkōng sì qīn shòu bǐ xuē
申，以其十四日辛酉，于大遍空寺，亲受笔削，

[3] 丽本：牒；永乐北藏本及龙藏本：叶
[4] 丽本：辞；永乐北藏本及龙藏本：词
[5] 丽本：然；永乐北藏本及龙藏本：然圆

jìng yì sī jīng suì dé gān lù liú jīn yù mènggēngshēn zhī xī gāo
敬译斯经。遂得甘露流津，预梦庚申之夕；膏

yǔ sǎ rùn hòu tán rén xū zhī chén shì kāi shí xiàng zhī mén huán fú
雨洒润，后覃壬戌之辰。式开实相之门，还符

yī wèi zhī zé yǐ shèng lì èr nián suì cì jǐ hài shí yuè rén wǔ
一味之泽。以圣历二年，岁次己亥，十月壬午

shuò bā rì jǐ chǒu shàn xiě bì gōng tiānxìng hǎi zhī bō lán kuò
朔，八日己丑，缮写毕功；添性海之波澜，廓

fǎ jiè zhī jiāng yù dà shèngdùnjiào pǔ pī yú wú qióng fāngguǎng
法界之疆域。大乘顿教，普被于无穷；方广

zhēnquán xiá gāi yú yǒu shí qǐ wèihòu wǔ bǎi suì hū fèng jīn kǒu
真诠[6]，遐该于有识。岂谓后五百岁，忽奉金口

zhī yán suō pó jìng zhōng é qǐ zhū hán zhī mì suǒ jì chǎnyáng
之言；娑婆境中，俄启珠函之秘。所冀：阐扬

shā jiè xuān chàng chén qū bìngliǎngyào ér chángxuán mí shí fāng
沙界，宣畅尘区；并两曜而长悬，弥十方

ér yǒng bù yī kuī bǎo jì qìng yì xīn líng sān fù yōuzōng xǐ
而永布。一窥宝偈，庆溢心灵；三复幽宗，喜

yíngshēn yì suī zé wú shuō wú shì lǐ fú bú èr zhī mén rán ér
盈身意。虽则无说无示，理符不二之门；然而

yīn yánxiǎnyán fāngchǎn dà qiān zhī yì
[7]因言显言，方阐大千之义。

zhé shēn bǐ zuò yuán tí xù yún
輒申鄙作，爰题序云。

[6] 丽本：筌；永乐北藏本及龙藏本：诠
[7] 丽本：然；永乐北藏本及龙藏本：然而

● 起诵仪

xiāngzàn
香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná móběn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì
开经偈

（一遍）

wúshàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南無大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná móhuāyán hǎi huì fó pú sà
南無华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná móběn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì yī

大方广佛华严经卷第一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[8]

shì zhǔmiàoyán pǐn dì yī zhī yī

世主妙严品第一之一

rú shì wǒwén

如是我闻：

yī shí fó zài mó jié tí guó ē lán rě fǎ pú tí chǎngzhōng

一时，佛在摩竭提国阿兰若法菩提 场 中

shǐ chéngzhèngjué qí dì jiān gù jīn gāngsuǒchéng shàngmiàobǎo

始 成 正 觉。其地坚固，金刚所 成，上 妙 宝

lún jí zhòngbǎohuā qīngjìng mó ní yǐ wéiyán shì zhū sè xiàng hǎi wú

轮及 众 宝华、清净摩尼以为严饰，诸色 相 海无

biānxiǎnxiàn mó ní wéichuáng chángfàngguāngmíng héngchūmiào

边显现；摩尼为 幢 ， 常 放 光 明，恒出妙

yīn zhòngbǎoluówǎng miàoxiānghuāyíng zhōu zā chuí bù mó ní

音； 众 宝罗 网，妙 香 华缨，周 匝垂布；摩尼

bǎowángbiànxiàn zì zài yù wú jìn bǎo jí zhòngmiàohuāfēnsàn yú dì

宝 王 变现自在，雨无尽宝及 众 妙华分散于地；

bǎoshùháng liè zhī yè guāngmào fó shén lì gù lìng cǐ dàochǎng

宝树 行 列，枝叶 光 茂。佛神力故，令此道 场

yī qiè zhuāngyán yú zhōngyǐngxiàn qí pú tí shùgāoxiǎnshū tè jīn

一切 庄 严于 中 影现。其菩提树高显殊特，金

gāngwéishēn liú lí wéigàn zhòng zá miàobǎo yǐ wéi zhī tiáo bǎo

刚为身，琉璃为干， 众 杂妙 宝以为枝条，宝

yè fú shū chuí yīn rú yún bǎohuā zá sè fēn zhī bù yǐng fù yǐ

叶扶踈，垂荫如云，宝华杂色，分枝布影；复以

mó ní ér wéi qí guǒ hán huī fā yàn yǔ huājiàn liè qí shùzhōuyuán

摩尼而为其果，含晖[9]发焰，与华间列。其树周 圆

[8] 丽本：于阗国三藏实叉难陀奉制译；永乐北藏本及龙藏本：唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

[9] 丽本：辉；永乐北藏本及龙藏本：晖

xiánfàngguāngmíng yú guāngmíngzhōng yù mó ní bǎo mó ní bǎo nèi
咸放光明，于光明中雨摩尼宝，摩尼宝内
yǒu zhū pú sà qí zhòng rú yún jù shí chūxiàn yòu yǐ rú lái wēi
有诸菩萨，其众如云，俱时出现。又以如来威
shén lì gù qí pú tí shù héng chūmiào yīn shuōzhǒngzhǒng fǎ wú
神力故，其菩提树恒出妙音，说种种法，无
yǒu jìn jí rú lái suǒ chǔgōngdiàn lóu gé guǎng bó yán lì chōngbiàn
有尽极。如来所处宫殿楼阁，广博严丽充遍
shí fāng zhòng sè mó ní zhī suǒ jí chéng zhǒngzhǒngbǎohuā yǐ wéi
十方，众色摩尼之所集成，种种宝华以为
zhuāngjiào zhūzhuāngyán jù liú guāng rú yún cónggōngdiànjiān cuì yǐng
庄校，诸庄严具流光如云，从宫殿间萃影
chéngchuáng wú biān pú sà dàochǎngzhòng huì xián jí qí suǒ yǐ
成幢。无边菩萨道场众会咸集其所，以
néngchūxiànzhū fó guāngmíng bù sī yì yīn mó ní bǎowáng ér wéi qí
能出现诸佛光明不思议音。摩尼宝王而为其
wǎng rú lái zì zài shéntōng zhī lì suǒ yǒu jìng jiè jiē cóngzhōngchū
网，如来自在神通之力所有境界皆从中出，
yī qiè zhòngshēng jū chù wū zhái jiē yú cǐ zhōngxiàn qí yǐngxiàng yòu
一切众生居处屋宅皆于此中现其影像。又
yǐ zhū fó shén lì suǒ jiā yī niàn zhī jiān xī bāo fǎ jiè qí shī zǐ zuò
以诸佛神力所加，一念之间悉包法界。其师子座
gāoguǎngmiàohǎo mó ní wéi tái liánhuāwéiwǎng qīngjìngmiàobǎo
高广妙好，摩尼为台，莲华为网，清净妙宝
yǐ wéi qí lún zhòng sè zá huā ér zuòyīngluò táng xiè lóu gé
以为其轮，众色杂华而作璎珞。堂榭、楼阁、
jiē qì hù yǒu fán zhū wù xiàng bèi tǐ zhuāngyán bǎoshù zhī guǒzhōu
阶砌、户牖凡诸物像备体庄严，宝树枝果周
huí jiàn liè mó ní guāngyún hù xiāngzhàoyào shí fāngzhū fó huàxiànzhū
回间列，摩尼光云互相照耀，十方诸佛化现珠
wáng[10] yī qiè pú sà jì zhōngmiàobǎo xī fàngguāngmíng ér lái yíngzhú
王[10]，一切菩萨髻中妙宝悉放光明而来莹烛；
fù yǐ zhū fó wēishénsuǒ chí yǎnshuō rú lái guǎng dà jìng jiè miào yīn
复以诸佛威神所持，演说如来广大境界，妙音
xiá chàng wú chù bù jí
遐畅，无处不及。

[10] 丽本：玉；永乐北藏本及龙藏本：王

ěr shí shì zūn chǔ yú cǐ zuò yú yī qiè fǎ chéng zuì zhèng jué
尔时，世尊处于此座，于一切法成最正觉，

zhì rù sān shì xī jiē píngděng qí shēn chōngmǎn yī qiè shì jiān qí yīn
智入三世悉皆平等，其身充满一切世间，其音

pǔ shùn shí fāngguó tǔ pì rú xū kōng jù hánzhòngxiàng yú zhū jìng jiè
普顺十方国土。譬如虚空具含众像，于诸境界

wú suǒ fēn bié yòu rú xū kōng pǔ biàn yī qiè yú zhūguó tǔ píngděng
无所分别；又如虚空普遍一切，于诸国土平等

suí rù shēnhéngbiànzuò yī qiè dàochǎng pú sà zhòngzhōngwēiguāng
随入。身恒遍坐一切道场，菩萨众中威光

hè yì rú rì lún chū zhàomíng shì jiè sān shì suǒxíngzhòng fú dà
赫奕，如日轮出，照明世界。三世所行众福大

hǎi xī yǐ qīngjìng ér héng shì shēngzhū fó guó tǔ wú biān sè xiàng
海悉已清净，而恒示生诸佛国土。无边色相，

yuánmǎnguāngmíng biànzhōu fǎ jiè děng wú chā bié yǎn yī qiè fǎ
圆满光明，遍周法界，等无差别，演一切法

rú bù dà yún yī yī máoduān xī néngróngshòu yī qiè shì jiè ér wú
如布大云。一一毛端，悉能容受一切世界而无

zhàng ài gè xiàn wú liàngshéntōng zhī lì jiàohuàtiáo fú yī qiè zhòng
障碍，各现无量神通之力，教化调伏一切众

shēng shēnbiàn shí fāng ér wú lái wǎng zhì rù zhūxiàng liǎo fǎ kōng
生。身遍十方而无来往，智入诸相，了法空

jì sān shì zhū fó suǒyǒushénbiàn yú guāngmíngzhōng mǐ bù xián dǔ
寂。三世诸佛所有神变，于光明中靡不咸睹；

yī qiè fó tǔ bù sī yì jié suǒyǒuzhuāngyán xī lìngxiǎnxiàn
一切佛土不思议劫所有庄严，悉令显现。

yǒu shí fó shì jiè wēichénshù pú sà mó hē sà suǒgòngwéirào
有十佛世界微尘数菩萨摩诃萨所共围绕，

qí míngyuē pǔ xián pú sà mó hē sà pǔ dé zuì shèngdēngguāngzhào
其名曰：普贤菩萨摩诃萨、普德最胜灯光照

pú sà mó hē sà pǔ guāng shī zǐ chuáng pú sà mó hē sà pǔ bǎo
菩萨摩诃萨、普光师子幢菩萨摩诃萨、普宝

yànmiàoguāng pú sà mó hē sà pǔ yīn gōng dé hǎi chuáng pú sà mó
焰妙光菩萨摩诃萨、普音功德海幢菩萨摩

hē sà pǔ zhì guāngzhào rú lái jìng pú sà mó hē sà pǔ bǎo jì huā
诃萨、普智光照如来境菩萨摩诃萨、普宝髻华

chuáng pú sà mó hē sà pǔ jué yuè yì shēng pú sà mó hē sà pǔ
幢菩萨摩诃萨、普觉悦意声菩萨摩诃萨、普

qīng jìng wú jìn fú guāng pú sà mó hē sà pǔ guāngmíngxiàng pú sà mó
清净无尽福 光 菩萨摩诃萨、普 光 明 相菩萨摩

hē sà hǎi yuèguāng dà míng pú sà mó hē sà yún yīn hǎi guāng wú gòu
诃萨、海月 光 大明菩萨摩诃萨、云音海 光 无垢

zàng pú sà mó hē sà gōng dé bǎo jì zhì shēng pú sà mó hē sà gōng
藏菩萨摩诃萨、功德宝髻智 生 菩萨摩诃萨、功

dé zì zài wáng dà guāng pú sà mó hē sà shànyǒngměng lián huā jì
德自在 王 大 光 菩萨摩诃萨、善 勇 猛 莲华髻

pú sà mó hē sà pǔ zhì yún rì chuáng pú sà mó hē sà dà jīng jìn
菩萨摩诃萨、普智云日 幢 菩萨摩诃萨、大精进

jīn gāng qí pú sà mó hē sà xiāngyànguāngchuáng pú sà mó hē sà
金刚 齤菩萨摩诃萨、香焰 光 幢 菩萨摩诃萨、

dà míng dé shēnměi yīn pú sà mó hē sà dà fú guāng zhì shēng pú sà
大明德深美音菩萨摩诃萨、大福 光 智 生 菩萨

mó hē sà rú shì děng ér wéishàngshǒu yǒu shí fó shì jiè wēichénshù
摩诃萨，如是等而为 上 首，有十佛世界微 尘 数。

cǐ zhū pú sà wǎng xī jiē yǔ pí lú zhēnuó rú lái gòng jí shàngēn
此诸菩萨，往 昔皆与毗卢遮那如来 共 集善根，

xiū pú sà xíng jiē cóng rú lái shàngēn hǎi shēng zhū bō luó mì xī yǐ
修菩萨行；皆从如来善根海 生，诸波罗蜜悉已

yuánmǎn huì yǎnmíngchè děngguānsān shì yú zhūsānmèi jù zú
圆 满；慧眼明彻，等 观三世；于诸三昧，具足

qīng jìng biàn cái rú hǎi guǎng dà wú jìn jù fó gōng dé zūnyán
清净；辩才如海，广 大无尽；具佛功德，尊严

kě jìng zhī zhòngshēnggēn rú yìnghuà fú rù fǎ jiè zàng zhì wú
可敬；知 众 生 根，如应化伏；入法界藏，智无

chā bié zhèng fó jiě tuō shènshēnguǎng dà néng suí fāngbiàn rù yú
差别；证 佛解脱，甚 深 广 大；能随方便入于

yī dì ér yǐ yī qiè yuàn hǎi suǒ chí héng yǔ zhì jù jìn wèi lái jì
一地，而以一切 愿 海所持，恒 与智俱尽未来际；

liǎo dá zhū fó xī yǒuguǎng dà mì mì zhī jìng shàn zhī yī qiè fó píng
了达诸佛希有 广 大秘密之境，善 知一切佛平

děng fǎ yǐ jiàn rú lái pǔ guāngmíng dì rù yú wú liàngsān mèi hǎi
等 法，已践如来普 光 明地，入于无量三昧海

mén yú yī qiè chù jiē suí xiànshēn shì fǎ suǒxíng xī tóng qí
门；于一切处，皆随现身；世法所行，悉同其

shì zǒng chí guǎng dà jí zhòng fǎ hǎi biàn cái shànqiǎo zhuàn
事；总持 广 大，集 众 法海；辩才善 巧，转

bú tuì lún yī qiè rú lái gōng dé dà hǎi xián rù qí shēn yī qiè zhū
不退轮；一切如来功德大海，咸入其身；一切诸

fó suǒ zài guó tǔ jiē suí yuànwǎng yǐ cénggòngyǎng yī qiè zhū fó
佛所在国土，皆随愿往；已曾供养一切诸佛，

wú biān jì jié huān xǐ wú juàn yī qiè rú lái dé pú tí chù cháng zài
无边际劫欢喜无倦；一切如来得菩提处，常在

qí zhōng qīn jìn bù shě héng yǐ suǒ dé pǔ xiányuàn hǎi lìng yī qiè
其中亲近不舍；恒以所得普贤愿海，令一切

zhòngshēng zhì shēn jù zú chéng jiù rú shì wú liànggōng dé
众生智身具足。成就如是无量功德。

fù yǒu fó shì jiè wēichén shù zhí jīn gāngshén suǒwèi miào sè
复有佛世界微尘数执金刚神，所谓：妙色

nà luó yán zhí jīn gāngshén rì lún sù jí chuáng zhí jīn gāngshén xū
那罗延执金刚神、日轮速疾幢执金刚神、须

mí huāguāng zhí jīn gāngshén qīngjìng yún yīn zhí jīn gāngshén zhū gēn
弥华光执金刚神、清净云音执金刚神、诸根

měimiào zhí jīn gāngshén kě ài yàoguāngmíng zhí jīn gāngshén dà shù
美妙执金刚神、可爱乐光明执金刚神、大树

léi yīn zhí jīn gāngshén shī zǐ wángguāngmíng zhí jīn gāngshén mì yàn
雷音执金刚神、师子王光明执金刚神、密焰

shèng mù zhí jīn gāngshén liánhuāguāng mó ní jì zhí jīn gāngshén rú
胜目执金刚神、莲华光摩尼髻执金刚神，如

shì děng ér wéishàngshǒu yǒu fó shì jiè wēichén shù jiē yú wǎng xī
是等而为上首，有佛世界微尘数。皆于往昔

wú liàng jié zhōnghéng fā dà yuàn yuàncháng qīn jìn gòngyǎngzhū fó
无量劫中恒发大愿，愿常亲近供养诸佛；

suí yuànsuǒxíng yǐ dé yuánmǎn dào yú bǐ àn jī jí wú biānqīngjìng
随愿所行已得圆满，到于彼岸；积集无边清净

fú yè yú zhū sānmèi suǒxíng zhī jìng xī yǐ míng dá huòshéntōng
福业，于诸三昧所行之境，悉已明达；获神通

lì suí rú lái zhù rù bù sī yì jiě tuō jìng jiè chǔ yú zhòng huì
力，随如来住，入不思议解脱境界；处于众会，

wēiguāng tè dá suí zhūzhòngshēngsuǒyìngxiànshēn ér shì tiáo fú yī
威光特达，随诸众生所应现身而示调伏；一

qiè zhū fó huàxíngsuǒ zài jiē suí huàwǎng yī qiè rú lái suǒzhù zhī chù
切诸佛化形所在，皆随化往；一切如来所住之处，

cháng qín shǒu hù
常勤守护。

fù yǒu fó shì jiè wēi chén shù shēnzhòngshén suǒ wèi huā jì
复有佛世界微尘数身众神，所谓：华髻
zhuāngyánshēnzhòngshén guāngzhào shí fāngshēnzhòngshén hǎi yīn tiáo
庄严身众神、光照十方身众神、海音调
fú shēnzhòngshén jìnghuāyán jì shēnzhòngshén wú liàngwēi yí shēn
伏身众神、净华严髻身众神、无量威仪身
zhòngshén zuì shàngguāngyánshēnzhòngshén jìng guāngxiāng yúnshēn
众神、最上光严身众神、净光香云身
zhòngshén shǒu hù shè chí shēnzhòngshén pǔ xiànshè qǔ shēnzhòngshén
众神、守护摄持身众神、普现摄取身众神、
bú dòngguāngmíngshēnzhòngshén rú shì děng ér wéishàngshǒu yǒu fó
不动光明身众神，如是等而为上首，有佛
shì jiè wēichénshù jiē yú wǎng xī chéng jiù dà yuàn gòngyǎngchéng
世界微尘数。皆于往昔成就大愿，供养承
shì yī qiè zhū fó
事一切诸佛。

fù yǒu fó shì jiè wēi chén shù zú xíngshén suǒ wèi bǎo yìn shǒu
复有佛世界微尘数足行神，所谓：宝印手
zú xíngshén liánhuāguāng zú xíngshén qīngjìng huā jì zú xíngshén
足行神、莲华光足行神、清净华髻足行神、
shè zhū shànjiàn zú xíngshén miàobǎoxīngchuáng zú xíngshén yào tǔ
摄诸善见足行神、妙宝星幢足行神、乐吐
miào yīn zú xíngshén zhāntán shùguāng zú xíngshén liánhuāguāngmíng
妙音足行神、栴檀树光足行神、莲华光明
zú xíngshén wēimiàoguāngmíng zú xíngshén jī jí miàohuā zú xíngshén
足行神、微妙光明足行神、积集妙华足行神，
rú shì děng ér wéishàngshǒu yǒu fó shì jiè wēi chén shù jiē yú guò qù
如是等而为上首，有佛世界微尘数。皆于过去
wú liàng jié zhōng qīn jìn rú lái suí zhú bù shě
无量劫中，亲近如来随逐不舍。

fù yǒu fó shì jiè wēi chén shù dàochǎngshén suǒ wèi jìngzhuāng
复有佛世界微尘数道场神，所谓：净庄
yán chuáng dào chǎngshén xū mí bǎoguāng dào chǎngshén léi yīn
严幢道场神、须弥宝光道场神、雷音
chuángxiàng dào chǎngshén yù huāmiàoyǎn dào chǎngshén huāyīng
幢相道场神、雨华妙眼道场神、华缨
guāng jì dàochǎngshén yù bǎozhuāngyándào chǎngshén yǒngměng
光髻道场神、雨宝庄严道场神、勇猛

xiāngyǎndàochǎngshén jīn gāng cǎi yúndàochǎngshén liánhuāguāng
香眼道场神、金刚彩云道场神、莲华光
míngdàochǎngshén miàoguāngzhàoyàodàochǎngshén rú shì děng ér
明道场神、妙光照耀道场神，如是等而
wéishàngshǒu yǒu fó shì jiè wēichénshù jiē yú guò qù zhí wú liàng fó
为上首，有佛世界微尘数。皆于过去值无量佛，
chéng jiù yuàn lì guǎngxīnggòngyǎng
成就愿力，广兴供养。

fù yǒu fó shì jiè wēichénshù zhǔ chéngshén suǒ wèi bǎofēng
复有佛世界微尘数主城神，所谓：宝峰
guāngyàozhǔ chéngshén miàoyángōngdiànzhǔ chéngshén qīngjìng xǐ bǎo
光耀主城神、妙严宫殿主城神、清净喜宝
zhǔ chéngshén lí yōuqīngjìng zhǔ chéngshén huādēngyànyǎnzhǔ chéng
主城神、离忧清净主城神、华灯焰眼主城
shén yànchuángmíngxiànzhǔ chéngshén shèng fú guāngmíngzhǔ chéng
神、焰幢明现主城神、盛福光明主城
shén qīngjìngguāngmíngzhǔ chéngshén xiāng jì zhuāngyánzhǔ chéngshén
神、清净光明主城神、香髻庄严主城神、
miàobǎoguāngmíngzhǔ chéngshén rú shì děng ér wéishàngshǒu yǒu fó
妙宝光明主城神，如是等而为上首，有佛
shì jiè wēichénshù jiē yú wú liàng bù sī yì jié yánjìng rú lái suǒ jū
世界微尘数。皆于无量不思议劫，严净如来所居
gōngdiàn
宫殿。

fù yǒu fó shì jiè wēichénshù zhǔ dì shén suǒ wèi pǔ dé jìng
复有佛世界微尘数主地神，所谓：普德净
huāzhǔ dì shén jiān fú zhuāngyánzhǔ dì shén miàohuāyánshù zhǔ dì
华主地神、坚福庄严主地神、妙华严树主地
shén pǔ sànzhòngbǎozhǔ dì shén jìng mùguān shí zhǔ dì shén miào
神、普散众宝主地神、净目观时主地神、妙
sè shèngyǎnzhǔ dì shén xiāngmáo fā guāngzhǔ dì shén yuè yì yīn
色胜眼主地神、香毛发光主地神、悦意音
shēngzhǔ dì shén miàohuāxuán jì zhǔ dì shén jīn gāngyán tǐ zhǔ dì
声主地神、妙华旋髻主地神、金刚严体主地
shén rú shì děng ér wéishàngshǒu yǒu fó shì jiè wēichénshù jiē
神，如是等而为上首，有佛世界微尘数。皆
yú wǎng xī fā shēnzhòngyuàn yuàncháng qín jìn zhū fó rú lái tóng
于往昔发深重愿，愿常亲近诸佛如来，同

xiū fú yè
修福业。

fù yǒu wú liàng zhǔ shānshén suǒ wèi bǎofēng kāi huā zhǔ shānshén
复有无量主山神，所谓：宝峰开华主山神、

huā lín miào jì zhǔ shānshén gāochuáng pǔ zhào zhǔ shānshén lí chén
华林妙髻主山神、高 幢 普照主山神、离尘

jìng jì zhǔ shānshén guāngzhào shí fāng zhǔ shānshén dà lì guāngmíng
净髻主山神、光 照十方主山神、大力 光 明

zhǔ shānshén wēiguāng pǔ shèng zhǔ shānshén wēi mì guāng lún zhǔ shān
主山神、威 光 普 胜 主山神、微密 光 轮主山

shén pǔ yǎnxiànjiàn zhǔ shānshén jīn gāng mì yǎn zhǔ shānshén rú shì
神、普眼现见主山神、金刚密眼主山神，如是

děng ér wéi shàngshǒu qí shù wú liàng jiē yú zhū fǎ dé qīngjìng yǎn
等而为 上 首，其数无量。皆于诸法得清净眼。

fù yǒu bù kě sī yì shù zhǔ lín shén suǒ wèi bù huā rú yún zhǔ
复有不可思议数主林神，所谓：布华如云主

lín shén zhuógàn shū guāng zhǔ lín shén shēng yá fā yào[11] zhǔ lín shén
林神、擢干舒 光 主林神、生 芽发曜[11]主林神、

jí xiáng jìng yè zhǔ lín shén chuí bù yànzàng zhǔ lín shén qīngjìng guāng
吉 祥 净叶主林神、垂布焰藏主林神、清净 光

míng zhǔ lín shén kě yì léi yīn zhǔ lín shén guāngxiāng pǔ biàn zhǔ lín
明主林神、可意雷音主林神、光 香 普遍主林

shén miàoguāngjiǒngyào zhǔ lín shén huāguǒguāng wèi zhǔ lín shén rú
神、妙 光 迥曜主林神、华果 光 味主林神，如

shì děng ér wéi shàngshǒu bù sī yì shù jiē yǒu wú liàng kě ài guāng
是等而为 上 首，不思议数。皆有无量可爱 光

míng
明。

fù yǒu wú liàng zhǔ yàoshén suǒ wèi jí xiáng zhǔ yàoshén zhān
复有无量主药神，所谓：吉 祥 主药神、栴

tán lín zhǔ yàoshén qīngjìng guāngmíng zhǔ yàoshén míngchēng pǔ wén
檀林主药神、清净 光 明主药神、名 称 普闻

zhǔ yàoshén máokǒngguāngmíng zhǔ yàoshén pǔ zhì qīngjìng zhǔ yàoshén
主药神、毛 孔 光 明主药神、普治清净主药神、

dà fā hǒushēng zhǔ yàoshén bì rì guāngchuáng zhǔ yàoshén míngjiàn
大发吼 声 主药神、蔽日 光 幢 主药神、明见

[11] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

shí fāng zhǔ yào shén　yì　qì míng mù zhǔ yào shén　rú　shì děng　ér　wéi
十方主药神、益气明目主药神，如是等而为
shàng shǒu　qí shù wú liàng　xìng jiē　lí　gòu　rén　cí　yòu wù
上首，其数无量。性皆离垢，仁慈佑物。

fù　yǒu wú liàng zhǔ jià shén　suǒ wèi　róu ruǎn shèng wèi zhǔ jià shén
复有无量主稼神，所谓：柔软胜味主稼神、
shí huā jìng guāng zhǔ jià shén　sè　lì　yǒng jiàn zhǔ jià shén　zēng zhǎng jīng
时华净光主稼神、色力勇健主稼神、增长精
qì zhǔ jià shén　pǔ shēng gēn guǒ zhǔ jià shén　miào yán huán　jì　zhǔ jià
气主稼神、普生根果主稼神、妙严环髻主稼
shén　rùn zé jìng huā zhǔ jià shén　chéng jiù miào xiāng zhǔ jià shén　jiàn
神、润泽净华主稼神、成就妙香主稼神、见
zhě ài yào zhǔ jià shén　lí gòu jìng guāng zhǔ jià shén　rú　shì děng　ér　wéi
者爱乐主稼神、离垢净光主稼神，如是等而为
shàng shǒu　qí shù wú liàng　mò bù jiē dé dà xǐ chéng jiù
上首，其数无量。莫不皆得大喜成就。

fù　yǒu wú liàng zhǔ hé shén　suǒ wèi　pǔ fā xùn liú zhǔ hé shén
复有无量主河神，所谓：普发迅流主河神、
pǔ jié quán jiàn zhǔ hé shén　lí chén jìng yǎn zhǔ hé shén　shí fāng biàn
普洁泉涧主河神、离尘净眼主河神、十方遍
hǒu zhǔ hé shén　jiù hù zhòng shēng zhǔ hé shén　wú rè jìng guāng zhǔ hé
吼主河神、救护众生主河神、无热净光主河
shén　pǔ shēng huān xǐ zhǔ hé shén　guǎng dé shèng chuáng zhǔ hé shén、
神、普生欢喜主河神、广德胜幢主河神、
guāng zhào pǔ shì zhǔ hé shén　hǎi dé guāng míng zhǔ hé shén　rú　shì
光照普世主河神、海德光明主河神，如是
děng　ér　wéi shàng shǒu　yǒu wú liàng shù　jiē qín zuò yì　lì　yì zhòng
等而为上首，有无量数。皆勤作意利益众
shēng
生。

fù　yǒu wú liàng zhǔ hǎi shén　suǒ wèi　chū xiàn bǎo guāng zhǔ hǎi shén
复有无量主海神，所谓：出现宝光主海神、
chéng jīn gāng chuáng zhǔ hǎi shén　yuǎn lí chén gòu zhǔ hǎi shén　pǔ
成金刚幢主海神、远离尘垢[12]主海神、普
shuǐ gōng diàn zhǔ hǎi shén　jí xiáng bǎo yuè zhǔ hǎi shén　miào huā lóng　jì
水宫殿主海神、吉祥宝月主海神、妙华龙髻

[12] 丽本：远尘离垢；永乐北藏本及龙藏本：远离尘垢

zhǔ hǎi shén pǔ chí guāng wèi zhǔ hǎi shén bǎo yàn huā guāng zhǔ hǎi shén
主海神、普持 光 味主海神、宝焰华 光 主海神、

jīn gāng miào jì zhǔ hǎi shén hǎi cháo léi yīn[13] zhǔ hǎi shén rú shì děng
金刚 妙 髻主海神、海 潮 雷音[13]主海神，如是 等

ér wéi shàng shǒu qí shù wú liàng xī yǐ rú lái gōng dé dà hǎi chōng
而为 上 首，其数无量。悉以如来 功 德大海 充

mǎn qí shēn
满其身。

fù yǒu wú liàng zhǔ shuǐ shén suǒ wèi pǔ xīng yún chuáng zhǔ shuǐ
复有无量主水神，所谓：普兴云 幢 主水

shén hǎi cháo yún yīn zhǔ shuǐ shén miào sè lún jì zhǔ shuǐ shén shàn
神、海 潮 云音主水神、 妙 色轮髻主水神、 善

qiǎo xuán fú zhǔ shuǐ shén lí gòu xiāng jī zhǔ shuǐ shén fú qiáo guāng yīn
巧 漩 澓主水神、离垢 香 积主水神、福桥 光 音

zhǔ shuǐ shén zhī zú zì zài zhǔ shuǐ shén jìng xǐ shàn yīn zhǔ shuǐ shén
主水神、知足自在主水神、净喜 善 音主水神、

pǔ xiàn wēi guāng zhǔ shuǐ shén hǒu yīn biàn hǎi zhǔ shuǐ shén rú shì děng
普现威 光 主水神、吼音 遍海主水神，如是 等

ér wéi shàng shǒu qí shù wú liàng cháng qín jiù hù yī qiè zhòng shēng
而为 上 首，其数无量。 常 勤救护一切 众 生

ér wéi lì yì
而为利益。

fù yǒu wú shù zhǔ huǒ shén suǒ wèi pǔ guāng yàn zàng zhǔ huǒ shén
复有无数主火神，所谓：普 光 焰藏 主火神、

pǔ jí guāng chuáng zhǔ huǒ shén dà guāng pǔ zhào zhǔ huǒ shén zhòng
普集 光 幢 主火神、大 光 普照主火神、 众

miào gōng diàn zhǔ huǒ shén wú jìn guāng jì zhǔ huǒ shén zhǒng zhǒng yàn
妙 宫 殿主火神、无尽 光 髻主火神、 种 种 焰

yǎn zhǔ huǒ shén shí fāng gōng diàn rú xū mí shān zhǔ huǒ shén wēi guāng
眼主火神、十方 宫 殿如须弥山主火神、威 光

zì zài zhǔ huǒ shén guāng míng pò àn zhǔ huǒ shén léi yīn diàn guāng zhǔ
自在主火神、 光 明破暗主火神、雷音电 光 主

huǒ shén rú shì děng ér wéi shàng shǒu bù kě chēng shǔ jiē néng shì
火神，如是 等而为 上 首，不可 称 数。皆能示

xiàn zhǒng zhǒng guāng míng lìng zhū zhòng shēng rè nǎo chú miè
现 种 种 光 明，令诸 众 生 热恼除灭。

[13] 丽本：声；永乐北藏本及龙藏本：音

fù yǒu wú liàng zhǔ fēng shén suǒ wèi wú ài guāng míng zhǔ fēng
复有无量主风神，所谓：无碍光明主风
shén pǔ xiàn yǒng yè zhǔ fēng shén piāo jī yún chuáng zhǔ fēng shén jìng
神、普现勇业主风神、飘击云幢主风神、净
guāng zhuāng yán zhǔ fēng shén lì néng jié shuǐ zhǔ fēng shén dà shēng biàn
光庄严主风神、力能竭水主风神、大声遍
hǒu zhǔ fēng shén shù miǎo chuí jì zhǔ fēng shén suǒ xíng wú ài zhǔ fēng
吼主风神、树杪垂髻主风神、所行无碍主风
shén zhǒng zhǒng gōng diàn zhǔ fēng shén dà guāng pǔ zhào zhǔ fēng shén
神、种种宫殿主风神、大光普照主风神，
rú shì děng ér wéi shàng shǒu qí shù wú liàng jiē qín sàn miè wǒ màn zhī
如是等而为上首，其数无量。皆勤散灭我慢之
xīn
心。

fù yǒu wú liàng zhǔ kōng shén suǒ wèi jìng guāng pǔ zhào zhǔ kōng
复有无量主空神，所谓：净光普照主空
shén pǔ yóu shēn guǎng zhǔ kōng shén shēng jí xiáng fēng zhǔ kōng shén
神、普游深广主空神、生吉祥风主空神、
lí zhàng ān zhù zhǔ kōng shén guǎng bù miào jì zhǔ kōng shén wú ài
离障安住主空神、广步妙髻主空神、无碍
guāng yàn zhǔ kōng shén wú ài shèng lì zhǔ kōng shén lí gòu guāng míng
光焰主空神、无碍胜力主空神、离垢光明
zhǔ kōng shén shēn yuǎn miào yīn zhǔ kōng shén guāng biàn shí fāng zhǔ kōng
主空神、深远妙音主空神、光遍十方主空
shén rú shì děng ér wéi shàng shǒu qí shù wú liàng xīn jiē lí gòu
神，如是等而为上首，其数无量。心皆离垢，
guǎng dà míng jié
广大明洁。

fù yǒu wú liàng zhǔ fāng shén suǒ wèi biàn zhù yī qiè zhǔ fāng shén
复有无量主方神，所谓：遍住一切主方神、
pǔ xiàn guāng míng zhǔ fāng shén guāng xíng zhuāng yán zhǔ fāng shén zhōu
普现光明主方神、光行庄严主方神、周
xíng bú ài zhǔ fāng shén yǒng duàn mí huò zhǔ fāng shén pǔ yóu jìng kōng
行不碍主方神、永断迷惑主方神、普游净空
zhǔ fāng shén dà yún chuáng yīn zhǔ fāng shén jì mù wú luàn zhǔ fāng shén
主方神、大云幢音主方神、髻目无乱主方神、
pǔ guān shì yè zhǔ fāng shén zhōu biàn yóu lǎn zhǔ fāng shén rú shì děng
普观世业主方神、周遍游览主方神，如是等

ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng néng yǐ fāngbiàn pǔ fàngguāngmíng
而为上首，其数无量。能以方便，普放光明，

héngzhào shí fāng xiāng xù bù jué
恒照十方，相续不绝。

fù yǒu wú liàngzhǔ yè shén suǒ wèi pǔ dé jìngguāngzhǔ yè shén
复有无量主夜神，所谓：普德净光主夜神、

xǐ yǎnguān shì zhǔ yè shén hù shì jīng qì zhǔ yè shén jì jìng hǎi yīn
喜眼观世主夜神、护世精气主夜神、寂静海音

zhǔ yè shén pǔ xiàn jí xiángzhǔ yè shén pǔ fā shùhuāzhǔ yè shén
主夜神、普现吉祥主夜神、普发树华主夜神、

píngděng hù yù zhǔ yè shén yóu xì kuài lè zhǔ yè shén zhūgēncháng
平等护育主夜神、游戏快乐主夜神、诸根常

xǐ zhǔ yè shén chūshēngjìng fú zhǔ yè shén rú shì děng ér wéishàng
喜主夜神、出生净福主夜神，如是等而为上

shǒu qí shù wú liàng jiē qín xiū xí yǐ fǎ wéi lè
首，其数无量。皆勤修习，以法为乐。

fù yǒu wú liàngzhǔzhòushén suǒ wèi shì xiàngōngdiànzhǔzhòu
复有无量主昼神，所谓：示现宫殿主昼

shén fā qǐ huì xiāngzhǔzhòushén yàoshèngzhuāngyánzhǔzhòushén
神、发起慧香主昼神、乐胜庄严主昼神、

xiānghuāmiàoguāngzhǔzhòushén pǔ jí miàoyàozhǔzhòushén yàozuò
香华妙光主昼神、普集妙药主昼神、乐作

xǐ mùzhǔzhòushén pǔ xiànzhūfāngzhǔzhòushén dà bēiguāngmíngzhǔ
喜目主昼神、普现诸方主昼神、大悲光明主

zhòushén shàngēnguāngzhàozhǔzhòushén miàohuāyīngluòzhǔzhòushén
昼神、善根光照主昼神、妙华璎珞主昼神，

rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē yú miào fǎ néngshēng
如是等而为上首，其数无量。皆于妙法能生

xìn jiě hénggòngjìng qín yán shì gōngdiàn
信解，恒共精勤，严饰宫殿。

fù yǒu wú liàng ē xiū luó wáng suǒ wèi luó hóu ē xiū luó wáng
复有无量阿修罗王，所谓：罗睺阿修罗王、

pí mó zhì duōluó ē xiū luó wáng qiǎohuànshù ē xiū luó wáng dà
毗摩质多罗阿修罗王、巧幻术阿修罗王、大

juànshǔ ē xiū luó wáng dà lì ē xiū luó wáng biànzhào ē xiū luó
眷属阿修罗王、大力阿修罗王、遍照阿修罗

wáng jiān gù xíngmiàozhuāngyán ē xiū luó wáng guǎng dà yīn huì ē
王、坚固行妙庄严阿修罗王、广大因慧阿

xiū luó wáng chūxiànshèng dé ē xiū luó wáng miàohǎo yīn shēng ē xiū
修罗王、出现胜德阿修罗王、妙好音声阿修
luó wáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng xī yǐ jīng
罗王，如是等而为上首，其数无量。悉已精
qín cuī fú wǒ màn jí zhū fán nǎo
勤摧伏我慢及诸烦恼。

fù yǒu bù kě sī yì shù jiā lóu luó wáng suǒ wèi dà sù jí lì
复有不可思议数迦楼罗王，所谓：大速疾力
jiā lóu luó wáng wú nénghuàibǎo jì jiā lóu luó wáng qīngjìng sù jí jiā
迦楼罗王、无能坏宝髻迦楼罗王、清净速疾迦
lóu luó wáng xīn bú tuì zhuǎn jiā lóu luó wáng dà hǎi chùshè chí lì jiā
楼罗王、心不退转迦楼罗王、大海处摄持力迦
lóu luó wáng jiān gù jìngguāng jiā lóu luó wáng qiǎoyánguàn jì jiā lóu
楼罗王、坚固净光迦楼罗王、巧严冠髻迦楼
luó wáng pǔ jié shì xiàn jiā lóu luó wáng pǔ guān hǎi jiā lóu luó wáng
罗王、普捷示现迦楼罗王、普观海迦楼罗王、
pǔ yīn guǎng mù jiā lóu luó wáng rú shì děng ér wéishàngshǒu bù sī
普音广目迦楼罗王，如是等而为上首，不思
yì shù xī yǐ chéng jiù dà fāngbiàn lì pǔ[14] néng jiù shè yī qiè zhòng
议数。悉已成就大方便力，普[14]能救摄一切众
shēng
生。

fù yǒu wú liàng jǐn nà luó wáng suǒ wèi shàn huì guāngmíngtiān
复有无量紧那罗王，所谓：善慧光明天
jǐn nà luó wáng miàohuāchuáng jǐn nà luó wáng zhǒngzhǒngzhuāngyán
紧那罗王、妙华幢紧那罗王、种种庄严
jǐn nà luó wáng yuè yì hǒushēng jǐn nà luó wáng bǎo shù guāngmíng jǐn
紧那罗王、悦意吼声紧那罗王、宝树光明紧
nà luó wáng jiàn zhě xīn yào jǐn nà luó wáng zuì shèngguāngzhuāngyán
那罗王、见者欣乐紧那罗王、最胜光庄严
jǐn nà luó wáng wēimiàohuāchuáng jǐn nà luó wáng dòng dì lì jǐn
紧那罗王、微妙华幢紧那罗王、动地力紧
nà luó wáng shè fú è zhòng jǐn nà luó wáng rú shì děng ér wéishàng
那罗王、摄伏恶众紧那罗王，如是等而为上
shǒu qí shù wú liàng jiē qín jīng jìn guān yī qiè fǎ xīn héngkuài lè
首，其数无量。皆勤精进，观一切法心恒快乐，

[14] 丽本：善；永乐北藏本及龙藏本：普

zì zài yóu xì
自在游戏。

fù yǒu wú liàng mó hóu luó qié wáng suǒ wèi shàn huì mó hóu luó
复有无量摩睺罗伽王，所谓：善慧摩睺罗

qié wáng qīng jìng wēi yīn mó hóu luó qié wáng shèng huì zhuāngyán jì mó
伽王、清净威音摩睺罗伽王、胜慧庄严髻摩

hóu luó qié wáng miào mù zhǔ mó hóu luó qié wáng rú dēng chuáng wéi
睺罗伽王、妙目主摩睺罗伽王、如灯幢为

zhòng suǒ guī mó hóu luó qié wáng zuì shèng guāng míng chuáng mó hóu luó
众所归摩睺罗伽王、最胜光明幢摩睺罗

qié wáng shī zǐ yì mó hóu luó qié wáng zhòng miào zhuāngyán yīn mó
伽王、师子臆摩睺罗伽王、众妙庄严音摩

hóu luó qié wáng xū mí jiān gù mó hóu luó qié wáng kě ài yào guāng
睺罗伽王、须弥坚固摩睺罗伽王、可爱乐光

míng mó hóu luó qié wáng rú shì děng ér wéi shàng shǒu qí shù wú liàng
明摩睺罗伽王，如是等而为上首，其数无量。

jiē qín xiū xí guǎng dà fāng biàn lìng zhū zhòng shēng yǒng gē chì wǎng
皆勤修习广大方便，令诸众生永割痴网。

fù yǒu wú liàng yè chā wáng suǒ wèi pí shā mén yè chā wáng
复有无量夜叉王，所谓：毗沙门夜叉王、

zì zài yīn yè chā wáng yán chí qì zhàng yè chā wáng dà zhì huì yè
自在音夜叉王、严持器仗夜叉王、大智慧夜

chā wáng yàn yǎn zhǔ yè chā wáng jīn gāng yǎn yè chā wáng yǒng jiàn
叉王、焰眼主夜叉王、金刚眼夜叉王、勇健

bì yè chā wáng yǒng dí dà jūn yè chā wáng fù zī cái yè chā wáng
臂夜叉王、勇敌大军夜叉王、富资财夜叉王、

lì huài gāo shān yè chā wáng rú shì děng ér wéi shàng shǒu qí shù wú
力坏高山夜叉王，如是等而为上首，其数无

liàng jiē qín shǒu hù yī qiè zhòng shēng
量。皆勤守护一切众生。

fù yǒu wú liàng zhū dà lóng wáng suǒ wèi pí lóu bó chā lóng wáng
复有无量诸大龙王，所谓：毗楼博叉龙王、

suō jié luó lóng wáng yún yīn miào chuáng lóng wáng yàn kǒu hǎi guāng lóng
娑竭罗龙王、云音妙幢龙王、焰口海光龙

wáng pǔ gāo yún chuáng lóng wáng dé chā jiā lóng wáng wú biān bù
王、普高云幢龙王、德叉迦龙王、无边步

lóng wáng qīng jìng sè lóng wáng pǔ yùn dà shēng lóng wáng wú rè nǎo
龙王、清净色龙王、普运大声龙王、无热恼

lóngwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng mò bù qín
龙王，如是等而为上首，其数无量。莫不勤

lì xīngyún bù yǔ lìng zhū zhòngshēng rè nǎoxiāomiè
力兴云布雨，令诸众生热恼消灭。

fù yǒu wú liàng jiū pán tú wáng suǒ wèi zēngzhǎng jiū pán tú
复有无量鸠槃荼王，所谓：增长鸠槃荼

wáng lóngzhǔ jiū pán tú wáng shànzhuāngyánchuáng jiū pán tú wáng
王、龙主鸠槃荼王、善庄严幢鸠槃荼王、

pǔ ráo yì xíng jiū pán tú wáng shèn kě bù wèi jiū pán tú wáng měi mù
普饶益行鸠槃荼王、甚可怖畏鸠槃荼王、美目

duānyán jiū pán tú wáng gāofēng huì jiū pán tú wáng yǒngjiàn bì jiū
端严鸠槃荼王、高峰慧鸠槃荼王、勇健臂鸠

pán tú wáng wú biān jìng huāyǎn jiū pán tú wáng guǎng dà tiānmiàn ē
槃荼王、无边净华眼鸠槃荼王、广大天面阿

xiū luó yǎn jiū pán tú wáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú
修罗眼鸠槃荼王，如是等而为上首，其数无

liàng jiē qín xiū xué wú ài fǎ mén fàng dà guāngmíng
量。皆勤修学无碍法门，放大光明。

fù yǒu wú liàngqián tà pó wáng suǒ wèi chí guóqián tà pó wáng
复有无量乾闼婆王，所谓：持国乾闼婆王、

shù guāngqián tà pó wáng jìng mù qián tà pó wáng huāguānqián tà pó
树光乾闼婆王、净目乾闼婆王、华冠乾闼婆

wáng pǔ yīn qián tà pó wáng yàoyáodòngmiào mù qián tà pó wáng
王、普音乾闼婆王、乐摇动妙目乾闼婆王、

miào yīn shī zǐ chuángqián tà pó wáng pǔ fàngbǎoguāngmíngqián tà
妙音师子幢乾闼婆王、普放宝光明乾闼

pó wáng jīn gāngshù huāchuángqián tà pó wáng yào pǔ xiànzhuāngyán
婆王、金刚树华幢乾闼婆王、乐普现庄严

qián tà pó wáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē
乾闼婆王，如是等而为上首，其数无量。皆

yú dà fǎ shēnshēng xìn jiě huān xǐ ài zhòng qín xiū bú juàn
于大法深生信解，欢喜爱重，勤修不倦。

fù yǒu wú liàngyuètiān zǐ suǒ wèi yuètiān zǐ huāwáng jì
复有无量月天子，所谓：月天子、华王髻

guāngmíngtiān zǐ zhòngmiào jìng guāngmíngtiān zǐ ān lè shì jiān xīn
光明天子、众妙净光明天子、安乐世间心

tiān zǐ shù wángyǎnguāngmíngtiān zǐ shì xiànqīng jìng guāngtiān zǐ
天子、树王眼光明天子、示现清净光天子、

pǔ yóu bú dòngguāngtiān zǐ xīng xiù wáng zì zài tiān zǐ jìng jué yuètiān
普游不动 光 天子、星宿 王 自在天子、净觉月天
zǐ dà wēi dé guāngmíngtiān zǐ rú shì děng ér wéishàngshǒu qí
子、大威德 光 明天子，如是 等 而为 上 首，其
shù wú liàng jiē qín xiǎn fā zhòngshēng xīn bǎo
数无量。皆勤显发 众 生 心宝。

fù yǒu wú liàng rì tiān zǐ suǒ wèi rì tiān zǐ guāngyànyǎn
复有无量日天子，所谓：日天子、 光 焰眼
tiān zǐ xū mí guāng kě wèi jìng chuángtiān zǐ lí gòubǎozhuāngyán
天子、须弥 光 可畏敬 幢 天子、离垢宝 庄 严
tiān zǐ yǒngměng bú tuì zhuǎntiān zǐ miàohuāyīngguāngmíngtiān zǐ
天子、勇 猛 不退 转 天子、妙 华缨 光 明天子、
zuì shèngchuángguāngmíngtiān zǐ bǎo jì pǔ guāngmíngtiān zǐ guāng
最 胜 幢 光 明天子、宝髻普 光 明天子、光
míngyǎntiān zǐ chí shèng dé tiān zǐ pǔ guāngmíngtiān zǐ rú shì
明眼天子、持 胜 德天子、普 光 明天子，如是
děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē qín xiū xí lì yì zhòngshēng
等 而为 上 首，其数无量。皆勤修习利益 众 生，
zēng qí shàngēn
增其善根。

fù yǒu wú liàngsān shí sāntiānwáng suǒ wèi shì jiā yīn tuó luó
复有无量三十三天 王，所谓：释迦因陀罗
tiānwáng pǔ chēngmǎn yīn tiānwáng cí mù bǎo jì tiānwáng bǎo
天 王、普 称 满音天 王、慈目宝髻天 王、宝
guāngchuángmíngchēngtiānwáng fā shēng xǐ lè jì tiānwáng kě ài
光 幢 名 称 天 王、发 生 喜乐髻天 王、可爱
yàozhèngniàntiānwáng xū mí shèng yīn tiānwáng chéng jiù niàntiānwáng
乐 正 念天 王、须弥 胜 音天 王、成 就念天 王、
kě ài yào jìng huāguāngtiānwáng zhì rì yǎntiānwáng zì zài guāngmíng
可爱乐净华 光 天 王、智日眼天 王、自在 光 明
néng jué wù tiānwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng
能 觉悟天 王，如是 等 而为 上 首，其数无量。
jiē qín fā qǐ yī qiè shì jiānguǎng dà zhī yè
皆勤发起一切世间 广 大之业。

fù yǒu wú liàng xū yè mó tiānwáng suǒ wèi shàn shí fēn tiānwáng
复有无量须夜摩天 王，所谓：善时分天 王、
kě ài yàoguāngmíngtiānwáng wú jìn huì gōng dé chuángtiānwáng shàn
可爱乐 光 明天 王、无尽慧 功 德 幢 天 王、善

biànhuàduānyántiānwáng zǒng chí dà guāngmíngtiānwáng bù sī yì
变化端严天王、总持大光明天王、不思议

zhì huì tiānwáng lún qí tiānwáng guāngyàntiānwáng guāngzhàotiān
智慧天王、轮齎天王、光焰天王、光照天

wáng pǔ guānchá dà míngchēngtiānwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu
王、普观察大名称天王，如是等而为上首，

qí shù wú liàng jiē qín xiū xí guǎng dà shàngēn xīn cháng xǐ zú
其数无量。皆勤修习广大善根，心常喜足。

fù yǒu bù kě sī yì shù dōushuài tuó tiānwáng suǒ wèi zhī zú
复有不可思议数兜率陀天王，所谓：知足

tiānwáng xǐ lè hǎi jì tiānwáng zuì shènggōng dé chuángtiānwáng
天王、喜乐海髻天王、最胜功德幢天王、

jì jìng guāngtiānwáng kě ài yàomiào mù tiānwáng bǎofēng jìng yuètiān
寂静光天王、可爱乐妙目天王、宝峰净月天

wáng zuì shèngyǒngjiàn lì tiānwáng jīn gāngmiàoguāngmíngtiānwáng
王、最胜勇健力天王、金刚妙光明天王、

xīng xiù zhuāngyánchuángtiānwáng kě ài yàozhuāngyántiānwáng rú
星宿庄严幢天王、可爱乐庄严天王，如

shì děng ér wéishàngshǒu bù sī yì shù jiē qín niàn chí yī qiè zhū fó
是等而为上首，不思议数。皆勤念持一切诸佛

suǒ yǒumínghào
所有名号。

fù yǒu wú liànghuà lè tiānwáng suǒ wèi shànbiànhuàtiānwáng
复有无量化乐天王，所谓：善变化天王、

jì jìng yīn guāngmíngtiānwáng biànhuà lì guāngmíngtiānwáng zhuāng
寂静音光明天王、变化力光明天王、庄

yán zhǔ tiānwáng niànguāngtiānwáng zuì shàngyún yīn tiānwáng zhòng
严主天王、念光天王、最上云音天王、众

miào zuì shèngguāngtiānwáng miào jì guāngmíngtiānwáng chéng jiù xǐ
妙最胜光天王、妙髻光明天王、成就喜

huì tiānwáng huāguāng jì tiānwáng pǔ jiàn shí fāngtiānwáng rú shì
慧天王、华光髻天王、普见十方天王，如是

děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē qín tiáo fú yī qiè zhòngshēng
等而为上首，其数无量。皆勤调伏一切众生，

lìng dé jiě tuō
令得解脱。

fù yǒu wú shù tā huà zì zài tiānwáng suǒ wèi dé zì zài tiān
复有无数他化自在天王，所谓：得自在天

wáng miào mù zhǔ tiānwáng miàoguānchuángtiānwáng yǒngměng huì
王、妙目主天王、妙冠幢天王、勇猛慧

tiānwáng miào yīn jù tiānwáng miàoguāngchuángtiānwáng jì jìng
天王、妙音句天王、妙光幢天王、寂静

jìng jiè méntiānwáng miào lún zhuāngyánchuángtiānwáng huā ruǐ huì zì
境界门天王、妙轮庄严幢天王、华蕊慧自

zài tiānwáng yīn tuó luó lì miàozhuāngyánguāngmíngtiānwáng rú shì
在天王、因陀罗力妙庄严光明天王，如是

děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē qín xiū xí zì zài fāngbiàn
等而为上首，其数无量。皆勤修习自在方便

guǎng dà fǎ mén
广大法门。

fù yǒu bù kě shǔ dà fàn tiānwáng suǒ wèi shī qì tiānwáng
复有不可数大梵天王，所谓：尸弃天王、

huì guāngtiānwáng shàn huì guāngmíngtiānwáng pǔ yún yīn tiānwáng
慧光天王、善慧光明天王、普云音天王、

guān shì yán yīn zì zài tiānwáng jì jìng guāngmíngyǎntiānwáng guāng
观世言音自在天王、寂静光明眼天王、光

biàn shí fāngtiānwáng biànhuà yīn tiānwáng guāngmíngzhàoyàoyǎntiān
遍十方天王、变化音天王、光明照耀眼天

wáng yuè yì hǎi yīn tiānwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu bù kě
王、悦意海音天王，如是等而为上首，不可

chēngshǔ jiē jù dà cí lián mǐnzhòngshēng shū guāng pǔ zhào lìng qí
称数。皆具大慈怜愍众生，舒光普照令其

kuài lè
快乐。

fù yǒu wú liàngguāng yīn tiānwáng suǒ wèi kě ài yàoguāngmíng
复有无量光音天王，所谓：可爱乐光明

tiānwáng qīng jìng miàoguāngtiānwáng néng zì zài yīn tiānwáng zuì
天王、清净妙光天王、能自在音天王、最

shèngniàn zhì tiānwáng kě ài yàoqīng jìng miào yīn tiānwáng shàn sī wéi
胜念智天王、可爱乐清净妙音天王、善思惟

yīn tiānwáng pǔ yīn biànzhàotiānwáng shènshēnguāng yīn tiānwáng
音天王、普音遍照天王、甚深光音天王、

wú gòuchēngguāngmíngtiānwáng zuì shèng jìng guāngtiānwáng rú shì
无垢称光明天王、最胜净光天王，如是

děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng jiē zhùguǎng dà jì jìng xǐ lè
等而为上首，其数无量。皆住广大寂静喜乐

wú ài fǎ mén
无碍法门。

fù yǒu wú liàngbiàn jìng tiānwáng suǒ wèi qīng jìng huì míngchēng
复有无量遍净天王，所谓：清净慧名称

tiānwáng zuì shèngjiàn tiānwáng jì jìng dé tiānwáng xū mí yīn tiān
天王、最胜见天王、寂静德天王、须弥音天

wáng jìng niànyǎntiānwáng kě ài yào zuì shèngguāngzhàotiānwáng
王、净念眼天王、可爱乐最胜光照天王、

shì jiān zì zài zhǔ tiānwáng guāngyàn zì zài tiānwáng yào sī wéi fǎ
世间自在主天王、光焰自在天王、乐思惟法

biànhuàtiānwáng biànhuàchuángtiānwáng xīng xiù yīn miàozhuāngyán
变化天王、变化幢天王、星宿音妙庄严

tiānwáng rú shì děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng xī yǐ ān
天王，如是等而为上首，其数无量。悉已安

zhù guǎng dà fǎ mén yú zhū shì jiān qín zuò lì yì
住广大法门，于诸世间勤作利益。

fù yǒu wú liàngguǎngguǒtiānwáng suǒ wèi ài yào fǎ guāngmíng
复有无量广果天王，所谓：爱乐法光明

chuángtiānwáng qīng jìng zhuāngyán hǎi tiānwáng zuì shèng huì guāngmíng
幢天王、清净庄严海天王、最胜慧光明

tiānwáng zì zài zhì huì chuángtiānwáng yào jì jìng tiānwáng pǔ zhì
天王、自在智慧幢天王、乐寂静天王、普智

yǎntiānwáng yàoxuán huì tiānwáng shànzhǒng huì guāngmíngtiānwáng
眼天王、乐旋慧天王、善种慧光明天王、

wú gòu jì jìng guāngtiānwáng guǎng dà qīng jìng guāngtiānwáng rú shì
无垢寂静光天王、广大清净光天王，如是

děng ér wéishàngshǒu qí shù wú liàng mò bù jiē yǐ jì jìng zhī fǎ ér
等而为上首，其数无量。莫不皆以寂静之法而

wéigōngdiàn ān zhù qí zhōng
为宫殿，安住其中。

fù yǒu wú shù dà zì zài tiānwáng suǒ wèi miàoyàn hǎi tiānwáng
复有无数大自在天王，所谓：妙焰海天王、

zì zài míngchēngguāngtiānwáng qīng jìng gōng dé yǎntiānwáng kě ài
自在名称光天王、清净功德眼天王、可爱

yào dà huì tiānwáng bú dòngguāng zì zài tiānwáng miàozhuāngyányǎn
乐大慧天王、不动光自在天王、妙庄严眼

tiānwáng shàn sī wéiguāngmíngtiānwáng kě ài yào dà zhì tiānwáng
天王、善思惟光明天王、可爱乐大智天王、

pǔ yīn zhuāngyán chuángtiānwáng jí jīng jìn míngchēngguāngtiānwáng
普音庄严幢天王、极精进名称光天王，
rú shì děng ér wéishàngshǒu bù kě chēngshǔ jiē qín guānchá wú
如是等而为上首，不可称数。皆勤观察无
xiàng zhī fǎ suǒxíngpíngděng
相之法，所行平等。

大方广佛华严经卷第一

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí àn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

huāyán hǎi huì shè nuó rú lái lián huāzàng hǎi zuò huā tái zhū
华严海会.舍那如来.莲华藏海坐华台.诸
fó tàn qí zāi wànxiàngzhāo huí yōu àn yī shí kāi
佛叹奇哉.万象昭回.幽暗一时开.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

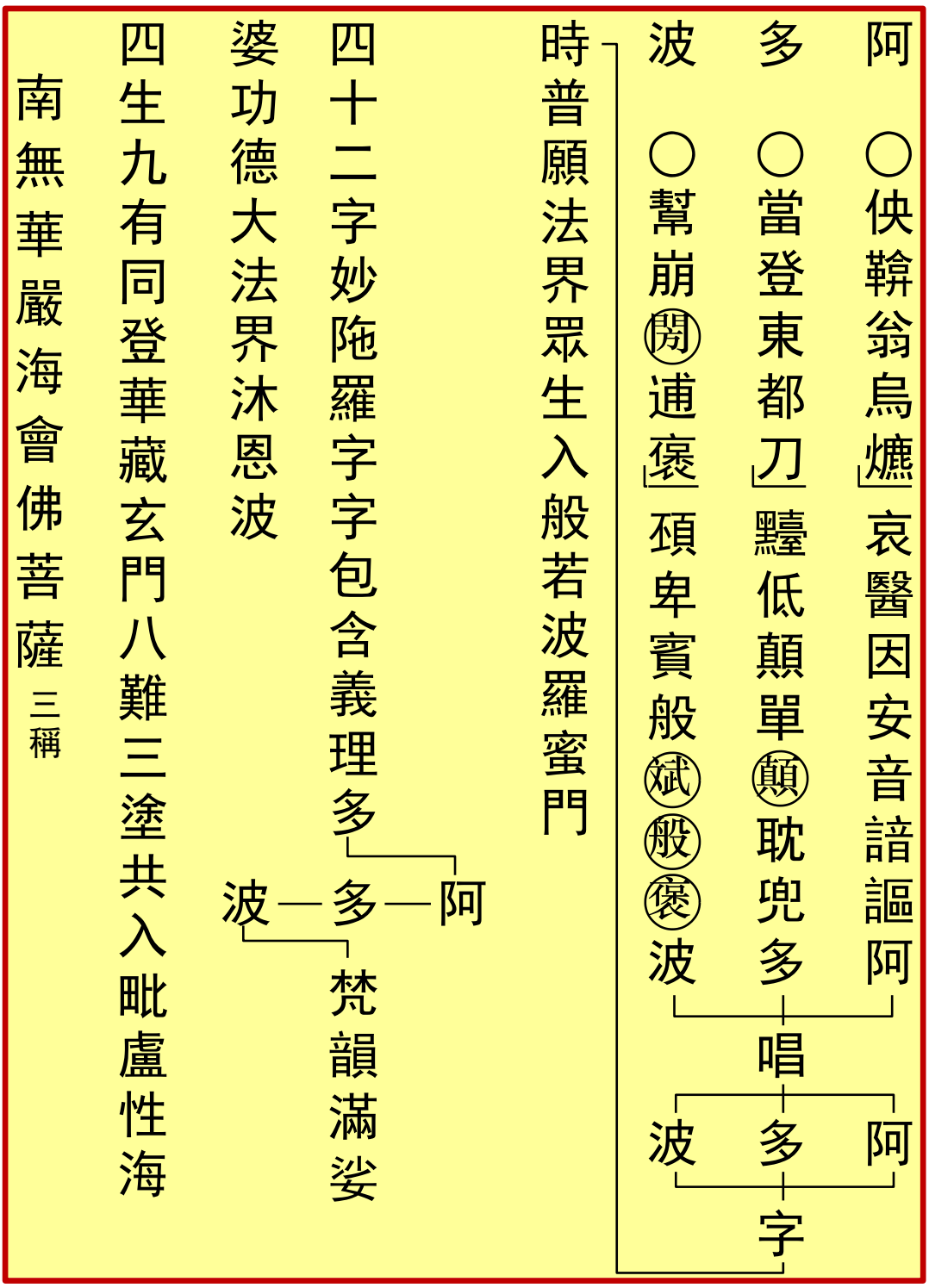
（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

e ang eng ong u e ai i in an in an ou e

1. 阿 佉鞅翁烏燸哀醫因安音諳謳阿

chàng e zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱阿字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén

门.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan dou dao
2. 多 當 登 東 都 刀 黵 低 顛 單 顛 耽 兜 多

chàngdao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 多字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

bao bang beng bong bu bao bai bi bin ban bin ban bou bao
3. 波 幫 崩 閍 逋 褒 頒 卑 賓 般 斌 般 褒 波

chàngbao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 波字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō e dao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 阿. 多.

bao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
波. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南無华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以此 功 德 普 及于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆共 成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì èr

大方广佛华严经卷第二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[15]

shì zhǔmiàoyán pǐn dì yī zhī èr

世主妙严品第一之二

ěr shí rú lái dàochǎngzhòng hǎi xī yǐ yún jí wú biān pǐn lèi

尔时，如来道 场 众 海悉已云集，无边品类

zhōu zā biànmǎn xíng sè bù zòng gè gè chā bié suí suǒ lái fāng qīn

周匝遍满，形色部从各各差别，随所来方，亲

jìn shì zūn yī xīn zhānyǎng cǐ zhūzhòng huì yǐ lí yī qiè fánnǎo

近世尊，一心瞻仰。此诸众会，已离一切烦恼

xīn gòu jí qí yú xí cuī zhòngzhàngshān jiàn fó wú ài rú shì jiē

心垢及其余习，摧重障山，见佛无碍。如是皆

yǐ pí lú zhēnuó rú lái wǎng xī zhī shí yú jié hǎi zhōng xiū pú sà xíng

以毗卢遮那如来往昔之时，于劫海中修菩萨行，

yǐ sì shè shì ér céng shè shòu yī yī fó suǒzhòngshàngēn shí jiē yǐ

以四摄事而曾摄受；一一佛所种善根时，皆已

shàn shè zhǒngzhǒngfāngbiàn jiàohuàchéng shú lìng qí ān lì yī qiè zhì

善摄种种方便，教化成熟，令其安立一切智

dào zhòng wú liàngshàn huòzhòng dà fú xī yǐ rù yú fāngbiànyuàn

道；种无量善，获众大福，悉已入于方便愿

hǎi suǒxíng zhī xíng jù zú qīngjìng yú chū lí dào yǐ néngshàn

海；所行之行，具足清净；于出离道，已能善

chū cháng jiàn yú fó fēn míngzhàoliǎo yǐ shèng jiě lì rù yú rú

出；常见于佛，分明照了；以胜解力入于如

lái gōng dé dà hǎi dé yú zhū fó jiě tuō zhī ményóu xì shéntōng

来功德大海，得于诸佛解脱之门游戏神通。

suǒ wèi miàoyàn hǎi dà zì zài tiānwáng dé fǎ jiè xū kōng jiè jì

所谓：妙焰海大自在天王得法界虚空界寂

jìng fāngbiàn lì jiě tuō mén zì zài míngchēngguāngtiānwáng dé pǔ guān

静方便力解脱门，自在名称光天王得普观

[15] 丽本：于阗国三藏实叉难陀奉制译；永乐北藏本及龙藏本：唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

yī qiè fǎ xī zì zài jiě tuō mén qīng jìng gōng dé yǎn tiānwáng dé zhī yī
一切法悉自在解脱门，清净功德眼天王得知一

qiè fǎ bù shēng bú miè bù lái bú qù wú gōngyòngxíng jiě tuō mén
切法不生不灭、不来不去、无功用行解脱门，

kě ài yào dà huì tiānwáng dé xiànjiàn yī qiè fǎ zhēn shí xiàng zhì huì hǎi
可爱乐大慧天王得现见一切法真实相智慧海

jiě tuō mén bú dòngguāng zì zài tiānwáng dé yǔ zhòngshēng wú biān ān
解脱门，不动光自在天王得与众生无边安

lè dà fāngbiàndìng jiě tuō mén miàozhuāngyányǎntiānwáng dé lìng guān
乐大方便定解脱门，妙庄严眼天王得令观

jì jìng fǎ miè zhū chī àn bù jiě tuō mén shàn sī wéiguāngmíngtiānwáng
寂静法灭诸痴暗怖解脱门，善思惟光明天王

dé shàn rù wú biān jìng jiè bù qǐ yī qiè zhū yǒu sī wéi yè jiě tuō mén
得善入无边境界不起一切诸有思惟业解脱门，

kě ài yào dà zhì tiānwáng dé pǔ wǎng shí fāngshuō fǎ ér bú dòng wú
可爱乐大智天王得普往十方说法而不动无

suǒ yī jiě tuō mén pǔ yīn zhuāngyánchuángtiānwáng dé rù fó jì jìng
所依解脱门，普音庄严幢天王得入佛寂静

jìng jiè pǔ xiànguāngmíng jiě tuō mén míngchēngguāngshàn jīng jìn tiān
境界普现光明解脱门，名称光善精进天

wáng dé zhù zì suǒ wù chù ér yǐ wú biānguǎng dà jìng jiè wéi suǒ yuán
王得住自所悟处而以无边广大境界为所缘

jiě tuō mén
解脱门。

ěr shí miàoyàn hǎi tiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè
尔时，妙焰海天王承佛威力，普观一切

zì zài tiānzhòng ér shuōsòngyán
自在天众，而说颂言：

fó shēn pǔ biàn zhū dà huì chōngmǎn fǎ jiè wú qióng jìn
佛身普遍诸大会　充满法界无穷尽

jì miè wú xìng bù kě qǔ wèi jiù shì jiān ér chū xiàn
寂灭无性不可取　为救世间而出现

rú lái fǎ wáng chū shì jiān néng rán zhào shì miào fǎ dēng
如来法王出世间　能然照世妙法灯

jìng jiè wú biān yì wú jìn cǐ zì zài míng zhī suǒ zhèng
境界无边亦无尽　此自在名之所证

fó bù sī yì lí fēn bié liǎo xiàng shí fāng wú suǒ yǒu
佛不思议离分别　了相十方无所有

wèi shì guǎng kāi qīng jìng dào　rú shì jìng yǎn néng guān jiàn
为世广开清净道　如是净眼能观见

rú lái zhì huì wú biān jì　yī qiè shì jiān mò néng cè
如来智慧无边际　一切世间莫能测

yǒng miè zhòng shēng chī àn xīn　dà huì rù cǐ shēn ān zhù
永灭众生痴暗心　大慧入此深安住

rú lái gōng dé bù sī yì　zhòng shēng jiàn zhě fán nǎo miè
如来功德不思议　众生见者烦恼灭

pǔ shǐ shì jiān huò ān lè　bú dòng zì zài tiān néng jiàn
普使世间获安乐　不动自在天能见

zhòng shēng chī àn cháng mí fù　rú lái wèi shuō jì jìng fǎ
众生痴暗常迷覆　如来为说寂静法

shì zé zhào shì zhì huì dēng　miào yǎn néng zhī cǐ fāng biàn
是则照世智慧灯　妙眼能知此方便

rú lái qīng jìng miào sè shēn　pǔ xiàn shí fāng wú yǒu bǐ
如来清净妙色身　普现十方无有比

cǐ shēn wú xìng wú yī chù　shàn sī wéi tiān suǒ guān chá
此身无性无依处　善思惟天所观察

rú lái yīn shēng wú xiàn ài　kān shòu huà zhě mǐ bù wén
如来音声无限碍　堪受化者靡不闻

ér fó jì rán héng bú dòng　cǐ lè zhì tiān zhī jiě tuō
而佛寂然恒不动　此乐智天之解脱

jì jìng jiě tuō tiān rén zhǔ　shí fāng wú chù bú xiàn qián
寂静解脱天人主　十方无处不现前

guāng míng zhào yào mǎn shì jiān　cǐ wú ài fǎ yán chuáng jiàn
光明照耀满世间　此无碍法严幢见

fó yú wú biān dà jié hǎi　wèi zhòng shēng gù qiú pú tí
佛于无边大劫海　为众生故求菩提

zhǒng zhǒng shén tōng huà yī qiè　míng chēng guāng tiān wù sī fǎ
种种神通化一切　名称光天悟斯法

fù cì　kě ài yào fǎ guāng míng chuáng tiān wáng dé pǔ guān yī
复次，可爱乐法光明幢天王得普观一

qiè zhòng shēng gēn wèi shuō fǎ duàn yí jiě tuō mén　jìng zhuāng yán hǎi tiān
切众生根为说法断疑解脱门，净庄严海天

wáng dé suí yì niàn lìng jiàn fó jiě tuō mén　zuì shèng huì guāng míng tiān
王得随忆念令见佛解脱门，最胜慧光明天

wáng dé fǎ xìng píng děng wú suǒ yī zhuāng yán shēn jiě tuō mén　zì zài
王得法性平等无所依庄严身解脱门，自在

zhì huì chuángtiānwáng dé liǎo zhī yī qiè shì jiān fǎ yī niànzhōng ān lì
智慧 幢 天王 得了知一切世间法一念 中 安立
bù sī yì zhuāngyán hǎi jiě tuō mén yào jì jìngtiānwáng dé yú yī máo
不思议 庄 严海解脱门，乐寂静天王 得于一毛
kǒngxiàn bù sī yì fó chà wú zhàng ài jiě tuō mén pǔ zhì yǎntiānwáng
孔现不思议佛刹无 障 碍解脱门，普智眼天王
dé rù pǔ ménguānchá fǎ jiè jiě tuō mén yàoxuán huìtiānwáng dé wèi
得入普门观察法界解脱门，乐旋慧天王 得为
yī qiè zhòng shēng zhǒng zhǒng chū xiàn wú biān jié cháng xiàn qián jiě tuō
一切 众 生 种 种 出现无边劫 常 现前解脱
mén shànzhǒng huì guāngmíngtiānwáng dé guān yī qiè shì jiān jìng jiè rù
门，善 种慧 光 明天王 得观一切世间境界入
bù sī yì fǎ jiě tuō mén wú gòu jì jìng guāngtiānwáng dé shì yī qiè
不思议法解脱门，无垢寂静 光 天王 得示一切
zhòngshēng chū yào fǎ jiě tuō mén guǎng dà qīng jìng guāngtiānwáng dé
众 生 出要法解脱门， 广 大清净 光 天王 得
guānchá yī qiè yīnghuàzhòngshēng lìng rù fó fǎ jiě tuō mén
观察一切应化 众 生 令入佛法解脱门。

ěr shí kě ài yào fǎ guāngmíngchuángtiānwángchéng fó wēi lì
尔时，可爱乐法 光 明 幢 天王 承 佛威力，
pǔ guān yī qiè shǎoguǎngtiān wú liàngguǎngtiān guǎngguǒtiānzhòng
普观一切少 广 天、无量 广 天、广 果天 众，
ér shuōsòngyán
而说 颂言：

zhū fó jìng jiè bù sī yì yī qiè zhòngshēng mò néng cè
诸佛境界不思议 一切 众 生 莫能测
pǔ lìng qí xīn shēng xìn jiě guǎng dà yì yào wú qióng jìn
普令其心生 信解 广 大意乐无 穷 尽
ruò yǒuzhòngshēngkānshòu fǎ fó wēi shén lì kāi dǎo bǐ
若有众 生 堪受法 佛威神 力开导彼
lìng qí héng dǔ fó xiàn qián yán hǎi tiān wáng rú shì jiàn
令其恒 睹佛现 前 严海天 王 如是见
yī qiè fǎ xìng wú suǒ yī fó xiàn shì jiān yì rú shì
一切法性无所依 佛现世间亦如是
pǔ yú zhū yǒu wú yī chù cǐ yì shèng zhì néngguān chá
普于诸有无依处 此义胜 智能观察
suí zhū zhòngshēng xīn suǒ yù fó shéntōng lì jiē néng xiàn
随诸 众 生 心所欲 佛神通力皆能现

gè gè chā bié bù sī yì　　cǐ zhì chuángwáng jiě tuō hǎi
各各差别不思议　　此智幢王解脱海

guò qù suǒ yǒu zhū guó tǔ　　yī máokǒngzhōng jiē shì xiàn
过去所有诸国土　　一毛孔中皆示现

cǐ shì zhū fó dà shén tōng　　ài yào jì jìng néng xuān shuō
此是诸佛大神通　　爱乐寂静能宣说

yī qiè fǎ mén wú jìn hǎi　　tóng huì yī fǎ dàochǎngzhōng
一切法门无尽海　　同会一法道场中

rú shì fǎ xìng fó suǒ shuō　　zhì yǎn néng míng cǐ fāng biàn
如是法性佛所说　　智眼能明此方便

shí fāng suǒ yǒu zhū guó tǔ　　xī zài qí zhōng ér shuō fǎ
十方所有诸国土　　悉在其中而说法

fó shēn wú qù yì wú lái　　ài yào huì xuán zhī jìng jiè
佛身无去亦无来　　爱乐慧旋之境界

fó guān shì[16] fǎ rú guāngyǐng　　rù bǐ shèn shēn yōu ào chù
佛观世[16]法如光影　　入彼甚深幽奥处

shuō zhū fǎ xìng cháng jì rán　　shàn zhǒng sī wéi néng jiàn cǐ
说诸法性常寂然　　善种思惟能见此

fó shàn liǎo zhī zhū jìng jiè　　suí zhòng shēng gēn yù fǎ yǔ
佛善了知诸境界　　随众生根雨法雨

wèi qǐ nán sī chū yào mén　　cǐ jì jìng tiān néng wù rù
为启难思出要门　　此寂静天能悟入

shì zūn héng yǐ dà cí bēi　　lì yì zhòngshēng ér chūxiàn
世尊恒以大慈悲　　利益众生而出现

děng yù fǎ yǔ chōng qí qì　　qīng jìng guāngtiānnéngyǎnshuō
等雨法雨充其器　　清净光天能演说

fù cì　qīng jìng huì míngchēngtiānwáng dé liǎo dá yī qiè zhòng
复次，清净慧名称天王得了达一切众

shēng jiě tuō dàofāngbiàn jiě tuō mén　zuì shèngjiàntiānwáng dé suí yī
生解脱道方便解脱门，最胜见天王得随一

qiè zhūtiānzhòngsuǒyào rú guāngyǐng pǔ shì xiàn jiě tuō mén　jì jìng dé
切诸天众所乐如光影普示现解脱门，寂静德

tiānwáng dé pǔ yán jìng yī qiè fó jìng jiè dà fāngbiàn jiě tuō mén　xū mí
天王得普严净一切佛境界大方便解脱门，须弥

yīn tiānwáng dé suí zhūzhòngshēngyǒng liú zhuǎnshēng sǐ hǎi jiě tuō mén
音天王得随诸众生永流转生死海解脱门，

[16] 丽本：世；永乐北藏本：诸 ；龙藏本：世

jìng niànyǎn tiānwáng dé yì niàn rú lái tiáo fú zhòngshēngxíng jiě tuō mén
净念眼天王得忆念如来调伏众生行解脱门，

kě ài yào pǔ zhào tiānwáng dé pǔ mén tuó luó ní hǎi suǒ liú chū jiě tuō
可爱乐普照天王得普门陀罗尼海所流出解脱

mén shì jiān zì zài zhǔ tiānwáng dé néng lìng zhòngshēng zhí fó shēng xìn
门，世间自在主天王得能令众生值佛生信

zàng jiě tuō mén guāngyàn zì zài tiānwáng dé néng lìng yī qiè zhòngshēng
藏解脱门，光焰自在天王得能令一切众生

wén fǎ xìn xǐ ér chū lí jiě tuō mén yào sī wéi fǎ biànhuàtiānwáng dé
闻法信喜而出离解脱门，乐思惟法变化天王得

rù yī qiè pú sà tiáo fú xíng rú xū kōng wú biān wú jìn jiě tuō mén biàn
入一切菩萨调伏行如虚空无边无尽解脱门，变

huà chuángtiānwáng dé guānzhòngshēng wú liàng fán nǎo pǔ bēi zhì jiě tuō
化幢天王得观众生无量烦恼普悲智解脱

mén xīng xiù yīn miàozhuāngyántiānwáng dé fàngguāngxiàn fó sān lún shè
门，星宿音妙庄严天王得放光现佛三轮摄

huà jiě tuō mén
化解脱门[17]。

ěr shí qīngjìng huì míngchēngtiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，清净慧名称天王承佛威力，普观

yī qiè shǎo jìngtiān wú liàng jìngtiān biàn jìngtiānzhòng ér shuōsòng
一切少净天、无量净天、遍净天众，而说颂

yán
言：

liǎo zhī fǎ xìng wú ài zhě pǔ xiàn shí fāng wú liàng chà
了知法性无碍者　普现十方无量刹

shuō fó jìng jiè bù sī yì lìng zhòng tóng guī jiě tuō hǎi
说佛境界不思议　令众同归解脱海

rú lái chǔ shì wú suǒ yī pì rú guāng yǐng xiàn zhòng guó
如来处世无所依　譬如光影现众国

fǎ xìng jiū jìng wú shēng qǐ cǐ shèng jiàn wáng suǒ rù mén
法性究竟无生起　此胜见王所入门

wú liàng jié hǎi xiū fāng biàn pǔ jìng shí fāng zhū guó tǔ
无量劫海修方便　普净十方诸国土

fǎ jiè rú rú cháng bú dòng jì jìng dé tiān zhī suǒ wù
法界如如常不动　寂静德天之所悟

[17] 丽本：门；永乐北藏本及龙藏本：门，星宿音妙庄严天王得放光现佛三轮摄化解脱门

zhòngshēng yú chī suǒ fù zhàng　　máng àn héng jū shēng sǐ zhōng
众 生 愚痴所覆 障　　盲暗恒居生死中

rú lái shì yǐ qīng jìng dào　　cǐ xū mí yīn zhī jiě tuō
如来示以清净道　　此须弥音之解脱

zhū fó suǒ xíng wú shàng dào　　yī qiè zhòngshēng mò néng cè
诸佛所行无上道　　一切众生莫能测

shì yǐ zhǒngzhǒng fāng biàn mén　　jìng yǎn dì guān néng xī liǎo
示以种种方便门　　净眼谛观能悉了

rú lái héng yǐ zǒng chí mén　　pì rú chà hǎi wēi chén shù
如来恒以总持门　　譬如刹海微尘数

shì jiào zhòng shēng biàn yī qiè　　pǔ zhào tiān wáng cǐ néng rù
示教众生遍一切　　普照天王此能入

rú lái chū shì shèn nán zhí　　wú liàng jié hǎi shí yī yù
如来出世甚难值　　无量劫海时一遇

néng lìng zhòngshēngshēng xìn jiě　　cǐ zì zài tiān zhī suǒ dé
能令众生生信解　　此自在天之所得

fó shuō fǎ xìng jiē wú xìng　　shèn shēn guǎng dà bù sī yì
佛说法性皆无性　　甚深广大不思议

pǔ shǐ zhòng shēng shēng jìng xìn　　guāng yàn tiān wáng néng shàn liǎo
普使众生生净信　　光焰天王能善了

sān shì rú lái gōng dé mǎn　　huà zhòng shēng jiè bù sī yì
三世如来功德满　　化众生界不思议

yú bǐ sī wéi shēng qìng yuè　　rú shì yào fǎ néng kāi yǎn
于彼思惟生庆悦　　如是乐法能开演

zhòng shēng mò zài fán nǎo hǎi　　yú chī jiàn zhuó shèn kě bù
众生没在烦恼海　　愚痴见浊甚可怖

dà shī āi mǐn lìng yǒng lí　　cǐ huà chuáng wáng suǒ guān jìng
大师哀愍令永离　　此化幢王所观境

rú lái héng fàng dà guāng míng　　yī yī guāng zhōng wú liàng fó
如来恒放大光明　　一一光中无量佛

gè gè xiàn huà zhòng shēng shì　　cǐ miào yīn tiān suǒ rù mén
各各现化众生事　　此妙音天所入门

fù cì kě ài yàoguāngmíngtiānwáng dé héngshòu jì jìng lè ér
复次，可爱乐光明天王得恒受寂静乐而

néngjiàngxiànxiāo miè shì jiān kǔ jiě tuō mén qīng jìng miàoguāngtiānwáng
能降现销[18]灭世间苦解脱门，清净妙光天王

[18] 丽本：消；永乐北藏本及龙藏本：销

dé dà bēi xīn xiāngyìng hǎi yī qiè zhòngshēng xǐ lè zàng jiě tuō mén zì
得大悲心相应海一切众生喜乐藏解脱门，自
zài yīn tiānwáng dé yī niànzhōng pǔ xiàn wú biān jié yī qiè zhòngshēng fú
在音天王得一念中普现无边劫一切众生福
dé lì jiě tuō mén zuì shèngniàn zhì tiānwáng dé pǔ shǐ chéng zhù huài
德力解脱门，最胜念智天王得普使成住坏
yī qiè shì jiān jiē xī rú xū kōngqīng jìng jiě tuō mén kě ài yào jìng miào
一切世间皆悉如虚空清净解脱门，可爱乐净妙
yīn tiānwáng dé ài yào xìn shòu yī qiè shèngrén fǎ jiě tuō mén shàn sī
音天王得爱乐信受一切圣人法解脱门，善思
wéi yīn tiānwáng dé néng jīng jié zhù yǎnshuō yī qiè dì yì jí fāngbiàn jiě
惟音天王得能经劫住演说一切地义及方便解
tuō mén yǎnzhuāngyán yīn tiānwáng dé yī qiè pú sà cóngdōushuàitiān
脱门，演庄严音天王得一切菩萨从兜率天
gōng mò xià shēng shí dà gòngyǎngfāngbiàn jiě tuō mén shènshēnguāng
宫没下生时大供养方便解脱门，甚深光
yīn tiānwáng dé guānchá wú jìn shéntōng zhì huì hǎi jiě tuō mén guǎng dà
音天王得观察无尽神通智慧海解脱门，广大
míngchēngtiānwáng dé yī qiè fó gōng dé hǎi mǎn zú chūxiàn shì jiānfāng
名称天王得一切佛功德海满足出现世间方
biàn lì jiě tuō mén zuì shèng jìng guāngtiānwáng dé rú lái wǎng xī shì
便力解脱门，最胜净光天王得如来往昔誓
yuàn lì fā shēngshēn xìn ài yàozàng jiě tuō mén
愿力发生深信爱乐藏解脱门。

ěr shí kě ài yàoguāngmíngtiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，可爱乐光明天王承佛威力，普观
yī qiè shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān jí guāngtiānzhòng ér shuō
一切少光天、无量光天、极光天众，而说
sòngyán
颂言：

wǒ niàn rú lái xī suǒ xíng chéng shì gòngyǎng wú biān fó
我念如来昔所行　承事供养无边佛
rú běn xìn xīn qīng jìng yè yǐ fó wēi shén jīn xī jiàn
如本信心清净业　以佛威神今悉见
fó shēn wú xiàng lí zhòng gòu héng zhù cí bēi āi mǐn dì
佛身无相离众垢　恒住慈悲哀愍地
shì jiān yōu huàn xī shǐ chú cǐ shì miào guāng zhī jiě tuō
世间忧患悉使除　此是妙光之解脱

fó fǎ guǎng dà wú yá jì　　yī qiè chà hǎi yú zhōng xiàn
佛法广大无涯际　　一切刹海于中现

rú qí chéng huài gè bù tóng　　zì zài yīn tiān jiě tuō lì
如其成坏各不同　　自在音天解脱力

fó shén tōng lì wú yǔ děng　　pǔ xiàn shí fāng guǎng dà chà
佛神通力无与等　　普现十方广大刹

xī lìng yán jìng cháng xiàn qián　　shèng niàn jiě tuō zhī fāng biàn
悉令严净常现前　　胜念解脱之方便

rú zhū chà hǎi wēi chén shù　　suǒ yǒu rú lái xián jìng fèng
如诸刹海微尘数　　所有如来咸敬奉

wén fǎ lí rǎn bù táng juān　　cǐ miào yīn tiān fǎ mén yòng
闻法离染不唐捐　　此妙音天法门用

fó yú wú liàng dà jié hǎi　　shuō dì fāng biàn wú lún pǐ
佛于无量大劫海　　说地方便无伦匹

suǒ shuō wú biān wú yǒu qióng　　shàn sī yīn tiān zhī cǐ yì
所说无边无有穷　　善思音天知此义

rú lái shén biàn wú liàng mén　　yī niàn xiàn yú yī qiè chù
如来神变无量门　　一念现于一切处

jiàngshénchéngdào dà fāngbiàn　　cǐ zhuāng yán yīn zhī jiě tuō
降神成道大方便　　此庄严音之解脱

wēi lì suǒ chí néng yǎn shuō　　jí xiàn zhū fó shén tōng shì
威力所持能演说　　及现诸佛神通事

suí qí gēn yù xī lìng jìng　　cǐ guāng yīn tiān jiě tuō mén
随其根欲悉令净　　此光音天解脱门

rú lái zhì huì wú biān jì　　shì zhōng wú děng wú suǒ zhuó
如来智慧无边际　　世中无等无所著

cí xīn yìng wù pǔ xiàn qián　　guǎng dà míng tiān wù sī dào
慈心应物普现前　　广大名天悟斯道

fó xī xiū xí pú tí xíng　　gòng yǎng shí fāng yī qiè fó
佛昔修习菩提行　　供养十方一切佛

yī yī fó suǒ fā shì xīn　　zuì shèngguāngwén dà huān xǐ
一一佛所发誓心　　最胜光闻大欢喜

fù cì　shī qì fàn wáng dé pǔ zhù shí fāngdàochǎngzhōngshuō
复次，尸弃梵王得普住十方道场中说

fǎ ér suǒxíngqīng jìng wú rǎn zhuó jiě tuō mén　　huì guāng fàn wáng dé shǐ
法而所行清净无染著解脱门，慧光梵王得使

yī qiè zhòngshēng rù chán sān mèi zhù jiě tuō mén　　shàn sī huì guāngmíng
一切众生入禅三昧住解脱门，善思慧光明

fànwáng dé pǔ rù yī qiè bù sī yì fǎ jiě tuōmén pǔ yún yīn fànwáng
梵王得普入一切不思议法解脱门，普云音梵王
dé rù zhū fó yī qiè yīn shēng hǎi jiě tuōmén guān shì yán yīn zì zài fàn
得入诸佛一切音声海解脱门，观世言音自在梵
wáng dé néng yì niàn pú sà jiàohuà yī qiè zhòngshēngfāngbiàn jiě tuōmén
王得能忆念菩萨教化一切众生方便解脱门，
jì jìng guāngmíngyǎn fànwáng dé xiàn yī qiè shì jiān yè bàoxiàng gè chā
寂静光明眼梵王得现一切世间业报相各差
bié jiě tuōmén pǔ guāngmíng fànwáng dé suí yī qiè zhòngshēng pǐn lèi
别解脱门，普光明梵王得随一切众生品类
chā bié jiē xiànqián tiáo fú jiě tuō mén biànhuà yīn fànwáng dé zhù yī
差别皆现前调伏解脱门，变化音梵王得住一
qiè fǎ qīngjìngxiàng jì mièxíngjìng jiè jiě tuōmén guāngyàoyǎn fànwáng
切法清净相寂灭行境界解脱门，光耀眼梵王
dé yú yī qiè yǒu wú suǒzhuó wú biān jì wú yī zhǐ cháng qín chūxiàn jiě
得于一切有无所著无边际无依止常勤出现解
tuōmén yuè yì hǎi yīn fànwáng dé cháng sī wéiguānchá wú jìn fǎ jiě
脱门，悦意海音梵王得常思惟观察无尽法解
tuōmén
脱门。

ěr shí shī qì dà fànwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè
尔时，尸弃大梵王承佛威[19]力，普观一切
fànshēntiān fàn fǔ tiān fànzhòngtiān dà fàntiānzhòng ér shuōsòng
梵身天、梵辅天、梵众天、大梵天众，而说颂
yán
言：

fó shēnqīngjìng cháng jì miè guāngmíngzhàoyàobiàn shì jiān
佛身清净常寂灭　光明照耀遍世间
wú xiàng wú xíng wú yǐngxiàng pì rú kōng yún rú shì jiàn
无相无行无影像　譬如空云如是见
fó shēn rú shì dìng jìng jiè yī qiè zhòngshēng mò néng cè
佛身如是定境界　一切众生莫能测
shì bǐ nán sī fāng biàn mén cǐ huì guāngwáng zhī suǒ wù
示彼难思方便门　此慧光王之所悟
fó chà wēi chén fǎ mén hǎi yī yán yǎn shuō jìn wú yú
佛刹微尘法门海　一言演说尽无余

[19] 丽本：神；永乐北藏本及龙藏本：威

rú shì jié hǎi yǎn bù qióng　shàn sī huì guāng zhī jiě tuō
如是劫海演不穷　善思慧光之解脱

zhū fó yuán yīn děng shì jiān　zhòng shēng suí lèi gè dé jiě
诸佛圆音等世间　众生随类各得解

ér yú yīn shēng bù fēn bié　pǔ yīn fàn tiān rú shì wù
而于音声不分别　普音梵天如是悟

sān shì suǒ yǒu zhū rú lái　qù rù pú tí fāng biàn xíng
三世所有诸如来　趣入菩提方便行

yī qiè jiē yú fó shēn xiàn　zì zài yīn tiān zhī jiě tuō
一切皆于佛身现　自在音天之解脱

yī qiè zhòng shēng yè chā bié　suí qí yīn gǎn zhǒng zhǒng shū
一切众生业差别　随其因感种种殊

shì jiān rú shì fó jiē xiàn　jì jìng guāng tiān néng wù rù
世间如是佛皆现　寂静光天能悟入

wú liàng fǎ mén jiē zì zài　tiáo fú zhòng shēng biàn shí fāng
无量法门皆自在　调伏众生遍十方

yì bù yú zhōng qǐ fēn bié　cǐ shì pǔ guāng zhī jìng jiè
亦不于中起分别　此是普光之境界

fó shēn rú kōng bù kě jìn　wú xiàng wú ài biàn shí fāng
佛身如空不可尽　无相无碍遍十方

suǒ yǒu yìng xiàn jiē rú huà　biàn huà yīn wáng wù sī dào
所有应现皆如化　变化音王悟斯道

rú lái shēn xiàng wú yǒu biān　zhì huì yīn shēng yì rú shì
如来身相无有边　智慧音声亦如是

chǔ shì xiàn xíng wú suǒ zhuó　guāng yào tiān wáng rù cǐ mén
处世现形无所著　光耀天王入此门

fǎ wáng ān chǔ miào fǎ gōng　fǎ shēn guāng míng wú bú zhào
法王安处妙法宫　法身光明无不照

fǎ xìng wú bǐ wú zhū xiàng　cǐ hǎi yīn wáng zhī jiě tuō
法性无比无诸相　此海音王之解脱

fù cì　zì zài tiān wáng dé xiàn qián chéng shú wú liàng zhòng shēng
复次，自在天王得现前成熟无量众生

zì zài zàng jiě tuō mén　shàn mù zhǔ tiān wáng dé guān chá yī qiè zhòng
自在藏解脱门，善目主天王得观察一切众

shēng lè lìng rù shèng jìng jiè lè jiě tuō mén　miào bǎo chuáng guān tiān
生乐令入圣境界乐解脱门，妙宝幢冠天

wáng dé suí zhū zhòng shēng zhǒng zhǒng yù jiě lìng qǐ xíng jiě tuō mén
王得随诸众生种种欲解令起行解脱门，

yǒngměng huì tiānwáng dé pǔ shè wèi yī qiè zhòngshēng suǒ shuō yì jiě tuō
勇猛慧天王得普摄为一切众生所说义解脱
mén miào yīn jù tiānwáng dé yì niàn rú lái guǎng dà cí zēng jìn zì suǒ
门，妙音句天王得忆念如来广大慈增进自所
xíng jiě tuō mén miàoguāngchuángtiānwáng dé shì xiàn dà bēi mén cuī miè
行解脱门，妙光幢天王得示现大悲门摧灭
yī qiè jiāomànchuáng jiě tuō mén jì jìng jìngtiānwáng dé tiáo fú yī qiè
一切憍慢幢解脱门，寂静境天王得调伏一切
shì jiān chēn hài xīn jiě tuō mén miào lún zhuāngyánchuángtiānwáng dé
世间瞋害心解脱门，妙轮庄严幢天王得
shí fāng wú biān fó suí yì niàn xī lái fù jiě tuō mén huāguāng huì tiān
十方无边佛随忆念悉来赴解脱门，华光慧天
wáng dé suí zhòngshēng xīn niàn pǔ xiàn chéngzhèng jué jiě tuō mén yīn
王得随众生心念普现成正觉解脱门，因
tuó luó miàoguāngtiānwáng dé pǔ rù yī qiè shì jiān dà wēi lì zì zài fǎ
陀罗妙光天王得普入一切世间大威力自在法
jiě tuō mén
解脱门。

ěr shí zì zài tiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè zì
尔时，自在天王承佛威力，普[20]观一切自
zài tiānzhòng ér shuōsòngyán
在天众，而说颂言：

fó shēn zhōu biàn děng fǎ jiè pǔ yìng zhòng shēng xī xiàn qián
佛身周遍等法界　普应众生悉现前
zhǒngzhǒngjiàomén chánghuàyòu yú fǎ zì zài néng kāi wù
种种教门常化诱　于法自在能开悟
shì jiān suǒ yǒu zhǒng zhǒng lè shèng jì miè lè wéi zuì shèng
世间所有种种乐　圣寂灭乐为最胜
zhù yú guǎng dà fǎ xìng zhōng miào yǎn tiān wáng guān jiàn cǐ
住于广大法性中　妙眼天王观见此
rú lái chū xiàn biàn shí fāng pǔ yìng qún xīn ér shuō fǎ
如来出现遍十方　普应群心而说法
yī qiè yí niàn jiē chú duàn cǐ miào chuáng guān jiě tuō mén
一切疑念皆除断　此妙幢冠解脱门
zhū fó biàn shì yǎn miào yīn wú liàng jié zhōng suǒ shuō fǎ
诸佛遍世演妙音　无量劫中所说法

[20] 丽本：神，遍；永乐北藏本及龙藏本：力，普

néng yǐ yī yán xián shuō jìn yǒng měng huì tiān[21] zhī jiě tuō
能以一言咸说尽 勇猛慧天[21]之解脱

shì jiān suǒ yǒu guǎng dà cí bù jí rú lái yī háo fēn
世间所有广大慈 不及如来一毫分

fó cí rú kōng bù kě jìn cǐ miào yīn tiān zhī suǒ dé
佛慈如空不可尽 此妙音天之所得

yī qiè zhòng shēng màn gāo shān shí lì cuī tiǎn xī wú yú
一切众生慢高山 十力摧殄悉无余

cǐ shì rú lái dà bēi yòng miào guāng chuáng wáng suǒ xíng dào
此是如来大悲用 妙光幢王所行道

huì guāng qīng jìng mǎn shì jiān ruò yǒu jiàn zhě chú chī àn
慧光清净满世间 若有见者除痴暗

lìng qí yuǎn lí zhū è dào jì jìng tiān wáng wù sī fǎ
令其远离诸恶道 寂静天王悟斯法

máo kǒng guāng míng néng yǎn shuō děng zhòng shēng shù zhū fó míng
毛孔光明能演说 等众生数诸佛名

suí qí suǒ yào xī dé wén cǐ miào lún chuáng zhī jiě tuō
随其所乐悉得闻 此妙轮幢之解脱

rú lái zì zài bù kě liàng fǎ jiè xū kōng xī chōng mǎn
如来自在不可量 法界虚空悉充满

yī qiè zhòng huì jiē míng dǔ cǐ jiě tuō mén huā huì rù
一切众会皆明睹 此解脱门华慧入

wú liàng wú biān dà jié hǎi pǔ xiàn shí fāng ér shuō fǎ
无量无边大劫海 普现十方而说法

wèi céng jiàn fó yǒu qù lái cǐ miào[22] guāng tiān zhī suǒ wù
未曾见佛有去来 此妙[22]光天之所悟

fù cì shàn huà tiān wáng dé kāi shì yī qiè yè biàn huà lì jiě tuō
复次，善化天王得开示一切业变化力解脱

mén jì jìng yīn guāng míng tiān wáng dé shě lí yī qiè pān yuán jiě tuō
门，寂静音光明天王得舍离一切攀缘解脱

mén biàn huà lì guāng míng tiān wáng dé pǔ miè yī qiè zhòng shēng chī àn
门，变化力光明天王得普灭一切众生痴暗

xīn lìng zhì huì yuán mǎn jiě tuō mén zhuāng yán zhǔ tiān wáng dé shì xiàn
心令智慧圆满解脱门，庄严主天王得示现

wú biān yuè yì shēng jiě tuō mén niàn guāng tiān wáng dé liǎo zhī yī qiè
无边悦意声解脱门，念光天王得了知一切

[21] 丽本：大；永乐北藏本及龙藏本：天
[22] 丽本：主；永乐北藏本及龙藏本：妙

fó wú jìn fú dé xiàng jiě tuō mén zuì shàngyún yīn tiānwáng dé pǔ zhī
佛无尽福德相解脱门，最上云音天王得普知

guò qù yī qiè jié chénghuài cì dì jiě tuō mén shèngguāngtiānwáng dé
过去一切劫成坏次第解脱门，胜光天王得

kāi wù yī qiè zhòngshēng zhì jiě tuō mén miào jì tiānwáng dé shū guāng
开悟一切众生智解脱门，妙髻天王得舒光

jí mǎn shí fāng xū kōng jiè jiě tuō mén xǐ huì tiānwáng dé yī qiè suǒ
疾满十方虚空界解脱门，喜慧天王得一切所

zuò wú néng huài jīng jìn lì jiě tuō mén huāguāng jì tiānwáng dé zhī yī
作无能坏精进力解脱门，华光髻天王得知一

qiè zhòngshēng yè suǒ shòubào jiě tuō mén pǔ jiàn shí fāngtiānwáng dé
切众生业所受报解脱门，普见十方天王得

shì xiàn bù sī yì zhòngshēngxíng lèi chā bié jiě tuō mén
示现不思议众生形类差别解脱门。

ěr shí shànhuàtiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè shàn
尔时，善化天王承佛威力，普观一切善

huàtiānzhòng ér shuōsòngyán
化天众，而说颂言：

shì jiān yè xìng bù sī yì fó wèi qún mí xī kāi shì
世间业性不思议　佛为群迷悉开示

qiǎo shuō yīn yuán zhēn shí lǐ yī qiè zhòng shēng chā bié yè
巧说因缘真实理　一切众生差别业

zhǒngzhǒngguān fó wú suǒ yǒu shí fāng qiú mì bù kě dé
种种观佛无所有　十方求觅不可得

fǎ shēn shì xiàn wú zhēn shí cǐ fǎ jì yīn zhī suǒ jiàn
法身示现无真实　此法寂音之所见

fó yú jié hǎi xiū zhū xíng wèi miè shì jiān chī àn huò
佛于劫海修诸行　为灭世间痴暗惑

shì gù qīng jìng zuì zhào míng cǐ shì lì guāng xīn suǒ wù
是故清净最照明　此是力光心所悟

shì jiān suǒ yǒu miào yīn shēng wú yǒu néng bǐ rú lái yīn
世间所有妙音声　无有能比如来音

fó yǐ yī yīn biàn shí fāng rù cǐ jiě tuō zhuāng yán zhǔ
佛以一音遍十方　入此解脱庄严主

shì jiān suǒ yǒu zhòng fú lì bù yǔ rú lái yī xiàng děng
世间所有众福力　不与如来一相等

rú lái fú dé tóng xū kōng cǐ niàn guāng tiān suǒ guān jiàn
如来福德同虚空　此念光天所观见

sān shì suǒ yǒu wú liàng jié　　rú qí chéng bài zhǒng zhǒng xiàng
三世所有无量劫　　如其成败种种相

fó yī máo kǒng jiē néng xiàn　　zuì shàng yún yīn suǒ liǎo zhī
佛一毛孔皆能现　　最上云音所了知

shí fāng xū kōng kě zhī liàng　　fó máo kǒng liàng bù kě dé
十方虚空可知量　　佛毛孔量不可得

rú shì wú hē bù sī yì　　miào jì tiān wáng yǐ néng wù
如是无碍不思议　　妙髻天王已能悟

fó yú nǎng shì wú liàng jié　　jù xiū guǎng dà bō luó mì
佛于曩世无量劫　　具修广大波罗蜜

qín xíng jīng jìn wú yàn dài　　xǐ huì néng zhī cǐ fǎ mén
勤行精进无厌怠　　喜慧能知此法门

yè xìng yīn yuán bù kě sī　　fó wèi shì jiān jiē yǎn shuō
业性因缘不可思　　佛为世间皆演说

fǎ xìng běn jìng wú zhū gòu　　cǐ shì huā guāng zhī rù chù
法性本净无诸垢　　此是华光之入处

rǔ yīng guān fó yī máo kǒng　　yī qiè zhòng shēng xī zài zhōng
汝应观佛一毛孔　　一切众生悉在中

bǐ yì bù lái yì bú qù　　cǐ pǔ jiàn wáng zhī suǒ liǎo
彼亦不来亦不去　　此普见王之所了

fù cì　zhī zú tiānwáng dé yī qiè fó chūxīng shì yuánmǎnjiào lún
复次，知足天王得一切佛出兴世圆满教轮

jiě tuō mén　xǐ lè hǎi jì tiānwáng dé jìn xū kōng jiè qīngjìng guāngmíng
解脱门，喜乐海髻天王得尽虚空界清净光明

shēn jiě tuō mén　zuì shènggōng dé chuángtiānwáng dé xiāomiè shì jiān kǔ
身解脱门，最胜功德幢天王得消灭世间苦

jìng yuàn hǎi jiě tuō mén　jì jìng guāngtiānwáng dé pǔ xiànshēnshuō fǎ
净愿海解脱门，寂静光天王得普现身说法

jiě tuō mén　shàn mù tiānwáng dé pǔ jìng yī qiè zhòngshēng jiè jiě tuō
解脱门，善目天王得普净一切众生界解脱

mén　bǎofēngyuètiānwáng dé pǔ huà shì jiān chángxiànqián wú jìn zàng
门，宝峰月天王得普化世间常现前无尽藏

jiě tuō mén　yǒngjiàn lì tiānwáng dé kāi shì yī qiè fó zhèng jué jìng jiè
解脱门，勇健力天王得开示一切佛正觉境界

jiě tuō mén　jīn gāngmiàoguāngtiānwáng dé jiān gù yī qiè zhòngshēng pú
解脱门，金刚妙光天王得坚固一切众生菩

tí xīn lìng bù kě huài jiě tuō mén　xīng xiù chuángtiānwáng dé yī qiè fó
提心令不可坏解脱门，星宿幢天王得一切佛

chūxīngxián qīn jìn guānchátiáo fú zhòngshēngfāngbiàn jiě tuō mén miào
出兴咸亲近观察调伏众生方便解脱门，妙

zhuāng yán tiānwáng dé yī niàn xī zhī zhòngshēng xīn suí jī yìngxiàn jiě
庄严天王得一念悉知众生心随机应现解

tuō mén
脱门。

ěr shí zhī zú tiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè zhī zú
尔时，知足天王承佛威力，普观一切知足

tiānzhòng ér shuōsòngyán
天众，而说颂言：

rú lái guǎng dà biàn fǎ jiè yú zhū zhòngshēng xī píngděng
如来广大遍法界 于诸众生悉平等

pǔ yìng qún qíng chǎn miào mén lìng rù nán sī qīng jìng fǎ
普应群情阐妙门 令入难思清净法

fó shēn pǔ xiàn yú shí fāng wú zhuó wú ài bù kě qǔ
佛身普现于十方 无著无碍不可取

zhǒngzhǒng sè xiàng shì xiánjiàn cǐ xǐ jì tiān zhī suǒ rù
种种色像世咸见 此喜髻天之所入

rú lái wǎng xī xiū zhū xíng qīng jìng dà yuàn shēn rú hǎi
如来往昔修诸行 清净大愿深如海

yī qiè fó fǎ jiē lìng mǎn shèng dé néng zhī cǐ fāng biàn
一切佛法皆令满 胜德能知此方便

rú lái fǎ shēn bù sī yì rú yǐng fēn xíng děng fǎ jiè
如来法身不思议 如影分形等法界

chù chù chǎn míng yī qiè fǎ jì jìng guāng tiān jiě tuō mén
处处阐明一切法 寂静光天解脱门

zhòngshēng yè huòsuǒ chán fù jiāo màn fàng yì xīn chí dàng
众生业惑所缠覆 憍慢放逸心驰荡

rú lái wèi shuō jì jìng fǎ shàn mù zhào zhī xīn xǐ qìng
如来为说寂静法 善目照知心喜庆

yī qiè shì jiān zhēn dǎo shī wèi jiù wèi guī ér chū xiàn
一切世间真导师 为救为归而出现

pǔ shì zhòngshēng ān lè chù fēng yuè yú cǐ néng shēn rù
普示众生安乐处 峰月于此能深入

zhū fó jìng jiè bù sī yì yī qiè fǎ jiè jiē zhōu biàn
诸佛境界不思议 一切法界皆周遍

rù yú zhū fǎ dào bǐ àn yǒng huì jiàn cǐ shēng huān xǐ
入于诸法到彼岸 勇慧见此生欢喜

ruò yǒu zhòng shēng kān shòu huà　wén fó gōng dé qù pú tí
若有众生堪受化　闻佛功德趣菩提

lìng zhù fú hǎi cháng qīng jìng　miào guāng yú cǐ néng guān chá
令住福海常清净　妙光于此能观察

shí fāng chà hǎi wēi chén shù　yī qiè fó suǒ jiē wǎng jí
十方刹海微尘数　一切佛所皆往集

gōng jìng gòng yǎng tīng wén fǎ　cǐ zhuāng yán chuáng zhī suǒ jiàn
恭敬供养听闻法　此庄严幢之所见

zhòng shēng xīn hǎi bù sī yì　wú zhù wú dòng wú yī chù
众生心海不思议　无住无动无依处

fó yú yī niàn jiē míng jiàn　miào zhuāng yán tiān sī shàn liǎo
佛于一念皆明见　妙庄严天斯善了

fù cì　shí fēn tiānwáng dé fā qǐ yī qiè zhòng shēng shàn gēn lìng
复次，时分天王得发起一切众生善根令

yǒng lí yōu nǎo jiě tuō mén　miào guāng tiānwáng dé pǔ rù yī qiè jìng jiè
永离忧恼解脱门，妙光天王得普入一切境界

jiě tuō mén　wú jìn huì gōng dé chuáng tiānwáng dé miè chú yī qiè huàn
解脱门，无尽慧功德幢天王得灭除一切患

dà bēi lún jiě tuō mén　shàn huà duān yán tiānwáng dé liǎo zhī sān shì yī
大悲轮解脱门，善化端严天王得了知三世一

qiè zhòng shēng xīn jiě tuō mén　zǒng chí dà guāng míng tiānwáng dé tuó luó
切众生心解脱门，总持大光明天王得陀罗

ní mén guāng míng yì chí yī qiè fǎ wú wàng shī jiě tuō mén　bù sī yì
尼门光明忆持一切法无忘失解脱门，不思议

huì tiānwáng dé shàn rù yī qiè yè zì xìng bù sī yì fāng biàn jiě tuō mén
慧天王得善入一切业自性不思议方便解脱门，

lún qí tiānwáng dé zhuàn fǎ lún chéng shú zhòng shēng fāng biàn jiě tuō mén
轮齐天王得转法轮成熟众生方便解脱门，

guāng yàn tiān wáng dé guǎng dà yǎn pǔ guān zhòng shēng ér wǎng tiáo fú
光焰天王得广大眼普观众生而往调伏

jiě tuō mén　guāng zhào tiānwáng dé chāo chū yī qiè yè zhàng bù suí mó
解脱门，光照天王得超出一切业障不随魔

suǒ zuò jiě tuō mén　pǔ guān chá dà míng chēng tiānwáng dé shàn yòu huì
所作解脱门，普观察大名称天王得善诱诲

yī qiè zhū tiān zhòng lìng shòu xíng xīn qīng jìng jiě tuō mén
一切诸天众令受行心清净解脱门。

ěr shí　shí fēn tiānwáng chéng fó wēi lì　pǔ guān yī qiè shí fēn
尔时，时分天王承佛威力，普观一切时分

tiānzhòng ér shuōsòngyán
天众，而说颂言：

fó yú wú liàng jiǔ yuǎn jié yǐ jié shì jiān yōu nǎo hǎi
佛于无量久远劫 已竭世间忧恼海

guǎng pì lí chén qīng jìng dào yǒngyàozhòngshēng zhì huì dēng
广辟离尘清净道 永耀众生智慧灯

rú lái fǎ shēn shèn guǎng dà shí fāng biān jì bù kě dé
如来法身甚广大 十方边际不可得

yī qiè fāng biàn wú xiàn liàng miàoguāngmíngtiān zhì néng rù
一切方便无限量 妙光明天智能入

shēng lǎo bìng sǐ yōu bēi kǔ bī pò shì jiān wú zàn xiē
生老病死忧悲苦 逼迫世间无暂歇

dà shī āi mǐn shì xī chú wú jìn huì guāng néng jué liǎo
大师哀愍誓悉除 无尽慧光能觉了

fó rú huàn zhì wú suǒ ài yú sān shì fǎ xī míng dá
佛如幻智无所碍 于三世法悉明达

pǔ rù zhòngshēng xīn xíngzhōng cǐ shàn huà tiān zhī jìng jiè
普入众生心行中 此善化天之境界

zǒng chí biān jì bù kě dé biàn cái dà hǎi yì wú jìn
总持边际不可得 辩才大海亦无尽

néngzhuǎnqīng jìng miào fǎ lún cǐ shì dà guāng zhī jiě tuō
能转清净妙法轮 此是大光之解脱

yè xìng guǎng dà wú qióng jìn zhì huì jué liǎo shàn kāi shì
业性广大无穷尽 智慧觉了善开示

yī qiè fāng biàn bù sī yì rú shì huì tiān zhī suǒ rù
一切方便不思议 如是慧天之所入

zhuàn bù sī yì miào fǎ lún xiǎn shì xiū xí pú tí dào
转不思议妙法轮 显示修习菩提道

yǒng miè yī qiè zhòng shēng kǔ cǐ shì lún qí fāng biàn dì
永灭一切众生苦 此是轮齌方便地

rú lái zhēn shēn běn wú èr yìng wù suí xíng mǎn shì jiān
如来真身本无二 应物随形满世间

zhòng shēng gè jiàn zài qí qián cǐ shì yàn tiān zhī jìng jiè
众生各见在其前 此是焰天之境界

ruò yǒu zhòng shēng yī jiàn fó bì shǐ jìng chú zhū yè zhàng
若有众生一见佛 必使净除诸业障

lí zhū mó yè yǒng wú yú guāngzhàotiānwáng suǒ xíngdào
离诸魔业永无余 光照天王所行道

yī qiè zhòng huì guǎng dà hǎi fó zài qí zhōng zuì wēi yào
一切众会广大[23]海 佛在其中最威耀

pǔ yù fǎ yǔ rùn zhòng shēng cǐ jiě tuō mén míng chēng rù
普雨法雨润众生 此解脱门名称入

fù cì shì jiā yīn tuó luó tiānwáng dé yì niàn sān shì fó chūxīng
复次，释迦因陀罗天王得忆念三世佛出兴

nǎi zhì chà chénghuài jiē míngjiàn dà huān xǐ jiě tuō mén pǔ chēngmǎn
乃至刹成坏皆明见大欢喜解脱门，普称满

yīn tiānwáng dé néng lìng fó sè shēn zuì qīng jìng guǎng dà shì wú néng bǐ
音天王得能令佛色身最清净广大世无能比

jiě tuō mén cí mù bǎo jì tiānwáng dé cí yún pǔ fù jiě tuō mén bǎo
解脱门，慈目宝髻天王得慈云普覆解脱门，宝

guāng chuáng míng chēng tiān wáng dé héng jiàn fó yú yī qiè shì zhǔ qián
光幢名称天王得恒见佛于一切世主前

xiànzhǒngzhǒngxíngxiàngwēi dé shēn jiě tuō mén fā shēng xǐ lè jì tiān
现种种形相威德身解脱门，发生喜乐髻天

wáng dé zhī yī qiè zhòngshēngchéng yì gōngdiàncóng hé fú yè shēng jiě
王得知一切众生城邑宫殿从何福业生解

tuō mén duānzhèngniàntiānwáng dé kāi shì zhū fó chéng shú zhòngshēng
脱门，端正念天王得开示诸佛成熟众生

shì jiě tuō mén gāoshèng yīn tiānwáng dé zhī yī qiè shì jiān chénghuài jié
事解脱门，高胜音天王得知一切世间成坏劫

zhuǎnbiànxiàng jiě tuō mén chéng jiù niàntiānwáng dé yì niàndāng lái
转变相解脱门，成就念天王得忆念当来

pú sà tiáo fú zhòngshēngxíng jiě tuō mén jìng huāguāngtiānwáng dé liǎo
菩萨调伏众生行解脱门，净华光天王得了

zhī yī qiè zhū tiānkuài lè yīn jiě tuō mén zhì rì yǎntiānwáng dé kāi shì
知一切诸天快乐因解脱门，智日眼天王得开示

yī qiè zhū tiān zǐ shòushēngshàngēn bǐ wú chī huò jiě tuō mén zì zài
一切诸天子受生善根俾[24]无痴惑解脱门，自在

guāng míng tiān wáng dé kāi wù yī qiè zhū tiān zhòng lìng yǒng duàn zhǒng
光明天王得开悟一切诸天众令永断种

zhǒng yí jiě tuō mén
种疑解脱门。

ěr shí shì jiā yīn tuó luó tiānwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，释迦因陀罗天王承佛威力，普观一

[23] 丽本：如；永乐北藏本及龙藏本：大
[24] 丽本：俾；永乐北藏本及龙藏本：俾

qiè sān shí sāntiānzhòng　　ér shuōsòngyán
切三十三天众，而说颂言：

wǒ niàn sān shì yī qiè fó　　suǒ yǒu jìng jiè xī píng děng
我念三世一切佛　所有境界悉平等

rú qí guó tǔ huài yǔ chéng　　yǐ fó wēi shén jiē dé jiàn
如其国土坏与成　以佛威神皆得见

fó shēnguǎng dà biàn shí fāng　　miào sè wú bǐ lì qún shēng
佛身广大遍十方　妙色无比利群生

guāngmíngzhàoyào mǐ bù jí　　cǐ dào pǔ chēng néng guān jiàn
光明照耀靡不及　此道普称能观见

rú lái fāng biàn dà cí hǎi　　wǎng jié xiū xíng jí qīng jìng
如来方便大慈海　往劫修行极清净

huàdǎozhòngshēng wú yǒubiān　　bǎo jì tiān wáng sī wù liǎo
化导众生无有边　宝髻天王斯悟了

wǒ niàn fǎ wánggōng dé hǎi　　shì zhōng zuì shàng wú yǔ děng
我念法王功德海　世中最上无与等

fā shēngguǎng dà huān xǐ xīn　　cǐ bǎo guāng tiān zhī jiě tuō
发生广大欢喜心　此宝光天之解脱

fó zhī zhòngshēngshàn yè hǎi　　zhǒngzhǒngshèng yīn shēng dà fú
佛知众生善业海　种种胜因生大福

jiē lìng xiǎn xiàn wú yǒu yú　　cǐ xǐ jì tiān zhī suǒ jiàn
皆令显现无有余　此喜髻天之所见

zhū fó chū xiàn yú shí fāng　　pǔ biàn yī qiè shì jiān zhōng
诸佛出现于十方　普遍一切世间中

guānzhòngshēng xīn shì tiáo fú　　zhèng niàn tiān wáng wù sī dào
观众生心示调伏　正念天王悟斯道

rú lái zhì shēn guǎng dà yǎn　　shì jiè wēi chén wú bú jiàn
如来智身广大眼　世界微尘无不见

rú shì pǔ biàn yú shí fāng　　cǐ yún yīn tiān zhī jiě tuō
如是普遍于十方　此云音天之解脱

yī qiè fó zǐ pú tí xíng　　rú lái xī xiàn máo kǒng zhōng
一切佛子菩提行　如来悉现毛孔中

rú qí wú liàng jiē jù zú　　cǐ niàn tiān wáng suǒ míng jiàn
如其无量皆具足　此念天王所明见

shì jiān suǒ yǒu ān lè shì　　yī qiè jiē yóu fó chū shēng
世间所有安乐事　一切皆由佛出生

rú lái gōng dé shèng wú děng　　cǐ jiě tuō chù huā wáng rù
如来功德胜无等　此解脱处华王入

ruò niàn rú lái shǎo gōng dé　　nǎi zhì yī niàn xīn zhuān yǎng
若念如来少功德　乃至一念心专仰

zhū è dào bù xī yǒng chú　　zhì yǎn yú cǐ néng shēn wù
诸恶道怖悉永除　智眼于此能深悟

jì miè fǎ zhōng dà shén tōng　　pǔ yìng qún xīn mǐ bù zhōu
寂灭法中大神通　普应群心靡不周

suǒ yǒu yí huò jiē lìng duàn　　cǐ guāng míng wáng zhī suǒ dé
所有疑惑皆令断　此光明王之所得

fù cì　rì tiān zǐ dé jìng guāng pǔ zhào shí fāngzhòngshēng jìn
复次，日天子得净光普照十方众生尽

wèi lái jié chángwéi lì yì jiě tuō mén　　guāngyànyǎntiān zǐ dé yǐ yī
未来劫常为利益解脱门，光焰眼天子得以一

qiè suí lèi shēn kāi wù zhòngshēng lìng rù zhì huì hǎi jiě tuō mén　　xū mí
切随类身开悟众生令入智慧海解脱门，须弥

guānghuān xǐ chuángtiān zǐ dé wèi yī qiè zhòngshēng zhǔ lìng qín xiū wú
光欢喜幢天子得为一切众生主令勤修无

biān jìng gōng dé jiě tuō mén　　jìng bǎoyuètiān zǐ dé xiū yī qiè kǔ xíngshēn
边净功德解脱门，净宝月天子得修一切苦行深

xīn huān xǐ jiě tuō mén　　yǒngměng bú tuì zhuǎntiān zǐ dé wú àì guāng
心欢喜解脱门，勇猛不退转天子得无碍光

pǔ zhào lìng yī qiè zhòngshēng yì qí jīng shuǎng jiě tuō mén　　miàohuāyíng
普照令一切众生益其精爽解脱门，妙华缨

guāngmíngtiān zǐ dé jìng guāng pǔ zhàozhòngshēngshēn lìng shēnghuān xǐ
光明天子得净光普照众生身令生欢喜

xìn jiě hǎi jiě tuō mén　　zuì shèngchuángguāngmíngtiān zǐ dé guāngmíng
信解海解脱门，最胜幢光明天子得光明

pǔ zhào yī qiè shì jiān lìng chéngbànzhǒngzhǒngmiàogōng dé jiě tuō mén
普照一切世间令成办种种妙功德解脱门，

bǎo jì pǔ guāngmíngtiān zǐ dé dà bēi hǎi xiàn wú biān jìng jiè zhǒngzhǒng
宝髻普光明天子得大悲海现无边境界种种

sè xiàngbǎo jiě tuō mén　　guāngmíngyǎntiān zǐ dé jìng zhì yī qiè zhòng
色相宝解脱门，光明眼天子得净治一切众

shēngyǎn lìng jiàn fǎ jiè zàng jiě tuō mén　　chí dé tiān zǐ dé fā shēngqīng
生眼令见法界藏解脱门，持德天子得发生清

jìng xiāng xù xīn lìng bù shī huài jiě tuō mén　　pǔ yùnxíngguāngmíngtiān zǐ
净相续心令不失坏解脱门，普运行光明天子

dé pǔ yùn rì gōng diànzhào shí fāng yī qiè zhòng shēng lìng chéng jiù suǒ
得普运日宫殿照十方一切众生令成就所

zuò yè jiě tuō mén
作业解脱门。

ěr shí rì tiān zǐ chéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè rì tiān zǐ
尔时，日天子承佛威力，普[25]观一切日天子

zhòng ér shuōsòngyán
众，而说颂言：

rú lái guǎng dà zhì huì guāng pǔ zhào shí fāng zhū guó tǔ
如来广大智慧光 普照十方诸国土

yī qiè zhòng shēng xián jiàn fó zhǒng zhǒng tiáo fú duō fāng biàn
一切众生咸见佛 种种调伏多方便

rú lái sè xiàng wú yǒu biān suí qí suǒ yào xī xiàn shēn
如来色相无有边 随其所乐悉现身

pǔ wèi shì jiān kāi zhì hǎi yàn yǎn rú shì guān yú fó
普为世间开智海 焰眼如是观于佛

fó shēn wú děng wú yǒu bǐ guāng míng zhào yào biàn shí fāng
佛身无等无有比 光明照耀遍十方

chāo guò yī qiè zuì wú shàng rú shì fǎ mén huān xǐ dé
超过一切最无上 如是法门欢喜得

wèi lì shì jiān xiū kǔ xíng wǎng lái zhū yǒu wú liàng jié
为利世间修苦行 往来诸有无量劫

guāng míng biàn jìng rú xū kōng bǎo yuè néng zhī cǐ fāng biàn
光明遍净如虚空 宝月能知此方便

fó yǎn miào yīn wú zhàng ài pǔ biàn shí fāng zhū guó tǔ
佛演妙音无障碍 普遍十方诸国土

yǐ fǎ zī wèi yì qún shēng yǒng měng néng zhī cǐ fāng biàn
以法滋味益群生 勇猛能知此方便

fàng guāng míng wǎng bù sī yì pǔ jìng yī qiè zhū hán shí
放光明网不思议 普净一切诸含识

xī shǐ fā shēng shēn xìn jiě cǐ huā yīng tiān suǒ rù mén
悉使发生深信解 此华缨天所入门

shì jiān suǒ yǒu zhū guāng míng bù jí fó yī máo kǒng guāng
世间所有诸光明 不及佛一毛孔光

fó guāng rú shì bù sī yì cǐ shèng chuáng guāng zhī jiě tuō
佛光如是不思议 此胜幢光之解脱

yī qiè zhū fó fǎ rú shì xī zuò pú tí shù wáng xià
一切诸佛法如是 悉坐菩提树王下

[25] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

lìng fēi dào zhě zhù yú dào　bǎo jì guāng míng rú shì jiàn
令非道者住于道　宝髻光明如是见

zhòngshēngmáng àn yú chī kǔ　fó yù lìng qí shēng jìng yǎn
众生盲暗愚痴苦　佛欲令其生净眼

shì gù wèi rán zhì huì dēng　shàn mù yú cǐ shēn guān chá
是故为然智慧灯　善目于此深观察

jiě tuō fāng biàn zì zài zūn　ruò yǒu céng jiàn yī gòng yǎng
解脱方便自在尊　若有曾见一供养

xī shǐ xiū xíng zhì yú guǒ　cǐ shì dé tiān fāng biàn lì
悉使修行至于果　此是德天方便力

yī fǎ mén zhōng wú liàng mén　wú liàng qiān jié rú shì shuō
一法门中无量门　无量千劫如是说

suǒ yǎn fǎ mén guǎng dà yì　pǔ yùn guāng tiān zhī suǒ liǎo
所演法门广大义　普运光天之所了

fù cì yuètiān zǐ dé jìngguāng pǔ zhào fǎ jiè shèhuàzhòngshēng
复次，月天子得净光普照法界摄化众生

jiě tuōmén huāwáng jì guāngmíngtiān zǐ dé guānchá yī qiè zhòngshēng
解脱门，华王髻光明天子得观察一切众生

jiè lìng pǔ rù wú biān fǎ jiě tuōmén zhòngmiào jìngguāngtiān zǐ dé liǎo
界令普入无边法解脱门，众妙净光天子得了

zhī yī qiè zhòngshēng xīn hǎi zhǒngzhǒngpānyuánzhuǎn jiě tuōmén ān
知一切众生心海种种攀缘转解脱门，安

lè shì jiān xīn tiān zǐ dé yǔ yī qiè zhòngshēng bù kě sī yì lè lìngyǒng
乐世间心天子得与一切众生不可思议乐令踊

yuè dà huān xǐ jiě tuōmén shùwángyǎnguāngmíngtiān zǐ dé rú tián jiā
跃大欢喜解脱门，树王眼光明天子得如田家

zuò yè zhòng yá jīng děng suí shí shǒu hù lìng chéng jiù jiě tuōmén chūxiàn
作业种芽茎等随时守护令成就解脱门，出现

jìng guāngtiān zǐ dé cí bēi jiù hù yī qiè zhòngshēng lìng xiàn jiàn shòu kǔ
净光天子得慈悲救护一切众生令现见受苦

shòu lè shì jiě tuōmén pǔ yóu bú dòngguāngtiān zǐ dé néng chí qīng jìng
受乐事解脱门，普游不动光天子得能持清净

yuè pǔ xiàn shí fāng jiě tuōmén xīng xiù wáng zì zài tiān zǐ dé kāi shì yī
月普现十方解脱门，星宿王自在天子得开示一

qiè fǎ rú huàn rú xū kōng wú xiàng wú zì xìng jiě tuōmén jìng jué yuè
切法如幻如虚空无相无自性解脱门，净觉月

tiān zǐ dé pǔ wèi yī qiè zhòngshēng qǐ dà yè yòng jiě tuōmén dà wēi
天子得普为一切众生起大业用解脱门，大威

dé guāngmíngtiān zǐ dé pǔ duàn yī qiè yí huò jiě tuō mén
德 光 明天子得普 断一切疑惑解脱门。

ěr shí yuètiān zǐ chéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè yuègōng
尔时，月天子 承 佛威[26]力，普 观一切月宫

diànzhōngzhū tiānzhòng huì ér shuōsòngyán
殿 中诸天 众 会，而说 颂言[27]：

fó fàng guāng míng biàn shì jiān zhào yào shí fāng zhū guó tǔ
佛放 光 明 遍世间 照 耀十 方 诸国土

yǎn bù sī yì guǎng dà fǎ yǒng pò zhòngshēng chī huò àn
演不思议 广 大法 永破 众 生 痴惑暗

jìng jiè wú biān wú yǒu jìn yú wú liàng jié cháng kāi dǎo
境界无边无有尽 于无量劫 常 开导

zhǒngzhǒng zì zài huàqúnshēng huā jì rú shì guān yú fó
种 种自在化群生 华髻如是 观 于佛

zhòngshēng xīn hǎi niàn niàn shū fó zhì kuān guǎng xī liǎo zhī
众 生心海念念殊 佛智宽 广 悉了知

pǔ wèi shuō fǎ lìng huān xǐ cǐ miàoguāngmíng zhī jiě tuō
普为说法令 欢 喜 此妙 光 明之解脱

zhòngshēng wú yǒushèng ān lè chén mí è dào shòu zhū kǔ
众 生无有圣 安乐 沉迷恶道 受诸苦

rú lái shì bǐ fǎ xìng mén ān lè sī wéi rú shì jiàn
如来示彼法性门 安乐思惟如是见

rú lái xī yǒu dà cí bēi wèi lì zhòngshēng rù zhū yǒu
如来希有大慈悲 为利 众 生 入诸有

shuō fǎ quànshàn lìng chéng jiù cǐ mù guāng tiān suǒ liǎo zhī
说法劝 善令 成 就 此目 光 天所了知

shì zūn kāi chǎn fǎ guāngmíng fēn bié shì jiān zhū yè xìng
世尊开 阐 法 光 明 分别世间诸业性

shàn è suǒ xíng wú shī huài jìngguāngjiàn cǐ shēnghuān xǐ
善 恶所行无失 坏 净 光见此生 欢喜

fó wéi yī qiè fú suǒ yī pì rú dà dì chí gōng shì
佛为一 切福所依 譬如大地持 宫 室

qiǎo shì lí yōu ān wěn dào bú dòngnéng zhī cǐ fāngbiàn
巧 示离忧安隐道 不动 能知此方便

zhì huǒ dà míng zhōu fǎ jiè xiànxíng wú shù děngzhòngshēng
智火大明 周 法界 现形无数等 众 生

[26] 高丽本：神；永乐北藏本及龙藏本：威
[27] 丽本：曰；永乐北藏本及龙藏本：言

pǔ wèi yī qiè kāi zhēn shí　　xīng xiù wáng tiān wù sī dào
普为一切开真实　　星宿王天悟斯道

fó rú xū kōng wú zì xìng　　wèi lì zhòng shēng xiàn shì jiān
佛如虚空无自性　　为利众生现世间

xiànghǎozhuāngyán rú yǐngxiàng　　jìng jué tiān wáng rú shì jiàn
相好庄严如影像　　净觉天王如是见

fó shēn máo kǒng pǔ yǎn yīn　　fǎ yún fù shì xī wú yú
佛身毛孔普演音　　法云覆世悉无余

tīng wén mò bù shēng huān xǐ　　rú shì jiě tuō guāng tiān wù
听闻莫不生欢喜　　如是解脱光天悟

大方广佛华严经卷第二

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí àn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

huāyán hǎi huì shè nuó rú lái lián huāzàng hǎi zuò huā tái zhū
华严海会.舍那如来.莲华藏海坐华台.诸
fó tàn qí zāi wànxiàngzhāo huí yōu àn yī shí kāi
佛叹奇哉.万象昭回.幽暗一时开.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

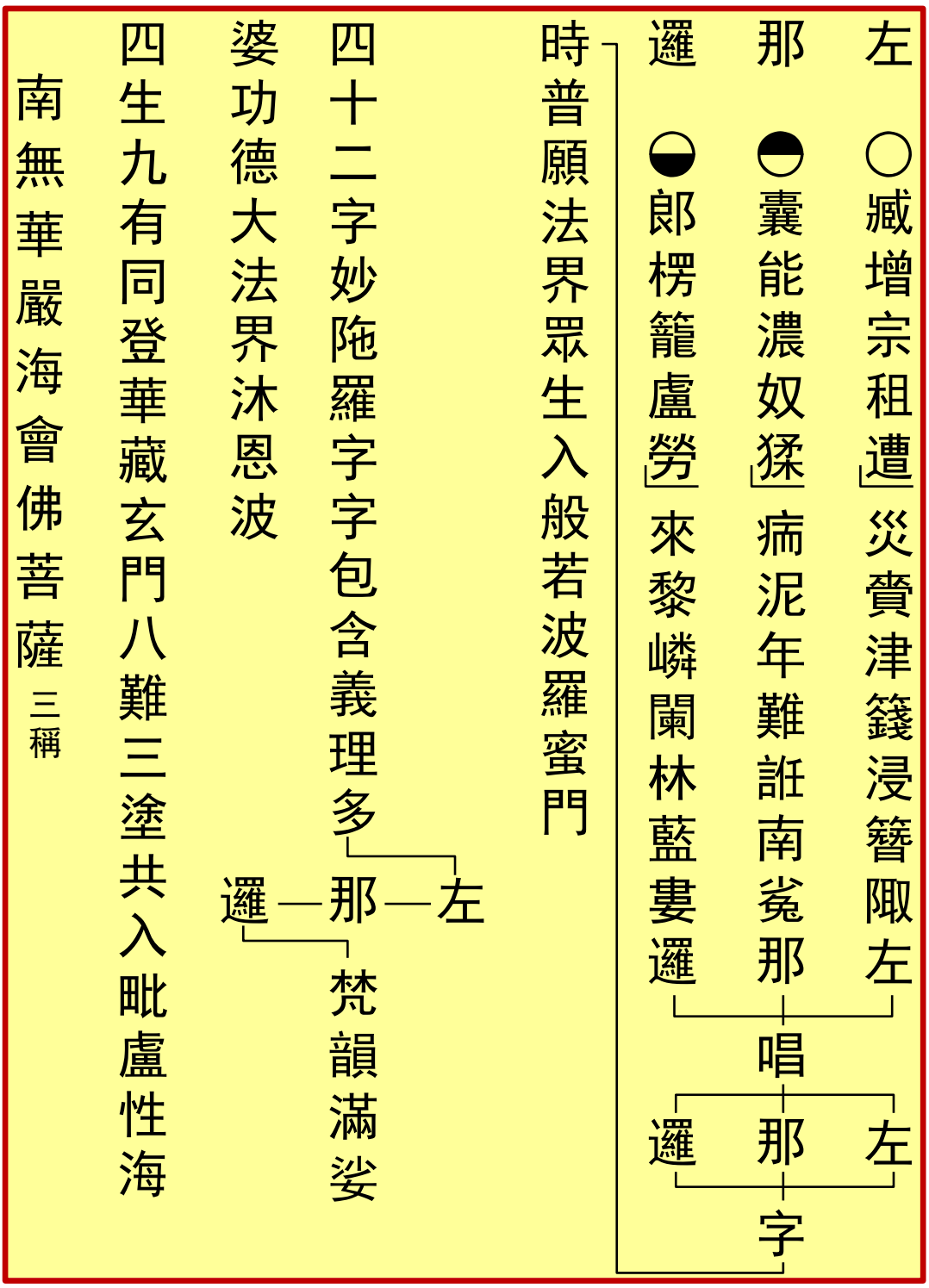
（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

zao zang zeng zong zu zao zai zi zin zan zin zan zou zao

4. 左 臧 增 宗 租 遭 災 賚 津 篾 浸 簪 陬 左

chàng zao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì

唱 左 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜

mén

门.

nao nang neng nong nu nao nai ni nin nan nin nan nou nao
5. 那 囊 能 濃 奴 猱 痆 泥 年 難 誑 南 㝹 那

chàngnao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 那字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

lao lang leng long lu lao lai li lin lan lin lan lou lao
6. 邏 郎 楞 籠 盧 勞 來 黎 嶙 闌 林 蓝 婁 邏

chànglao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 邏字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō zao nao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 左. 那.

lao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
邏. 梵韵满娑婆. 功 德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南無华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以此 功 德 普 及于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆共 成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān

大方广佛华严经卷第三

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[28]

shì zhǔmiàoyánpǐn dì yī zhī sān

世主妙严品第一之三

fù cì chí guóqián tà pó wáng dé zì zài fāngbiànshè yī qiè

复次，持国乾闼婆王得自在方便摄一切

zhòngshēng jiě tuōmén shùguāngqián tà pó wáng dé pǔ jiàn yī qiègōng

众生解脱门，树光乾闼婆王得普见一切功

dé zhuāngyán jiě tuōmén jìng mùqián tà pó wáng dé yǒngduàn yī qiè

德庄严解脱门，净目乾闼婆王得永断一切

zhòngshēngyōu kǔ chūshēnghuān xǐ zàng jiě tuōmén huāguānqián tà pó

众生忧苦出生欢喜藏解脱门，华冠乾闼婆

wáng dé yǒngduàn yī qiè zhòngshēng xié jiànhuò jiě tuōmén xǐ bù pǔ

王得永断一切众生邪见惑解脱门，喜步普

yīn qián tà pó wáng dé rú yúnguǎng bù pǔ yìn zé yī qiè zhòngshēng jiě

音乾闼婆王得如云广布普荫泽一切众生解

tuōmén yàoyáodòngměi mùqián tà pó wáng dé xiànguǎng dà miàohǎo

脱门，乐摇动美目乾闼婆王得现广大妙好

shēnlìng yī qiè huò ān lè jiě tuōmén miào yīn shī zǐ chuángqián tà pó

身令一切获安乐解脱门，妙音师子幢乾闼婆

wáng dé pǔ sàn shí fāng yī qiè dà míngchēngbǎo jiě tuōmén pǔ fàng

王得普散十方一切大名称宝解脱门，普放

bǎoguāngmíngqián tà pó wáng dé xiàn yī qiè dà huān xǐ guāngmíngqīng

宝光明乾闼婆王得现一切大欢喜光明清

jìngshēn jiě tuōmén jīn gāngshù huāchuángqián tà pó wáng dé pǔ zī

净身解脱门，金刚树华幢乾闼婆王得普滋

róng yī qiè shù lìngjiànzhěhuān xǐ jiě tuōmén pǔ xiànzhuāngyánqián tà

荣一切树令见者欢喜解脱门，普现庄严乾闼

pó wáng dé shàn rù yī qiè fó jìng jiè yǔ zhòngshēng ān lè jiě tuō

婆王得善入一切佛境界与众生安乐解脱

[28] 丽本：于阗国三藏实叉难陀奉制译；永乐北藏本及龙藏本：唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

mén
门。

ěr shí chí guó qián tà pó wáng chéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，持国乾闼婆王承佛威力，普观一
qiè qián tà pó zhòng ér shuō sòng yán
切乾闼婆众，而说颂言：

zhū fó jìng jiè wú liàng mén
诸佛境界无量门
yī qiè zhòng shēng mò néng rù
一切众生莫能入
shàn shì rú kōng xìng qīng jìng
善逝如空性清净
pǔ wèi shì jiān kāi zhèng dào
普为世间开正道
rú lái yī yī máo kǒng zhōng
如来一一毛孔中
gōng dé dà hǎi jiē chōng mǎn
功德大海皆充满
yī qiè shì jiān xián lì lè
一切世间咸利乐
cǐ shù guāng wáng suǒ néng jiàn
此树光王所能见
shì jiān guǎng dà yōu kǔ hǎi
世间广大忧苦海
fó néng xiāo jié xī wú yú
佛能消竭悉无余
rú lái cí mǐn duō fāng biàn
如来慈愍多方便
jìng mù yú cǐ néng shēn jiě
净目于此能深解
shí fāng chà hǎi wú yǒu biān
十方刹海无有边
fó yǐ zhì guāng xián zhào yào
佛以智光咸照耀
pǔ shǐ dí chú xié è jiàn
普使涤除邪恶见
cǐ shù huā[29] wáng suǒ rù mén
此树华[29]王所入门
fó yú wǎng xī wú liàng jié
佛于往昔无量劫
xiū xí dà cí fāng biàn xíng
修习大慈方便行
yī qiè shì jiān xián wèi ān
一切世间咸慰安
cǐ dào pǔ yīn néng wù rù
此道普音能悟入
fó shēn qīng jìng jiē yào jiàn
佛身清净皆乐见
néng shēng shì jiān wú jìn lè
能生世间无尽乐
jiě tuō yīn guǒ cì dì chéng
解脱因果次第成
měi mù yú sī shàn kāi shì
美目于斯善开示
zhòng shēng mí huò cháng liú zhuǎn
众生迷惑常流转
yú chī zhàng gài jí jiān mì
愚痴障盖极坚密
rú lái wèi shuō guǎng dà fǎ
如来为说广大法
shī zǐ chuáng wáng néng yǎn chàng
师子幢王能演畅
rú lái pǔ xiàn miào sè shēn
如来普现妙色身
wú liàng chā bié děng zhòng shēng
无量差别等众生

[29] 丽本：光；永乐北藏本及龙藏本：华

zhǒng zhǒng fāng biàn zhào shì jiān　pǔ fàng bǎo guāng rú shì jiàn[30]
种 种 方 便 照 世 间　普 放 宝 光 如 是 见

dà zhì fāng biàn wú liàng mén　fó wèi qún shēng pǔ kāi chǎn
大 智 方 便 无 量 门　佛 为 群 生 普 开 阐

rù shèng pú tí zhēn shí xíng　cǐ jīn gāng chuáng shàn guān chá
入 胜 菩 提 真 实 行　此 金 刚 幢 善 观 察

yī chà nà zhōng bǎi qiān jié　fó lì néng xiàn wú suǒ dòng
一 刹 那 中 百 千 劫　佛 力 能 现 无 所 动

děng yǐ ān lè shī qún shēng　cǐ lè zhuāng yán zhī jiě tuō
等 以 安 乐 施 群 生　此 乐 庄 严 之 解 脱

fù cì　zēngzhǎng jiū pán tú wáng dé miè yī qiè yuān hài lì jiě
复次，增 长 鸠槃荼 王 得灭一切 冤 害力解

tuō mén　lóng zhǔ jiū pán tú wáng dé xiū xí wú biānxíngmén hǎi jiě tuō
脱门，龙主鸠槃荼 王 得修习无边行门海解脱

mén　zhuāngyán chuáng jiū pán tú wáng dé zhī yī qiè zhòngshēng xīn suǒ
门，庄 严 幢 鸠槃荼 王 得知一切 众 生 心所

yào jiě tuō mén　ráo yì xíng jiū pán tú wáng dé pǔ chéng jiù qīng jìng dà
乐解脱门，饶益行鸠槃荼 王 得普 成 就清净大

guāngmíng suǒ zuò yè jiě tuō mén　kě bù wèi jiū pán tú wáng dé kāi shì
光 明所作业解脱门，可怖畏鸠槃荼 王 得开示

yī qiè zhòngshēng ān wěn wú wèidào jiě tuō mén　miàozhuāngyán jiū pán
一切 众 生 安隐无畏道解脱门，妙 庄 严鸠槃

tú wáng dé xiāo jié yī qiè zhòngshēng ài yù hǎi jiě tuō mén　gāofēng huì
茶 王 得消竭一切 众 生 爱欲海解脱门，高峰慧

jiū pán tú wáng dé pǔ xiànzhū qù guāngmíngyún jiě tuō mén　yǒngjiàn bì
鸠槃茶 王 得普现诸趣 光 明云解脱门，勇 健臂

jiū pán tú wáng dé pǔ fàngguāngmíngmiè rú shānzhòngzhàng jiě tuō mén
鸠槃茶 王 得普放 光 明灭如山 重 障 解脱门，

wú biān jìng huāyǎn jiū pán tú wáng dé kāi shì bú tuì zhuǎn dà bēi zàng
无边净华眼鸠槃茶 王 得开示不退 转 大悲藏

jiě tuō mén　guǎng dà miàn jiū pán tú wáng dé pǔ xiànzhū qù liú zhuǎn
解脱门，广 大面鸠槃茶 王 得普现诸趣流 转

shēn jiě tuō mén
身解脱门。

ěr shí　zēngzhǎng jiū pán tú wángchéng fó wēi lì　pǔ guān yī
尔时，增 长 鸠槃茶 王 承 佛威力，普观一

[30] 丽本：妙音如是观于佛；永乐北藏本及龙藏本：普放宝光如是见

qiè jiū pán tú zhòng ér shuōsòngyán
切鸠槃荼众，而说颂言：

chéng jiù rěn lì shì dǎo shī wèi wù xiū xíng wú liàng jié
成就忍力世导师 为物修行无量劫

yǒng lí shì jiān jiāo màn huò shì gù qí shēn zuì yán jìng
永离世间憍慢惑 是故其身最严净

fó xī pǔ xiū zhū xíng hǎi jiào huà shí fāng wú liàng zhòng
佛昔普修诸行海 教化十方无量众

zhǒngzhǒngfāngbiàn lì qúnshēng cǐ jiě tuō mén lóng zhǔ dé
种种方便利群生 此解脱门龙主得

fó yǐ dà zhì jiù zhòng shēng mò bù míng liǎo zhī qí xīn
佛以大智救众生 莫不明了知其心

zhǒng zhǒng zì zài ér tiáo fú yán chuáng jiàn cǐ shēng huān xǐ
种种自在而调伏 严幢见此生欢喜

shén tōng yìng xiàn rú guāng yǐng fǎ lún zhēn shí tóng xū kōng
神通应现如光影 法轮真实同虚空

rú shì chǔ shì wú yāng jié cǐ ráo yì wáng zhī suǒ zhèng
如是处世无央劫 此饶益王之所证

zhòngshēng chī yì chángménghuò fó guāng zhào xiàn ān wěn dào
众生痴翳常蒙惑 佛光照现安隐道

wèi zuò jiù hù lìng chú kǔ kě wèi néng guān cǐ fǎ mén
为作救护令除苦 可畏能观此法门

yù hǎi piāo lún jù zhòng kǔ zhì guāng pǔ zhào miè wú yú
欲海漂沦具众苦 智光普照灭无余

jì chú kǔ yǐ wèi shuō fǎ cǐ miào zhuāng yán zhī suǒ wù
既除苦已为说法 此妙庄严之所悟

fó shēn pǔ yìng wú bú jiàn zhǒngzhǒngfāngbiànhuàqúnshēng
佛身普应无不见 种种方便化群生

yīn rú léi zhèn yù fǎ yǔ rú shì fǎ mén gāo huì rù
音如雷震雨法雨 如是法门高慧入

qīng jìng guāng míng bù táng fā ruò yù bì lìng xiāo zhòng zhàng
清净光明不唐发 若遇必令消重障

yǎn fó gōng dé wú yǒu biān yǒng bì néng míng cǐ shēn lǐ
演佛功德无有边 勇臂能明此深理

wèi yù ān lè zhū zhòng shēng xiū xí dà bēi wú liàng jié
为欲安乐诸众生 修习大悲无量劫

zhǒngzhǒngfāngbiànchúzhòng kǔ rú shì jìng huā zhī suǒ jiàn
种种方便除众苦 如是净华之所见

shén tōng zì zài bù sī yì qí shēn pǔ xiàn biàn shí fāng
神 通 自 在 不 思 议 其 身 普 现 遍 十 方

ér yú yī qiè wú lái qù cǐ guǎng miàn wáng xīn suǒ liǎo
而 于 一 切 无 来 去 此 广 面 王 心 所 了

fù cì pí lóu bó chālóngwáng dé xiāomiè yī qiè zhūlóng qù chì
复次，毗楼博叉龙 王 得消灭一切诸龙趣炽

rán kǔ jiě tuō mén suō jié luó lóngwáng dé yī niànzhōngzhuǎn zì lóng
然苦解脱门，娑竭罗龙 王 得一念 中 转 自龙

xíng shì xiàn wú liàngzhòngshēngshēn jiě tuō mén yún yīn chuánglóngwáng
形示现无量 众 生 身解脱门，云音 幢 龙 王

dé yú yī qiè zhū yǒu qù zhōng yǐ qīng jìng yīn shuō fó wú biānmínghào hǎi
得于一切诸有趣 中 以清净音说佛无边 名 号海

jiě tuō mén yànkǒulóngwáng dé pǔ xiàn wú biān fó shì jiè jiàn lì chā bié
解脱门，焰口龙 王 得普现无边佛世界建立差别

jiě tuō mén yànlóngwáng dé yī qiè zhòngshēngchēn chī gài chán rú lái
解脱门，焰龙 王 得一切 众 生 瞋 痴盖 缠 如来

cí mǐn lìng chú miè jiě tuō mén yún chuánglóngwáng dé kāi shì yī qiè
慈愍令除灭解脱门[31]，云 幢 龙 王 得开示一切

zhòngshēng dà xǐ lè fú dé hǎi jiě tuō mén dé chā jiā lóngwáng dé yǐ
众 生 大喜乐福德海解脱门，德叉迦龙 王 得以

qīng jìng jiù hù yīn miè chú yī qiè bù wèi jiě tuō mén wú biān bù lóngwáng
清净救护音灭除一切怖畏解脱门，无边步龙 王

dé shì xiàn yī qiè fó sè shēn jí zhù jié cì dì jiě tuō mén qīng jìng sè
得示现一切佛色 身及住劫次第解脱门，清净色

sù jí lóngwáng dé chūshēng yī qiè zhòngshēng dà ài yàohuān xǐ hǎi jiě
速疾龙 王 得出 生 一切 众 生 大爱乐 欢 喜海解

tuō mén pǔ xíng dà yīn lóngwáng dé shì xiàn yī qiè píngděngyuè yì wú
脱门，普行大音龙 王 得示现一切平 等 悦意无

ài yīn jiě tuō mén wú rè nǎolóngwáng dé yǐ dà bēi pǔ fù yúnmiè yī
碍音解脱门，无热恼龙 王 得以大悲普覆云灭一

qiè shì jiān kǔ jiě tuō mén
切世间苦解脱门。

ěr shí pí lóu bó chālóngwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，毗楼博叉龙 王 承 佛威力，普 观一

[31] 丽本：门；永乐北藏本及龙藏本：门，焰龙王得一切众生瞋痴盖缠如来慈愍令除灭解脱门

qiè zhū lóngzhòng yǐ ér[32] shuōsòngyán
切诸龙众已，而[32]说颂言：

rǔ guān rú lái fǎ cháng ěr
汝观如来法常尔
yī qiè zhòng shēng xián lì yì
一切众生咸利益

néng yǐ dà cí āi mǐn lì
能以大慈哀愍力
bá bǐ wèi tú lún zhuì zhě
拔彼畏涂沦坠者

yī qiè zhòngshēngzhǒngzhǒng bié
一切众生种种别
yú yī máo duān jiē shì xiàn
于一毛端皆示现

shén tōng biàn huà mǎn shì jiān
神通变化满世间
suō jié rú shì guān yú fó
娑竭如是观于佛

fó yǐ shén tōng wú xiàn lì
佛以神通无限力
guǎngyǎnmínghàoděngzhòngshēng
广演名号等众生

suí qí suǒ yào pǔ shǐ wén
随其所乐普使闻
rú shì yún yīn néng wù jiě
如是云音能悟解

wú liàng wú biān guó tǔ zhòng
无量无边国土众
fó néng lìng rù yī máo kǒng
佛能令入一毛孔

rú lái ān zuò bǐ huì zhōng
如来安坐彼会中
cǐ yàn kǒu lóng zhī suǒ jiàn
此焰口龙之所见

yī qiè zhòng shēng chēn huì xīn
一切众生瞋恚心
chán gài yú chī shēn ruò hǎi
缠盖愚痴深若海

rú lái cí mǐn jiē chú miè[33]
如来慈愍皆除灭[33]
yàn lóng guān cǐ néng míng jiàn
焰龙观此能明见

yī qiè zhòng shēng fú dé lì
一切众生福德力
fó máo kǒng zhōng jiē xiǎn xiàn
佛毛孔中皆显现

xiàn yǐ lìng guī dà fú hǎi
现已令归大福海
cǐ gāo yún chuáng zhī suǒ guān
此高云幢之所观

fó shēn máo kǒng fā zhì guāng
佛身毛孔发智光
qí guāng chù chù yǎn miào yīn
其光处处演妙音

zhòng shēng wén zhě chú yōu wèi
众生闻者除忧畏
dé chā jiā lóng wù sī dào
德叉迦龙悟斯道

sān shì yī qiè zhū rú lái
三世一切诸如来
guó tǔ zhuāng yán jié cì dì
国土庄严劫次第

rú shì jiē yú fó shēn xiàn
如是皆于佛身现
guǎng bù jiàn cǐ shén tōng lì
广步见此神通力

wǒ guān rú lái wǎng xī xíng
我观如来往昔行
gòng yǎng yī qiè zhū fó hǎi
供养一切诸佛海

---

[32] 丽本：即；永乐北藏本及龙藏本：而
[33] 丽本：灭除；永乐北藏本及龙藏本：除灭

yú bǐ xián zēng xǐ lè xīn cǐ sù jí lóng zhī suǒ rù
于彼咸增喜乐心 此速疾龙之所入
fó yǐ fāng biàn suí lèi yīn wèi zhòng shuō fǎ lìng huān xǐ
佛以方便随类音 为众说法令欢喜
qí yīn qīng yǎ zhòng suǒ yuè pǔ xíng wén cǐ xīn xīn wù
其音清雅众所悦 普行闻此心欣悟
zhòng shēng bī pò zhū yǒu zhōng yè huò piāo zhuǎn wú rén jiù
众生逼迫诸有中 业惑漂转无人救
fó yǐ dà bēi lìng jiě tuō wú rè dà lóng néng wù cǐ
佛以大悲令解脱 无热大龙能悟此

fù cì pí shā mén yè chāwáng dé yǐ wú biānfāngbiàn jiù hù
复次，毗沙门夜叉王得以无边方便救护
è zhòngshēng jiě tuō mén zì zài yīn yè chāwáng dé pǔ guāncházhòng
恶众生解脱门，自在音夜叉王得普观察众
shēngfāngbiàn jiù hù jiě tuō mén yán chí qì zhàng yè chāwáng dé néng
生方便救护解脱门，严持器仗夜叉王得能
zī yì yī qiè shèn léi è zhòngshēng jiě tuō mén dà zhì huì yè chāwáng
资益一切甚羸恶众生解脱门，大智慧夜叉王
dé chēngyáng yī qiè shènggōng dé hǎi jiě tuō mén yànyǎn zhǔ yè chā
得称扬一切圣功德海解脱门，焰眼主夜叉
wáng dé pǔ guānchá yī qiè zhòngshēng dà bēi zhì jiě tuō mén jīn gāng
王得普观察一切众生大悲智解脱门，金刚
yǎn yè chāwáng dé zhǒngzhǒngfāngbiàn lì yì ān lè yī qiè zhòngshēng
眼夜叉王得种种方便利益安乐一切众生
jiě tuō mén yǒngjiàn bì yè chāwáng dé pǔ rù yī qiè zhū fǎ yì jiě tuō
解脱门，勇健臂夜叉王得普入一切诸法义解脱
mén yǒng dí dà jūn yè chāwáng dé shǒu hù yī qiè zhòngshēng lìng zhù
门，勇敌大军夜叉王得守护一切众生令住
yú dào wú kōngguò zhě jiě tuō mén fù cái yè chāwáng dé zēngzhǎng yī
于道无空过者解脱门，富财夜叉王得增长一
qiè zhòngshēng fú dé jù lìng héngshòukuài lè jiě tuō mén lì huàigāo
切众生福德聚令恒受快乐解脱门，力坏高
shān yè chāwáng dé suí shùn yì niànchūshēng fó lì zhì guāngmíng jiě tuō
山夜叉王得随顺忆念出生佛力智光明解脱
mén
门。

ěr shí duōwén dà yè chāwángchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，多闻大夜叉王承佛威力，普观一

qiè yè chāzhòng huì ér shuōsòngyán
切夜叉众会，而说颂言：

zhòng shēng zuì è shēn kě bù yú bǎi qiān jié bú jiàn fó
众生罪恶深可怖 于百千劫不见佛
piāo liú shēng sǐ shòu zhòng kǔ wèi jiù shì děng fó xīng shì
漂流生死受众苦 为救是等佛兴世
rú lái jiù hù zhū shì jiān xī xiàn yī qiè zhòngshēngqián
如来救护诸世间 悉现一切众生前
xī bǐ wèi tú lún zhuǎn kǔ rú shì fǎ mén yīn wáng[34] rù
息彼畏涂轮转苦 如是法门音王入
zhòngshēng è yè wéizhòngzhàng fó shì miào lǐ lìng kāi jiě
众生恶业为重障 佛示妙理令开解
pì yǐ míng dēng zhào shì jiān cǐ fǎ yánzhàngnéngguānjiàn
譬以明灯照世间 此法严仗能观见
fó xī jié hǎi xiū zhū xíng chēng zàn shí fāng yī qiè fó
佛昔劫海修诸行 称赞十方一切佛
gù yǒu gāo yuǎn dà míng wén cǐ zhì huì wáng zhī suǒ liǎo
故有高远大名闻 此智慧王之所了
zhì huì rú kōng wú yǒu biān fǎ shēnguǎng dà bù sī yì
智慧如空无有边 法身广大不思议
shì gù shí fāng jiē chū xiàn yàn mù yú cǐ néng guān chá
是故十方皆出现 焰目于此能观察
yī qiè qù zhōng yǎn miào yīn shuō fǎ lì yì zhū qún shēng
一切趣中演妙音 说法利益诸群生
qí shēng suǒ jì zhòng kǔ miè rù cǐ fāng biàn jīn gāng yǎn
其声所暨众苦灭 入此方便金刚眼
yī qiè shèn shēn guǎng dà yì rú lái yī jù néng yǎn shuō
一切甚深广大义 如来一句能演说
rú shì jiào lǐ děng shì jiān yǒng jiàn huì wáng zhī suǒ wù
如是教理等世间 勇健慧王之所悟
yī qiè zhòng shēng zhù xié dào fó shì zhèng dào bù sī yì
一切众生住邪道 佛示正道不思议
pǔ shǐ shì jiān chéng fǎ qì cǐ yǒng dí jūn néng wù jiě
普使世间成法器 此勇敌军能悟解
shì jiān suǒ yǒu zhòng fú yè yī qiè jiē yóu fó guāngzhào
世间所有众福业 一切皆由佛光照

[34] 丽本：主；永乐北藏本及龙藏本：王

fó zhì huì hǎi nán cè liàng　　rú shì fù cái zhī jiě tuō
佛智慧海难测量　　如是富财之解脱

yì niàn wǎng jié wú yāng shù　　fó yú shì zhōng xiū shí lì
忆念往劫无央数　　佛于是中修十力[35]

néng lìng zhū lì jiē yuán mǎn　　cǐ gāochuángwángsuǒliǎo zhī
能令诸力皆圆满　　此高幢王所了知

fù cì　shàn huì mó hóu luó qié wáng dé yǐ yī qiè shéntōngfāng
复次，善慧摩睺罗伽王得以一切神通方

biàn lìng zhòngshēng jí gōng dé jiě tuō mén　　jìng wēi yīn mó hóu luó qié
便令众生集功德解脱门，净威音摩睺罗伽

wáng dé shǐ yī qiè zhòngshēngchú fán nǎo dé qīngliángyuè lè jiě tuō mén
王得使一切众生除烦恼得清凉悦乐解脱门，

shèng huì zhuāngyán jì mó hóu luó qié wáng dé pǔ shǐ yī qiè shàn bú shàn
胜慧庄严髻摩睺罗伽王得普使一切善不善

sī jué zhòngshēng rù qīngjìng fǎ jiě tuō mén　　miào mù zhǔ mó hóu luó qié
思觉众生入清净法解脱门，妙目主摩睺罗伽

wáng dé liǎo dá yī qiè wú suǒ zhuó fú dé zì zài píngděngxiàng jiě tuō
王得了达一切无所著福德自在平等相解脱

mén　dēngchuáng mó hóu luó qié wáng dé kāi shì yī qiè zhòngshēng lìng
门，灯幢摩睺罗伽王得开示一切众生令

lí hēi àn bù wèidào jiě tuō mén　　zuì shèngguāngmíngchuáng mó hóu luó
离黑暗怖畏道解脱门，最胜光明幢摩睺罗

qié wáng dé liǎo zhī yī qiè fó gōng dé shēnghuān xǐ jiě tuō mén　　shī zǐ
伽王得了知一切佛功德生欢喜解脱门，师子

yì mó hóu luó qié wáng dé yǒngměng lì wéi yī qiè zhòngshēng jiù hù zhǔ
臆摩睺罗伽王得勇猛力为一切众生救护主

jiě tuō mén　zhòngmiàozhuāngyán yīn mó hóu luó qié wáng dé lìng yī qiè
解脱门，众妙庄严音摩睺罗伽王得令一切

zhòngshēng suí yì niànshēng wú biān xǐ lè jiě tuō mén　　xū mí yì mó
众生随忆念生无边喜乐解脱门，须弥臆摩

hóu luó qié wáng dé yú yī qiè suǒyuán jué dìng bú dòngdào bǐ àn mǎn zú
睺罗伽王得于一切所缘决定不动到彼岸满足

jiě tuō mén　kě ài yàoguāngmíng mó hóu luó qié wáng dé wèi yī qiè bù
解脱门，可爱乐光明摩睺罗伽王得为一切不

píngděngzhòngshēng kāi shì píngděngdào jiě tuō mén
平等众生开示平等道解脱门。

[35] 高丽本：力；永乐北藏本及龙藏本：方 ；校勘：力

ěr shí shàn huì wēiguāng mó hóu luó qié wángchéng fó wēi lì
尔时，善慧威光摩睺罗伽王承佛威力，

pǔ guān yī qiè mó hóu luó qié zhòng ér shuōsòngyán
普观一切摩睺罗伽众，而说颂言：

rǔ guān rú lái xìng qīng jìng pǔ xiàn wēi guāng lì qún pǐn
汝观如来性清净　普现威光利群品

shì gān lù dào shǐ qīng liáng zhòng kǔ yǒng miè wú suǒ yī
示甘露道使清凉　众苦永灭无所依

yī qiè zhòng shēng jū yǒu hǎi zhū è yè huò zì chán fù
一切众生居有海　诸恶业惑自缠覆

shì bǐ suǒ xíng jì jìng fǎ lí chén wēi yīn néng shàn liǎo
示彼所行寂静法　离尘威音能善了

fó zhì wú děng pǒ sī yì zhī zhòng shēng xīn wú bú jìn
佛智无等叵思议　知众生心无不尽

wèi bǐ chǎn míng qīng jìng fǎ rú shì yán jì xīn néng wù
为彼阐明清净法　如是严髻心能悟

wú liàng zhū fó xiàn shì jiān pǔ wèi zhòng shēng zuò fú tián
无量诸佛现世间　普为众生作福田

fú hǎi guǎng dà shēn nán cè miào mù dà wáng néng xī jiàn
福海广大深难测　妙目大王能悉见

yī qiè zhòng shēng yōu wèi kǔ fó pǔ xiàn qián ér jiù hù
一切众生忧畏苦　佛普现前而救护

fǎ jiè xū kōng mǐ bù zhōu cǐ shì dēng chuáng suǒ xíng jìng
法界虚空靡不周　此是灯幢所行境

fó yī máo kǒng zhū gōng dé shì jiān gòng dù bù néng liǎo
佛一毛孔诸功德　世间共度不能了

wú biān wú jìn tóng xū kōng rú shì guǎng dà guāngchuángjiàn
无边无尽同虚空　如是广大光幢见

rú lái tōng dá yī qiè fǎ yú bǐ fǎ xìng jiē míng zhào
如来通达一切法　于彼法性皆明照

rú xū mí shān bù qīng dòng rù cǐ fǎ mén shī zǐ yì
如须弥山不倾动　入此法门师子臆

fó yú wǎng xī guǎng dà jié jí huān xǐ hǎi shēn wú jìn
佛于往昔广大劫　集欢喜海深无尽

shì gù jiàn zhě mǐ bù xīn cǐ fǎ yán yīn zhī suǒ rù
是故见者靡不欣　此法严音之所入

liǎo zhī fǎ jiè wú xíng xiàng bō luó mì hǎi xī yuán mǎn
了知法界无形相　波罗蜜海悉圆满

dà guāng pǔ jiù zhū zhòng shēng　shān yì néng zhī cǐ fāng biàn
大光普救诸众生　山臆能知此方便

rǔ guān rú lái zì zài lì　shí fāng jiàng xiàn wǎng bù jūn
汝观如来自在力　十方降现罔不均

yī qiè zhòng shēng xián zhào wù　cǐ miào guāng míng néng shàn rù
一切众生咸照悟　此妙光明能善入

fù cì　shàn huì guāng míng tiān jǐn nà luó wáng dé pǔ shēng yī
复次，善慧光明天紧那罗王得普生一

qiè xǐ lè yè jiě tuō mén　miào huā chuáng jǐn nà luó wáng dé néng shēng
切喜乐业解脱门，妙华幢紧那罗王得能生

wú shàng fǎ xǐ lìng yī qiè shòu ān lè jiě tuō mén　zhǒng zhǒng zhuāng yán
无上法喜令一切受安乐解脱门，种种庄严

jǐn nà luó wáng dé yī qiè gōng dé mǎn zú guǎng dà qīng jìng xìn jiě zàng
紧那罗王得一切功德满足广大清净信解藏

jiě tuō mén　yuè yì hǒu shēng jǐn nà luó wáng dé héng chū yī qiè yuè yì
解脱门，悦意吼声紧那罗王得恒出一切悦意

shēng lìng wén zhě lí yōu bù jiě tuō mén　bǎo shù guāng míng jǐn nà luó
声令闻者离忧怖解脱门，宝树光明紧那罗

wáng dé dà bēi ān lì yī qiè zhòng shēng lìng jué wù suǒ yuán jiě tuō mén
王得大悲安立一切众生令觉悟所缘解脱门，

pǔ yào jiàn jǐn nà luó wáng dé shì xiàn yī qiè miào sè shēn jiě tuō mén
普乐见紧那罗王得示现一切妙色身解脱门，

zuì shèng guāng zhuāng yán jǐn nà luó wáng dé liǎo zhī yī qiè shū shèng
最胜光庄严紧那罗王得了知一切殊胜

zhuāng yán guǒ suǒ cóng shēng yè jiě tuō mén　wēi miào huā chuáng jǐn nà
庄严果所从生业解脱门，微妙华幢紧那

luó wáng dé shàn guān chá yī qiè shì jiān yè suǒ shēng bào jiě tuō mén
罗王得善观察一切世间业所生报解脱门，

dòng dì lì jǐn nà luó wáng dé héng qǐ yī qiè lì yì zhòng shēng shì jiě
动地力紧那罗王得恒起一切利益众生事解

tuō mén　wēi měng zhǔ jǐn nà luó wáng dé shàn zhī yī qiè jǐn nà luó xīn
脱门，威猛主紧那罗王得善知一切紧那罗心

qiǎo shè yù jiě tuō mén
巧摄御解脱门。

ěr shí　shàn huì guāng míng tiān jǐn nà luó wáng chéng fó wēi lì
尔时，善慧光明天紧那罗王承佛威力，

pǔ guān yī qiè jǐn nà luó zhòng　ér shuō sòng yán
普观一切紧那罗众，而说颂言：

shì jiān suǒ yǒu ān lè shì
世间所有安乐事
dǎo shī lì yì zhū zhòng shēng
导师利益诸众生
chū shēng yī qiè zhū xǐ lè
出生一切诸喜乐
néng lìng jiàn zhě bù táng juān
能令见者不唐捐
fó gōng dé hǎi wú yǒu jìn
佛功德海无有尽
guāng míng pǔ zhào yú shí fāng
光明普照于十方
rú lái dà yīn cháng yǎn chàng
如来大音常演畅
zhòng shēng wén zhě xián xīn yuè
众生闻者咸欣悦
wǒ guān rú lái zì zài lì
我观如来自在力
dà bēi jiù wù lìng qīng jìng
大悲救物令清净
rú lái nán kě dé jiàn wén
如来难可得见闻
zhòng xiàng wéi yán xī jù zú
众相为严悉具足
rǔ guān rú lái dà zhì huì
汝观如来大智慧
yī qiè zhì dào mí bù xuān
一切智道靡不宣
yè hǎi guǎng dà bù sī yì
业海广大不思议
rú shì yī qiè néng kāi shì
如是一切能开示
zhū fó shén tōng wú jiàn xiē
诸佛神通无间歇
yī qiè zhòng shēng mò néng zhī
一切众生莫能知
chǔ yú zhòng huì xiàn shén tōng
处于众会现神通

yī qiè jiē yóu jiàn fó xīng
一切皆由见佛兴
pǔ zuò jiù hù guī yī chù
普作救护归依处
shì jiān xián dé wú yǒu jìn
世间咸得无有尽
cǐ shì huā chuáng zhī suǒ wù
此是华幢之所悟
qiú qí biān jì bù kě dé
求其边际不可得
cǐ zhuāng yán wáng zhī jiě tuō
此庄严王之解脱
kāi shì lí yōu zhēn shí fǎ
开示离忧真实法
rú shì hǒu shēng néng xìn shòu
如是吼声能信受
jiē yóu wǎng xī suǒ xiū xíng
皆由往昔所修行
cǐ bǎo shù wáng néng wù rù
此宝树王能悟入
zhòng shēng yì jié shí nǎi yù
众生亿劫时乃遇
cǐ yào jiàn wáng zhī suǒ dǔ
此乐见王之所睹
pǔ yìng qún shēng xīn suǒ yù
普应群生心所欲
zuì shèng zhuāng yán cǐ néng liǎo
最胜庄严此能了
zhòng shēng kǔ lè jiē cóng qǐ
众生苦乐皆从起
cǐ huā chuáng wáng suǒ liǎo zhī
此华幢王所了知
shí fāng dà dì héng zhèn dòng
十方大地恒震动
cǐ guǎng dà lì héng míng jiàn
此广大力恒明见
fàng dà guāng míng lìng jué wù
放大光明令觉悟

xiǎn shì yī qiè rú lái jìng cǐ wēi měng zhǔ néng guān chá
显示一切如来境 此威猛主能观察

fù cì dà sù jí lì jiā lóu luó wáng dé wú zhuó wú ài yǎn pǔ
复次，大速疾力迦楼罗王得无著无碍眼普

guān chá zhòng shēng jiè jiě tuō mén bù kě huài bǎo jì jiā lóu luó wáng
观察众生界解脱门，不可坏宝髻迦楼罗王

dé pǔ ān zhù fǎ jiè jiào huà zhòng shēng jiě tuō mén qīng jìng sù jí jiā
得普安住法界教化众生解脱门，清净速疾迦

lóu luó wáng dé pǔ chéng jiù bō luó mì jīng jìn lì jiě tuō mén bú tuì
楼罗王得普成就波罗蜜精进力解脱门，不退

xīn zhuāng yán jiā lóu luó wáng dé yǒng měng lì rù rú lái jìng jiè jiě tuō
心庄严迦楼罗王得勇猛力入如来境界解脱

mén dà hǎi chù shè chí lì jiā lóu luó wáng dé rù fó xíng guǎng dà zhì
门，大海处摄持力迦楼罗王得入佛行广大智

huì hǎi jiě tuō mén[36] jiān fǎ jìng guāng jiā lóu luó wáng dé chéng jiù wú
慧海解脱门，坚法净光迦楼罗王得成就无

biān zhòng shēng chā bié zhì jiě tuō mén miào yán guān jì jiā lóu luó wáng
边众生差别智解脱门，妙严冠髻迦楼罗王

dé zhuāng yán fó fǎ chéng jiě tuō mén pǔ jié shì xiàn jiā lóu luó wáng
得庄严佛法城解脱门，普捷示现迦楼罗王

dé chéng jiù bù kě huài píng děng lì jiě tuō mén pǔ guān hǎi jiā lóu luó
得成就不可坏平等力解脱门，普观海迦楼罗

wáng dé liǎo zhī yī qiè zhòng shēng shēn ér wèi xiàn xíng jiě tuō mén lóng
王得了知一切众生身而为现形解脱门，龙

yīn dà mù jīng jiā lóu luó wáng dé pǔ rù yī qiè zhòng shēng mò shēng xíng
音大目精迦楼罗王得普入一切众生殁生行

zhì jiě tuō mén
智解脱门。

ěr shí dà sù jí lì jiā lóu luó wáng chéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，大速疾力迦楼罗王承佛威力，普观

yī qiè jiā lóu luó zhòng ér shuō sòng yán
一切迦楼罗众，而说颂言：

fó yǎn guǎng dà wú biān jì pǔ jiàn shí fāng zhū guó tǔ
佛眼广大无边际 普见十方诸国土

qí zhōng zhòng shēng bù kě liàng xiàn dà shén tōng xī tiáo fú
其中众生不可量 现大神通悉调伏

[36] 丽本：门；永乐北藏本及龙藏本：门，大海处摄持力迦楼罗王得入佛行广大智慧海解脱门

fó shén tōng lì wú suǒ ài
佛 神 通 力 无 所 碍

biàn zuò shí fāng jué shù xià
遍 坐 十 方 觉 树 下

yǎn fǎ rú yún xī chōng mǎn
演 法 如 云 悉 充 满

bǎo jì tīng wén xīn bú nì
宝 髻 听 闻 心 不 逆

fó yú wǎng xī xiū zhū xíng
佛 于 往 昔 修 诸 行

pǔ jìng guǎng dà bō luó mì
普 净 广 大 波 罗 蜜

gòng yǎng yī qiè zhū rú lái
供 养 一 切 诸 如 来

cǐ sù jí wáng shēn xìn jiě
此 速 疾 王 深 信 解

rú lái yī yī máo kǒng zhōng
如 来 一 一 毛 孔 中

yī niàn pǔ xiàn wú biān xíng
一 念 普 现 无 边 行

rú shì nán sī fó jìng jiè
如 是 难 思 佛 境 界

bú tuì zhuāng yán xī míng dǔ
不 退 庄 严 悉 明 睹

fó xíng guǎng dà bù sī yì
佛 行 广 大 不 思 议

yī qiè zhòng shēng mò néng cè
一 切 众 生 莫 能 测

dǎo shī gōng dé zhì huì hǎi
导 师 功 德 智 慧 海

cǐ zhí chí wáng suǒ xíng chù
此 执 持 王 所 行 处

rú lái wú liàng zhì huì guāng
如 来 无 量 智 慧 光

néngmièzhòngshēng chī huòwǎng
能 灭 众 生 痴 惑 网

yī qiè shì jiān xián jiù hù
一 切 世 间 咸 救 护

cǐ shì jiān fǎ suǒ chí shuō
此 是 坚 法 所 持 说

fǎ chéngguǎng dà bù kě qióng
法 城 广 大 不 可 穷

qí mén zhǒngzhǒng wú shù liàng
其 门 种 种 无 数 量

rú lái chǔ shì dà kāi chǎn
如 来 处 世 大 开 阐

cǐ miào guān jì néng míng rù
此 妙 冠 髻 能 明 入

yī qiè zhū fó yī fǎ shēn
一 切 诸 佛 一 法 身

zhēn rú píng děng wú fēn bié
真 如 平 等 无 分 别

fó yǐ cǐ lì cháng ān zhù
佛 以 此 力 常 安 住

pǔ jié xiàn wáng sī jù yǎn
普 捷 现 王 斯 具 演

fó xī zhū yǒu shè zhòng shēng
佛 昔 诸 有 摄 众 生

pǔ fàng guāng míng biàn shì jiān
普 放 光 明 遍 世 间

zhǒngzhǒng fāng biàn shì tiáo fú
种 种 方 便 示 调 伏

cǐ shèng fǎ mén guān hǎi wù
此 胜 法 门 观 海 悟

fó guān yī qiè zhū guó tǔ
佛 观 一 切 诸 国 土

xī yī yè hǎi ér ān zhù
悉 依 业 海 而 安 住

pǔ yù fǎ yǔ yú qí zhōng
普 雨 法 雨 于 其 中

lóng yīn jiě tuō néng rú shì
龙 音 解 脱 能 如 是

fù cì luó hóu ā xiū luó wáng dé xiàn wéi dà huì zūn shèng zhǔ jiě
复次，罗睺阿修罗王得现为大会尊胜主解

tuō mén pí mó zhì duō luó ā xiū luó wáng dé shì xiàn wú liàng jié jiě tuō
脱门，毗摩质多罗阿修罗王得示现无量劫解脱

mén qiǎohuàn shù ā xiū luó wáng dé xiāomiè yī qiè zhòngshēng kǔ lìng
门，巧幻术阿修罗王得消灭一切众生苦令

qīngjìng jiě tuō mén dà juàn shǔ ā xiū luó wáng dé xiū yī qiè kǔ xíng zì
清净解脱门，大眷属阿修罗王得修一切苦行自

zhuāngyán jiě tuō mén pó zhì ā xiū luó wáng dé zhèndòng shí fāng wú
庄严解脱门，婆稚阿修罗王得震动十方无

biān jìng jiè jiě tuō mén biànzhào ā xiū luó wáng dé zhǒngzhǒngfāngbiàn
边境界解脱门，遍照阿修罗王得种种方便

ān lì yī qiè zhòngshēng jiě tuō mén jiān gù xíngmiàozhuāngyán ā xiū
安立一切众生解脱门，坚固行妙庄严阿修

luó wáng dé pǔ jí bù kě huàishàngēn jìng zhū rǎn zhuó jiě tuō mén guǎng
罗王得普集不可坏善根净诸染著解脱门，广

dà yīn huì ā xiū luó wáng dé dà bēi lì wú yí huò zhǔ jiě tuō mén xiàn
大因慧阿修罗王得大悲力无疑惑主解脱门，现

shèng dé ā xiū luó wáng dé pǔ lìng jiàn fó chéng shì gòng yǎng xiū zhū
胜德阿修罗王得普令见佛承事供养修诸

shàngēn jiě tuō mén shàn yīn ā xiū luó wáng dé pǔ rù yī qiè qù jué
善根解脱门，善音阿修罗王得普入一切趣决

dìngpíngděngxíng jiě tuō mén
定平等行解脱门。

ěr shí luó hóu ā xiū luó wángchéng fó wēi lì pǔ guān yī qiè
尔时，罗睺阿修罗王承佛威力，普观一切

ā xiū luó zhòng ér shuōsòngyán
阿修罗众，而说颂言：

shí fāng suǒ yǒu guǎng dà zhòng fó zài qí zhōng zuì shū tè
十方所有广大众　佛在其中最殊特

guāngmíngbiànzhàoděng xū kōng pǔ xiàn yī qiè zhòng shēng qián
光明遍照等虚空　普现一切众生前

bǎi qiān wàn jié zhū fó tǔ yī chà nà zhōng xī míng xiàn
百千万劫诸佛土　一刹那中悉明现

shū guāng huà wù mǐ bù zhōu rú shì pí mó shēn zàn xǐ
舒光化物靡不周　如是毗摩深赞喜

rú lái jìng jiè wú yǔ děng zhǒngzhǒng fǎ méncháng lì yì
如来境界无与等　种种法门常利益

zhòng shēng yǒu kǔ jiē lìng miè shān mò luó wáng cǐ néng jiàn
众生有苦皆令灭　苫末罗王此能见

wú liàng jié zhōng xiū kǔ xíng　lì yì zhòng shēng jìng shì jiān
无量劫中修苦行　利益众生净世间

yóu shì móu ní zhì pǔ chéng　dà juàn shǔ wáng sī jiàn fó
由是牟尼智普成　大眷属王斯见佛

wú ài wú děng dà shén tōng　biàn dòng shí fāng yī qiè chà
无碍无等大神通　遍动十方一切刹

bù shǐ zhòng shēng yǒu jīng bù　dà lì yú cǐ néng míng liǎo
不使众生有惊怖　大力于此能明了

fó chū yú shì jiù zhòng shēng　yī qiè zhì dào xián kāi shì
佛出于世救众生　一切智道咸开示

xī lìng shě kǔ dé ān lè　cǐ yì biàn zhào suǒ hóng chǎn
悉令舍苦得安乐　此义遍照所弘阐

shì jiān suǒ yǒu zhòng fú hǎi　fó lì néng shēng pǔ lìng jìng
世间所有众福海　佛力能生普令净

fó néng kāi shì jiě tuō chù　jiān xíng zhuāng yán rù cǐ mén
佛能开示解脱处　坚行庄严入此门

fó dà bēi shēn wú yǔ děng　zhōu xíng wú ài xī lìng jiàn
佛大悲身无与等　周行无碍悉令见

yóu rú yǐng xiàng xiàn shì jiān　yīn huì néng xuān cǐ gōng dé
犹如影像现世间　因慧能宣此功德

xī yǒu wú děng dà shén tōng　chù chù xiàn shēn chōng fǎ jiè
希有无等大神通　处处现身充法界

gè zài pú tí shù xià zuò　cǐ yì shèng dé néng xuān shuō
各在菩提树下坐　此义胜德能宣说

rú lái wǎng xiū sān shì xíng　zhū qù lún huí mǐ bù jīng
如来往修三世行　诸趣轮回靡不经

tuō zhòng shēng kǔ wú yǒu yú　cǐ miào yīn wáng suǒ chēng zàn
脱众生苦无有余　此妙音王所称赞

fù cì shì xiàng gōng diàn zhǔ zhòu shén dé pǔ rù yī qiè shì jiān jiě
复次，示现宫殿主昼神得普入一切世间解

tuō mén fā qǐ huì xiāng zhǔ zhòu shén dé pǔ guān chá yī qiè zhòng shēng
脱门，发起慧香主昼神得普观察一切众生

jiē lì yì lìng huān xǐ mǎn zú jiě tuō mén yào shèng zhuāng yán zhǔ zhòu
皆利益令欢喜满足解脱门，乐胜庄严主昼

shén dé néng fàng wú biān kě ài yào fǎ guāng míng jiě tuō mén huā xiāng
神得能放无边可爱乐法光明解脱门，华香

miào guāng zhǔ zhòu shén dé kāi fā wú biān zhòng shēng qīng jìng xìn jiě xīn
妙光主昼神得开发无边众生清净信解心

jiě tuō mén pǔ jí miào yào zhǔ zhòu shén dé jī jí zhuāng yán pǔ guāng
解脱门，普集妙药主昼神得积集庄严普光

míng lì jiě tuō mén yào zuò xǐ mù zhǔ zhòu shén dé pǔ kāi wù yī qiè kǔ
明力解脱门，乐作喜目主昼神得普开悟一切苦

lè zhòng shēng jiē lìng dé fǎ lè jiě tuō mén guān fāng pǔ xiàn zhǔ zhòu
乐众生皆令得法乐解脱门，观方普现主昼

shén dé shí fāng fǎ jiè chā bié shēn jiě tuō mén dà bēi wēi lì zhǔ zhòu
神得十方法界差别身解脱门，大悲威力主昼

shén dé jiù hù yī qiè zhòng shēng lìng ān lè jiě tuō mén shàn gēn guāng
神得救护一切众生令安乐解脱门，善根光

zhào zhǔ zhòu shén dé pǔ shēng xǐ zú gōng dé lì jiě tuō mén miào huā
照主昼神得普生喜足功德力解脱门，妙华

yīng luò zhǔ zhòu shén dé shēng chēng pǔ wén zhòng shēng jiàn zhě jiē huò yì
璎珞主昼神得声称普闻众生见者皆获益

jiě tuō mén
解脱门。

ěr shí shì xiàng gōng diàn zhǔ zhòu shén chéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，示现宫殿主昼神承佛威力，普观

yī qiè zhǔ zhòu shén zhòng ér shuō sòng yán
一切主昼神众，而说颂言：

fó zhì rú kōng wú yǒu jìn guāng míng zhào yào biàn shí fāng
佛智如空无有尽　光明照曜[37]遍十方

zhòng shēng xīn xíng xī liǎo zhī yī qiè shì jiān wú bú rù
众生心行悉了知　一切世间无不入

zhī zhū zhòng shēng xīn suǒ yào rú yìng wèi shuō zhòng fǎ hǎi
知诸众生心所乐　如应为说众法海

jù yì guǎng dà gè bù tóng jù zú huì shén néng xī jiàn
句义广大各不同　具足慧神能悉见

fó fàng guāng míng zhào shì jiān jiàn wén huān xǐ bù táng juān
佛放光明照世间　见闻欢喜不唐捐

shì qí shēn guǎng jì miè chù cǐ lè zhuāng yán xīn wù jiě
示其深广寂灭处　此乐庄严心悟解

fó yù fǎ yǔ wú biān liàng néng lìng jiàn zhě dà huān xǐ
佛雨法雨无边量　能令见者大欢喜

zuì shèng shàn gēn cóng cǐ shēng rú shì miào guāng xīn suǒ wù
最胜善根从此生　如是妙光心所悟

[37] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

pǔ rù fǎ mén kāi wù lì　　kuàng jié xiū zhì xī qīng jìng
普入法门开悟力　　旷劫修治悉清净

rú shì jiē wèi shè zhòng shēng　　cǐ miào yào shén zhī suǒ liǎo
如是皆为摄众生　　此妙药神之所了

zhǒng zhǒng fāng biàn huà qún shēng　　ruò jiàn ruò wén xián shòu yì
种种方便化群生　　若见若闻咸受益

jiē lìng yǒng yuè dà huān xǐ　　miào yǎn zhòu shén rú shì jiàn
皆令踊跃大欢喜　　妙眼昼神如是见

shí lì yìng xiàn biàn shì jiān　　shí fāng fǎ jiè xī wú yú
十力应现遍世间　　十方法界悉无余

tǐ xìng fēi wú yì fēi yǒu　　cǐ guān fāng shén zhī suǒ rù
体性非无亦非有　　此观方神之所入

zhòng shēng liú zhuǎn xiǎn nàn zhōng　　rú lái āi mǐn chū shì jiān
众生流转险难中　　如来哀愍出世间

xī lìng chú miè yī qiè kǔ　　cǐ jiě tuō mén bēi lì zhù
悉令除灭一切苦　　此解脱门悲力住

zhòng shēng àn fù lún yǒng xī　　fó wèi shuō fǎ dà kāi xiǎo
众生暗覆沦永夕　　佛为说法大开晓

jiē shǐ dé lè chú zhòng kǔ　　dà shàn guāng shén rù cǐ mén
皆使得乐除众苦　　大善光神入此门

rú lái fú liàng tóng xū kōng　　shì jiān zhòng fú xī cóng shēng
如来福量同虚空　　世间众福悉从生

fán yǒu suǒ zuò wú kōng guò　　rú shì jiě tuō huā yīng dé
凡有所作无空过　　如是解脱华缨得

fù cì　pǔ dé jìng guāng zhǔ yè shén dé jì jìng chán dìng yào dà
复次，普德净光主夜神得寂静禅定乐大

yǒng jiàn jiě tuō mén　xǐ yǎn guān shì zhǔ yè shén dé guǎng dà qīng jìng kě
勇健解脱门，喜眼观世主夜神得广大清净可

ài yào gōng dé xiàng jiě tuō mén　hù shì jīng qì zhǔ yè shén dé pǔ xiàn
爱乐功德相解脱门，护世精气主夜神得普现

shì jiān tiáo fú zhòng shēng jiě tuō mén　jì jìng hǎi yīn zhǔ yè shén dé jī
世间调伏众生解脱门，寂静海音主夜神得积

jí guǎng dà huān xǐ xīn jiě tuō mén　pǔ xiàn jí xiáng zhǔ yè shén dé shèn
集广大欢喜心解脱门，普现吉祥主夜神得甚

shēn zì zài yuè yì yán yīn jiě tuō mén　pǔ fā shù huā zhǔ yè shén dé
深自在悦意言音解脱门，普发树华主夜神得

guāng míng mǎn zú guǎng dà huān xǐ zàng jiě tuō mén　píng děng hù yù zhǔ
光明满足广大欢喜藏解脱门，平等护育主

yè shén dé kāi wù zhòngshēng lìng chéng shú shàngēn jiě tuō mén yóu xì
夜神得开悟众生令成熟善根解脱门，游戏
kuài lè zhǔ yè shén dé jiù hù zhòngshēng wú biān cí jiě tuō mén zhū gēn
快乐主夜神得救护众生无边慈解脱门，诸根
cháng xǐ zhǔ yè shén dé pǔ xiànzhuāngyán dà bēi mén jiě tuō mén shì
常喜主夜神得普现庄严大悲门解脱门，示
xiàn jìng fú zhǔ yè shén dé pǔ shǐ yī qiè zhòng shēng suǒ yào mǎn zú jiě
现净福主夜神得普使一切众生所乐满足解
tuō mén
脱门。

ěr shí pǔ dé jìngguāngzhǔ yè shénchéng fó wēi lì biànguān
尔时，普德净光主夜神承佛威力，遍观
yī qiè zhǔ yè shénzhòng ér shuōsòngyán
一切主夜神众，而说颂言：

rǔ děng yīng guān fó suǒ xíng guǎng dà jì jìng xū kōngxiàng
汝等应观佛所行 广大寂静虚空相
yù hǎi wú yá xī zhì jìng lí gòu duān yán zhào shí fāng
欲海无涯悉治净 离垢端严照十方
yī qiè shì jiān xián yào jiàn wú liàng jié hǎi shí yī yù
一切世间咸乐见 无量劫海时一遇
dà bēi niàn wù mǐ bù zhōu cǐ jiě tuō mén guān shì dǔ
大悲念物靡不周 此解脱门观世睹
dǎo shī jiù hù zhū shì jiān zhòngshēng xī jiàn zài qí qián
导师救护诸世间 众生悉见在其前
néng lìng zhū qù jiē qīng jìng rú shì hù shì néng guān chá
能令诸趣皆清净 如是护世能观察
fó xī xiū zhì huān xǐ hǎi guǎng dà wú biān bù kě cè
佛昔修治欢喜海 广大无边不可测
shì gù jiàn zhě xián xīn yào cǐ shì jì yīn zhī suǒ liǎo
是故见者咸欣乐 此是寂音之所了
rú lái jìng jiè bù kě liàng jì ér néng yǎn biàn shí fāng
如来境界不可量 寂而能演遍十方
pǔ shǐ zhòng shēng yì qīng jìng shī lì yè shén wén yǒng yuè
普使众生意清净 尸利夜神闻踊悦
fó yú wú fú zhòng shēng zhōng dà fú zhuāngyán shèn wēi yào
佛于无福众生中 大福庄严甚威曜
shì bǐ lí chén jì miè fǎ pǔ fā huā shén wù sī dào
示彼离尘寂灭法 普发华神悟斯道

shí fāng pǔ xiàn dà shén tōng　yī qiè zhòngshēng xī tiáo fú
十方普现大神通　一切众生悉调伏

zhǒng zhǒng sè xiàng jiē lìng jiàn　cǐ hù yù shén zhī suǒ guān
种种色相皆令见　此护育神之所观

rú lái wǎng xī niàn niàn zhōng　xī jìng fāng biàn cí bēi hǎi
如来往昔念念中　悉净方便慈悲海

jiù hù shì jiān wú bú biàn　cǐ fú lè shén zhī jiě tuō
救护世间无不遍　此福乐神之解脱

zhòngshēng yú chī chángluànzhuó　qí xīn jiān dú shèn kě wèi
众生愚痴常乱浊　其心坚毒甚可畏

rú lái cí mǐn wèi chū xīng　cǐ miè yuān shénnéng wù xǐ
如来慈愍为出兴　此灭冤[38]神能悟喜

fó xī xiū xíng wèi zhòng shēng　yī qiè yuàn yù jiē lìng mǎn
佛昔修行为众生　一切愿欲皆令满

yóu shì jù chéng gōng dé xiàng　cǐ xiàn fú shén zhī suǒ rù
由是具成功德相　此现福神之所入

fù cì　biànzhù yī qiè zhǔ fāngshén dé pǔ jiù hù lì jiě tuō mén
复次，遍住一切主方神得普救护力解脱门，

pǔ xiàn guāng míng zhǔ fāngshén dé chéng bàn huà yī qiè zhòngshēngshén
普现光明主方神得成办[39]化一切众生神

tōng yè jiě tuō mén　guāngxíngzhuāngyán zhǔ fāngshén dé pò yī qiè àn
通业解脱门，光行庄严主方神得破一切暗

zhàngshēng xǐ lè dà guāngmíng jiě tuō mén　zhōuxíng bú ài zhǔ fāngshén
障生喜乐大光明解脱门，周行不碍主方神

dé pǔ xiàn yī qiè chù bù táng láo jiě tuō mén　yǒngduàn mí huò zhǔ fāng
得普现一切处不唐劳解脱门，永断迷惑主方

shén dé shì xiàn děng yī qiè zhòngshēng shù míng hào fā shēng gōng dé jiě
神得示现等一切众生数名号发生功德解

tuō mén　biànyóu jìng kōng zhǔ fāngshén dé héng fā miào yīn lìng tīng zhě jiē
脱门，遍游净空主方神得恒发妙音令听者皆

huān xǐ jiě tuō mén　yún chuáng dà yīn zhǔ fāngshén dé rú lóng pǔ yù lìng
欢喜解脱门，云幢大音主方神得如龙普雨令

zhòngshēnghuān xǐ jiě tuō mén　jì mù wú luàn zhǔ fāngshén dé shì xiàn
众生欢喜解脱门，髻目无乱主方神得示现

yī qiè zhòngshēng yè wú chā bié zì zài lì jiě tuō mén　pǔ guān shì yè
一切众生业无差别自在力解脱门，普观世业

---

[38] 丽本：怨；永乐北藏本及龙藏本：冤

[39] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：办

zhǔ fāngshén dé guān chá yī qiè qù shēngzhōngzhǒngzhǒng yè jiě tuō mén
主方神得观察一切趣生中种种业解脱门，

zhōu biàn yóu lǎn zhǔ fāngshén dé suǒ zuò shì jiē jiū jìng shēng yī qiè zhòng
周遍游览主方神得所作事皆究竟生一切众

shēnghuān xǐ jiě tuō mén
生欢喜解脱门。

ěr shí biànzhù yī qiè zhǔ fāngshénchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，遍住一切主方神承佛威力，普观一

qiè zhǔ fāngshénzhòng ér shuōsòngyán
切主方神众，而说颂言：

rú lái zì zài chū shì jiān jiào huà yī qiè zhū qún shēng
如来自在出世间　教化一切诸群生

pǔ shì fǎ mén lìng wù rù xī shǐ dāng chéng wú shàng zhì
普示法门令悟入　悉使当成无上智

shéntōng wú liàngděngzhòngshēng suí qí suǒ yào shì zhū xiàng
神通无量等众生　随其所乐示诸相

jiàn zhě jiē méng chū lí kǔ cǐ xiàn guāng shén jiě tuō lì
见者皆蒙出离苦　此现光神解脱力

fó yú àn zhàngzhòngshēng hǎi wèi xiàn fǎ jù dà guāng míng
佛于暗障众生海　为现法炬大光明

qí guāng pǔ zhào wú bú jiàn cǐ xíng zhuāng yán zhī jiě tuō
其光普照无不见　此行庄严之解脱

jù zú shì jiān zhǒng zhǒng yīn pǔ zhuàn fǎ lún wú bù jiě
具足世间种种音　普转法轮无不解

zhòng shēng tīng zhě fán nǎo miè cǐ biàn zhù[40] shén zhī suǒ wù
众生听者烦恼灭　此遍住[40]神之所悟

yī qiè shì jiān suǒ yǒu míng fó míng děng bǐ ér chū shēng
一切世间所有名　佛名等彼而出生

xī shǐ zhòng shēng lí chī huò cǐ duàn mí shén suǒ xíng chù
悉使众生离痴惑　此断迷神所行处

ruò yǒu zhòng shēng zhì fó qián dé wén rú lái měi miào yīn
若有众生至佛前　得闻如来美妙音

mò bù xīn shēng dà huān xǐ biàn yóu xū kōng wù sī fǎ
莫不心生大欢喜　遍游虚空悟斯法

fó yú yī yī chà nà zhōng pǔ yù wú biān dà fǎ yǔ
佛于一一刹那中　普雨无边大法雨

[40] 丽本：往；永乐北藏本及龙藏本：住

xī shǐ zhòng shēng fán nǎo miè cǐ yún chuáng shén suǒ liǎo zhī
悉使众生烦恼灭 此云幢神所了知

yī qiè shì jiān zhū yè hǎi fó xī[41] kāi shì děng wú yì
一切世间诸业海 佛悉开示等无异

pǔ shǐ zhòng shēng chú yè huò cǐ jì mù shén zhī suǒ liǎo
普使众生除业惑 此髻目神之所了

yī qiè zhì dì wú yǒu biān yī qiè zhòngshēngzhǒngzhǒng xīn
一切智地无有边 一切众生种种心

rú lái zhào jiàn xī míng liǎo cǐ guǎng dà mén guān shì rù
如来照见悉明了 此广大门观世入

fó yú wǎng xī xiū zhū xíng wú liàng zhū dù xī yuán mǎn
佛于往昔修诸行 无量诸度悉圆满

dà cí āi mǐn lì zhòng shēng cǐ biàn yóu shén zhī jiě tuō
大慈哀愍利众生 此遍游神之解脱

fù cì jìng guāng pǔ zhào zhǔ kōngshén dé pǔ zhī zhū qù yī qiè
复次，净光普照主空神得普知诸趣一切

zhòngshēng xīn jiě tuō mén pǔ yóushēnguǎng zhǔ kōngshén dé pǔ rù fǎ
众生心解脱门，普游深广主空神得普入法

jiè jiě tuō mén shēng jí xiángfēng zhǔ kōngshén dé liǎo dá wú biān jìng jiè
界解脱门，生吉祥风主空神得了达无边境界

shēnxiàng jiě tuō mén lí zhàng ān zhù zhǔ kōngshén dé néng chú yī qiè
身相解脱门，离障安住主空神得能除一切

zhòngshēng yè huòzhàng jiě tuō mén guǎng bù miào jì zhǔ kōngshén dé
众生业惑障解脱门，广步妙髻主空神得

pǔ guān chá sī wéi guǎng dà xíng hǎi jiě tuō mén wú ài guāng yàn zhǔ
普观察思惟广大行海解脱门，无碍光焰主

kōngshén dé dà bēi guāng pǔ jiù hù yī qiè zhòngshēng è nàn jiě tuō mén
空神得大悲光普救护一切众生厄难解脱门，

wú ài shèng lì zhǔ kōngshén dé pǔ rù yī qiè wú suǒ zhuó fú dé lì jiě
无碍胜力主空神得普入一切无所著福德力解

tuō mén lí gòuguāngmíng zhǔ kōngshén dé néng lìng yī qiè zhòngshēng xīn
脱门，离垢光明主空神得能令一切众生心

lí zhū gài qīngjìng jiě tuō mén shēnyuǎn[42] miào yīn zhǔ kōngshén dé pǔ
离诸盖清净解脱门，深远妙音主空神得普

jiàn shí fāng zhì guāngmíng jiě tuō mén guāngbiàn shí fāng zhǔ kōngshén dé
见十方智光明解脱门，光遍十方主空神得

[41] 高丽本：悉；永乐北藏本：昔；龙藏本：悉
[42] 高丽本：远；永乐北藏本：远；龙藏本：还；校勘：远

bú dòngběnchù ér pǔ xiàn shì jiān jiě tuō mén
不动本处而普现世间解脱门。

ěr shí jìngguāng pǔ zhàozhǔkōngshénchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，净光普照主空神承佛威力，普观

yī qiè zhǔkōngshénzhòng ér shuōsòngyán
一切主空神众，而说颂言：

rú lái guǎng dà mù qīng jìng rú xū kōng
如来广大目　清净如虚空

pǔ jiàn zhū zhòng shēng yī qiè xī míng liǎo
普见诸众生　一切悉明了

fó shēn dà guāng míng biàn zhào yú shí fāng
佛身大光明　遍照于十方

chù chù xiàn qián zhù pǔ yóu guān cǐ dào
处处现前住　普游观此道

fó shēn rú xū kōng wú shēng wú suǒ qǔ
佛身如虚空　无生无所取

wú dé wú zì xìng jí xiáng fēng suǒ jiàn
无得无自性　吉祥风所见

rú lái wú liàng jié guǎngshuōzhūshèngdào
如来无量劫　广说诸圣道

pǔ mièzhòngshēngzhàng yuán guāng wù cǐ mén
普灭众生障　圆光悟此门

wǒ guān fó wǎng xī suǒ jí pú tí xíng
我观佛往昔　所集菩提行

xī wèi ān shì jiān miào jì xíng sī jìng
悉为安世间　妙髻行斯境

yī qiè zhòng shēng jiè liú zhuǎn shēng sǐ hǎi
一切众生界　流转生死海

fó fàng miè kǔ guāng wú ài shén néng jiàn
佛放灭苦光　无碍神能见

qīng jìng gōng dé zàng néng wéi shì fú tián
清净功德藏　能为世福田

suí yǐ zhì kāi jué lì shén yú cǐ wù
随以智开觉　力神于此悟

zhòng shēng chī suǒ fù liú zhuǎn yú xiǎn dào
众生痴所覆　流转于险道

fó wèi fàng guāng míng lí gòu shén néng zhèng
佛为放光明　离垢神能证

zhì huì wú biān jì xī xiàn zhū guó tǔ
智慧无边际 悉现诸国土
guāng míng zhào shì jiān miào yīn sī jiàn fó
光明照世间 妙音斯见佛
fó wèi dù zhòng shēng xiū xíng biàn shí fāng
佛为度众生 修行遍十方
rú shì dà yuàn xīn pǔ xiàn néng guān chá
如是大愿心 普现能观察

fù cì wú ài guāngmíng zhǔ fēngshén dé pǔ rù fó fǎ jí yī
复次，无碍光明主风神得普入佛法及一
qiè shì jiān jiě tuō mén pǔ xiànyǒng yè zhǔ fēngshén dé wú liàngguó tǔ
切世间解脱门，普现勇业主风神得无量国土
fó chūxiànxiánguǎng dà gòngyǎng jiě tuō mén piāo jī yúnchuáng zhǔ fēng
佛出现咸广大供养解脱门，飘击云幢主风
shén dé yǐ xiāngfēng pǔ miè yī qiè zhòngshēngbìng jiě tuō mén jìng guāng
神得以香风普灭一切众生病解脱门，净光
zhuāngyán zhǔ fēngshén dé pǔ shēng yī qiè zhòngshēngshàngēn lìng cuī miè
庄严主风神得普生一切众生善根令摧灭
zhòngzhàngshān jiě tuō mén lì néng jié shuǐzhǔ fēngshén dé néng pò wú
重障山解脱门，力能竭水主风神得能破无
biān è mózhòng jiě tuō mén dà shēngbiànhǒu zhǔ fēngshén dé yǒngmiè
边恶魔众解脱门，大声遍吼主风神得永灭
yī qiè zhòngshēng bù jiě tuō mén shù miǎochuí jì zhǔ fēngshén dé rù
一切众生怖解脱门，树杪垂髻主风神得入
yī qiè zhū fǎ shí xiàngbiàn cái hǎi jiě tuō mén pǔ xíng wú ài zhǔ fēng
一切诸法实相辩才海解脱门，普行无碍主风
shén dé tiáo fú yī qiè zhòngshēngfāngbiànzàng jiě tuō mén zhǒngzhǒng
神得调伏一切众生方便藏解脱门，种种
gōngdiàn zhǔ fēngshén dé rù jì jìng chándìngmén miè jí zhòng yú chī àn
宫殿主风神得入寂静禅定门灭极重愚痴暗
jiě tuō mén dà guāng pǔ zhào zhǔ fēngshén dé suí shùn yī qiè zhòngshēng
解脱门，大光普照主风神得随顺一切众生
xíng wú ài lì jiě tuō mén
行无碍力解脱门。

ěr shí wú ài guāngmíng zhǔ fēngshénchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，无碍光明主风神承佛威力，普观
yī qiè zhǔ fēngshénzhòng ér shuōsòngyán
一切主风神众，而说颂言：

yī qiè zhū fó fǎ shèn shēn
一切诸佛法甚深

wú ài fāng biàn pǔ néng rù
无碍方便普能入

suǒ yǒu shì jiān cháng chū xiàn
所有世间常出现

wú xiàng wú xíng wú yǐng xiàng
无相无形无影像

rǔ guān rú lái yú wǎng xī
汝观如来于往昔

yī niàn gòng yǎng wú biān fó
一念供养无边佛

rú shì yǒng měng pú tí xíng
如是勇猛菩提行

cǐ pǔ xiàn shén néng wù liǎo
此普现神能悟了

rú lái jiù shì bù sī yì
如来救世不思议

suǒ yǒu fāng biàn wú kōng guò
所有方便无空过

xī shǐ zhòng shēng lí zhū kǔ
悉使众生离诸苦

cǐ yún chuáng shén zhī jiě tuō
此云幢神之解脱

zhòngshēng wú fú shòuzhòng kǔ
众生无福受众苦

zhòng gài mì zhàngcháng mí fù
重盖密障常迷覆

yī qiè jiē lìng dé jiě tuō
一切皆令得解脱

cǐ jìng guāng shén suǒ liǎo zhī
此净光神所了知

rú lái guǎng dà shén tōng lì
如来广大神通力

kè tiǎn yī qiè mó jūn zhòng
克殄一切魔军众

suǒ yǒu tiáo fú zhū fāng biàn
所有调伏诸方便

yǒng jiàn wēi lì néng guān chá
勇健威力能观察

fó yú máo kǒng yǎn miào yīn
佛于毛孔演妙音

qí yīn pǔ biàn yú shì jiān
其音普遍于世间

yī qiè kǔ bì jiē lìng xī
一切苦畏皆令息

cǐ biàn hǒu shén zhī suǒ liǎo
此遍吼神之所了

fó yú yī qiè zhòng chà hǎi
佛于一切众刹海

bù sī yì jié cháng yǎn shuō
不思议劫常演说

cǐ rú lái dì miào biàn cái
此如来地妙辩才

shù miǎo jì shén néng wù jiě
树杪髻神能悟解

fó yú yī qiè fāng biàn mén
佛于一切方便门

zhì rù qí zhōng xī wú ài
智入其中悉无碍

jìng jiè wú biān wú yǔ děng
境界无边无与等

cǐ pǔ xíng shén zhī jiě tuō
此普行神之解脱

rú lái jìng jiè wú yǒu biān
如来境界无有边

chù chù fāng biàn jiē lìng jiàn
处处方便皆令见

ér shēn jì jìng wú zhū xiàng
而身寂静无诸相

zhǒngzhǒnggōngshén jiě tuō mén
种种宫神解脱门

rú lái jié hǎi xiū zhū xíng
如来劫海修诸行

yī qiè zhū lì jiē chéng mǎn
一切诸力皆成满

néng suí shì fǎ yìng zhòng shēng　　cǐ pǔ zhào shén zhī suǒ jiàn
能 随 世 法 应 众 生　　此 普 照 神 之 所 见

大方广佛华严经卷第三

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí àn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

huāyán hǎi huì shè nuó rú lái lián huāzàng hǎi zuò huā tái zhū
华严海会.舍那如来.莲华藏海坐华台.诸
fó tàn qí zāi wànxiàngzhāo huí yōu àn yī shí kāi
佛叹奇哉.万象昭回.幽暗一时开.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

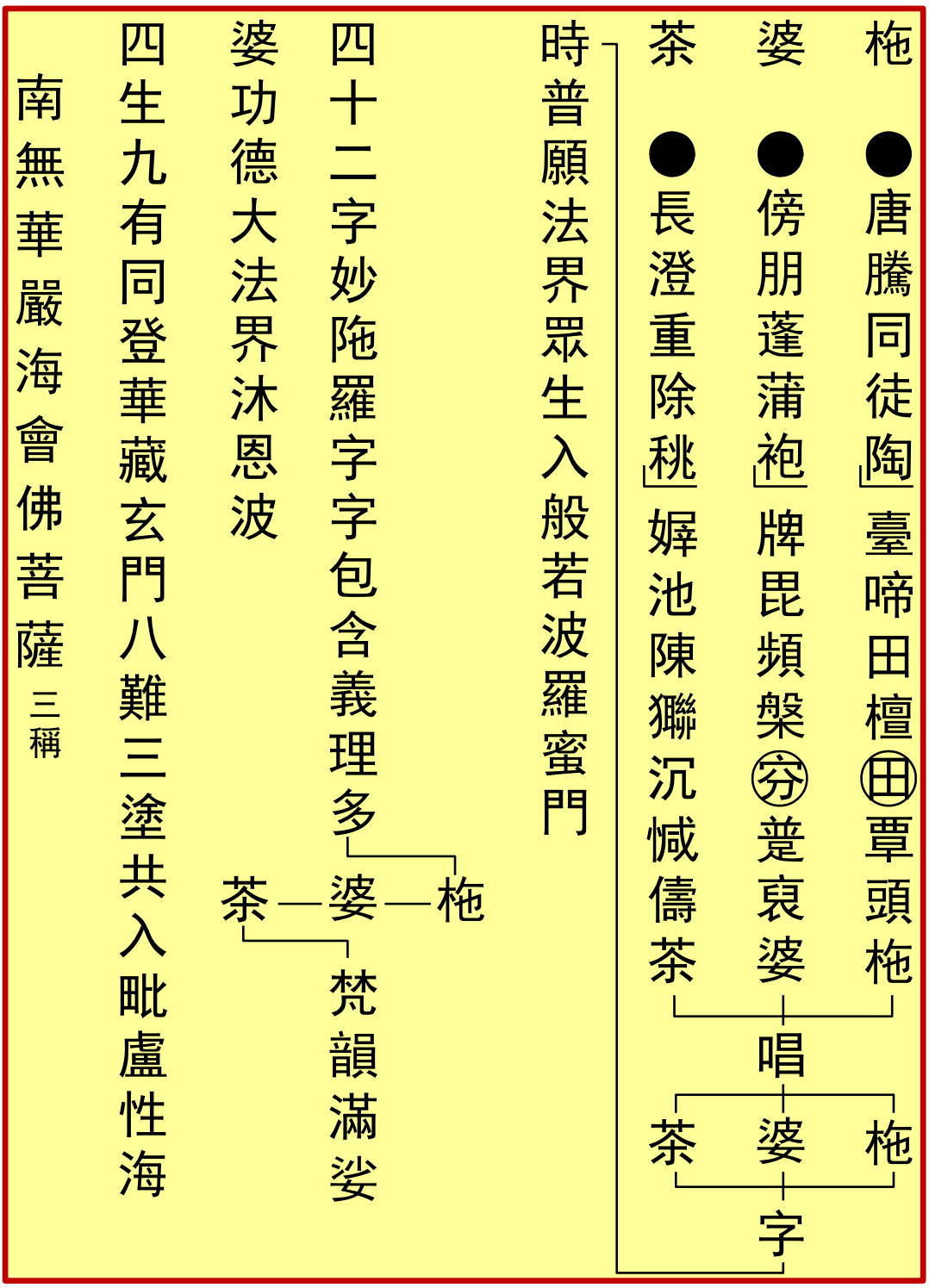
（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

7. 梳 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 梳

chàngtao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 梳字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén

门.

pao bang peng pong pu pao pai pi pin pan pin pan pou pao
8. 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 穷 蕫 裒 婆

changpao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆字时. 普愿法界众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin chan
9. 茶 長 澄 重 除 秏 婇 池 陳 獑 沉 憾

chouchao changchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶字时. 普愿法界众 生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao pao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 袍. 婆.

chao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南無华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì

大方广佛华严经卷第四

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[43]

shì zhǔmiàoyán pǐn dì yī zhī sì

世主妙严品第一之四

fù cì pǔ guāngyànzàngzhǔhuǒshén dé xī chú yī qiè shì jiān

复次，普光焰藏主火神得悉除一切世间

àn jiě tuōmén pǔ jí guāngchuángzhǔhuǒshén dé néng xī yī qiè zhòng

暗解脱门，普集光幢主火神得能息一切众

shēngzhū huòpiāo liú rè nǎo kǔ jiě tuō mén dà guāngbiànzhàozhǔhuǒ

生诸惑漂流热恼苦解脱门，大光遍照主火

shén dé wú dòng fú lì dà bēizàng jiě tuō mén zhòngmiàogōngdiànzhǔ

神得无动福力大悲藏解脱门，众妙宫殿主

huǒshén dé guān rú lái shéntōng lì shì xiàn wú biān jì jiě tuōmén wú

火神得观如来神通力示现无边际解脱门[44]，无

jìn guāng jì zhǔhuǒshén dé guāngmíngzhàoyào wú biān xū kōng jiè jiě

尽光髻主火神得光明照曜[45]无边虚空界解

tuōmén zhǒngzhǒngyànyǎnzhǔhuǒshén dé zhǒngzhǒng fú zhuāngyán jì

脱门，种种焰眼主火神得种种福庄严寂

jìng guāng jiě tuō mén shí fāng gōngdiàn rú xū mí shānzhǔhuǒshén dé

静光解脱门，十方宫殿如须弥山主火神得

néngmiè yī qiè shì jiān zhū qù chì rán kǔ jiě tuō mén wēiguāng zì zài

能灭一切世间诸趣炽然苦解脱门，威光自在

zhǔhuǒshén dé zì zài kāi wù yī qiè shì jiān jiě tuō mén guāngzhào shí

主火神得自在开悟一切世间解脱门，光照十

fāngzhǔhuǒshén dé yǒng pò yī qiè yú chī zhí zhuójiàn jiě tuō mén léi

方主火神得永破一切愚痴执著见解脱门，雷

yīn diànguāngzhǔhuǒshén dé chéng jiù yī qiè yuàn lì dà zhènhǒu jiě tuō

音电光主火神得成就一切愿力大震吼解脱

---

[43] 丽本：于阗国三藏实叉难陀奉制译；永乐北藏本及龙藏本：唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

[44] 丽本：门；永乐北藏本及龙藏本：门，众妙宫殿主火神得观如来神通力示现无边际解脱门

[45] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

mén
门。

ěr shí pǔ guāngyànzàng zhǔ huǒshén chéng fó wēi lì pǔ
尔时，普光焰藏主火神承佛威力，普[46]

guān yī qiè zhǔ huǒshénzhòng ér shuōsòngyán
观一切主火神众，而说颂言：

rǔ guān rú lái jīng jìn lì guǎng dà yì jié bù sī yì
汝观如来精进力　广大亿劫不思议

wèi lì zhòngshēng xiàn shì jiān suǒ yǒu àn zhàng jiē lìng miè
为利众生现世间　所有暗障皆令灭

zhòngshēng yú chī qǐ zhū jiàn fán nǎo rú liú jí huǒ rán
众生愚痴起诸见　烦恼如流及火然

dǎo shī fāng biàn xī miè chú pǔ jí guāng chuáng yú cǐ wù
导师方便悉灭除　普集光幢于此悟

fú dé rú kōng wú yǒu jìn qiú qí biān jì bù kě dé
福德如空无有尽　求其边际不可得

cǐ fó dà bēi wú dòng lì guāng zhào wù rù xīn shēng xǐ
此佛大悲无动力　光照悟入心生喜

wǒ guān rú lái zhī suǒ xíng jīng yú jié hǎi wú biān jì
我观如来之所行　经于劫海无边际

rú shì shì xiàn shén tōng lì zhòng miào gōng shén suǒ liǎo zhī
如是示现神通力　众妙宫神所了知

yì jié xiū chéng bù kě sī qiú qí biān jì mò néng zhī
亿劫修成不可思　求其边际莫能知

yǎn fǎ shí xiàng lìng huān xǐ wú jìn guāng shén suǒ guān jiàn
演法实相令欢喜　无尽光神所观见

shí fāngsuǒ yǒuguǎng dà zhòng yī qiè xiàn qián zhān yǎng fó
十方所有广大众　一切现前瞻仰佛

jì jìng guāngmíngzhào shì jiān cǐ miào yàn shén suǒ néng liǎo
寂静光明照世间　此妙焰神所能了

móu ní chū xiàn zhū shì jiān zuò yú yī qiè gōng diàn zhōng
牟尼出现诸世间　坐于一切宫殿中

pǔ yù wú biān guǎng dà fǎ cǐ shí fāng shén zhī jìng jiè
普雨无边广大法　此十方神之境界

zhū fó zhì huì zuì shèn shēn yú fǎ zì zài xiàn shì jiān
诸佛智慧最甚深　于法自在现世间

[46] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

néng xī chǎnmíngzhēn shí lǐ　wēi guāng wù cǐ xīn xīn qìng
能悉阐明真实理　威光悟此心欣庆

zhū jiàn yú chī wéi àn gài　zhòngshēng mí huòcháng liú zhuǎn
诸见愚痴为暗盖　众生迷惑常流转

fó wèi kāi chǎn miào fǎ mén　guāng zhào fāng shén néng wù rù
佛为开阐妙法门　光照方神能悟入

yuànménguǎng dà bù sī yì　lì dù xiū zhì yǐ qīng jìng
愿门广大不思议　力度修治已清净

rú xī yuàn xīn jiē chū xiàn　cǐ zhèn yīn shén zhī suǒ liǎo
如昔愿心皆出现　此震音神之所了

fù cì　pǔ xīngyún chuángzhǔ shuǐshén dé píngděng lì yì yī qiè
复次，普兴云 幢 主水神得平等利益一切

zhòngshēng cí jiě tuō mén　hǎi cháo yún yīn zhǔ shuǐshén dé wú biān fǎ
众生慈解脱门，海潮云音主水神得无边法

zhuāngyán jiě tuō mén　miào sè lún jì zhǔ shuǐshén dé guān suǒ yìnghuà
庄严解脱门，妙色轮髻主水神得观所应化

fāngbiàn pǔ shè jiě tuō mén　shànqiǎoxuán fú zhǔ shuǐshén dé pǔ yǎn zhū
方便普摄解脱门，善巧漩澓主水神得普演诸

fó shènshēn jìng jiè jiě tuō mén　lí gòuxiāng jī zhǔ shuǐshén dé pǔ xiàn
佛甚深境界解脱门，离垢香积主水神得普现

qīng jìng dà guāngmíng jiě tuō mén　fú qiáoguāng yīn zhǔ shuǐshén dé qīng
清净大光明解脱门，福桥光音主水神得清

jìng fǎ jiè wú xiàng wú xìng jiě tuō mén　zhī zú zì zài zhǔ shuǐshén dé wú
净法界无相无性解脱门，知足自在主水神得无

jìn dà bēi hǎi jiě tuō mén　jìng xǐ shàn yīn zhǔ shuǐshén dé yú pú sà
尽大悲海解脱门，净喜善音主水神得于菩萨

zhòng huì dào chǎngzhōng wéi dà huān xǐ zàng jiě tuō mén　pǔ xiàn wēi
众会道场中为大欢喜藏解脱门，普现威

guāng zhǔ shuǐshén dé yǐ wú ài guǎng dà fú dé lì pǔ chū xiàn jiě tuō
光主水神得以无碍广大福德力普出现解脱

mén　hǒushēngbiàn hǎi zhǔ shuǐshén dé guānchá yī qiè zhòngshēng fā qǐ
门，吼声遍海主水神得观察一切众生发起

rú xū kōngtiáo fú fāngbiàn jiě tuō mén
如虚空调伏方便解脱门。

ěr shí　pǔ xīngyún chuángzhǔ shuǐshénchéng fó wēi lì　pǔ[47]
尔时，普兴云 幢 主水神 承 佛威力，普

[47] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

guān yī qiè zhǔ shuǐshénzhòng ér shuōsòngyán
观一切主水神众，而说颂言：

qīng jìng cí mén chà chén shù gòng shēng rú lái yī miào xiàng
清净慈门刹尘数 共生如来一妙相
yī yī zhū xiàng mò bù rán shì gù jiàn zhě wú yàn zú
一一诸相莫不然 是故见者无厌足
shì zūn wǎng xī xiū xíng shí pǔ yì yī qiè rú lái suǒ
世尊往昔修行时 普诣一切如来所
zhǒngzhǒng xiū zhì wú xiè juàn rú shì fāng biàn yún yīn rù
种种修治无懈倦 如是方便云音入
fó yú yī qiè shí fāng zhōng jì rán bú dòng wú lái qù
佛于一切十方中 寂然不动无来去
yìnghuàzhòngshēng xī lìng jiàn cǐ shì jì lún zhī suǒ zhī
应化众生悉令见 此是髻轮之所知
rú lái jìng jiè wú biān liàng yī qiè zhòng shēng bù néng liǎo
如来境界无边量 一切众生不能了
miào yīn yǎn shuō biàn shí fāng cǐ shàn xuán[48] shén suǒ xíng chù
妙音演说遍十方 此善漩[48]神所行处
shì zūn guāng míng wú yǒu jìn chōng biàn fǎ jiè bù sī yì
世尊光明无有尽 充遍法界不思议
shuō fǎ jiàohuà dù zhòngshēng cǐ jìng xiāng shén suǒ guān jiàn
说法教化度众生 此净香神所观见
rú lái qīng jìng děng xū kōng wú xiàng wú xíng biàn shí fāng
如来清净等虚空 无相无形遍十方
ér lìng zhòng huì mǐ bú jiàn cǐ fú guāng shén shàn guān chá
而令众会靡不见 此福光神善观察
fó xī xiū xí dà bēi mén qí xīn guǎngbiànděngzhòngshēng
佛昔修习大悲门 其心广遍等众生
shì gù rú yún xiàn yú shì cǐ jiě tuō mén zhī zú liǎo
是故如云现于世 此解脱门知足了
shí fāng suǒ yǒu zhū guó tǔ xī jiàn rú lái zuò yú zuò
十方所有诸国土 悉见如来坐于座
lǎng rán kāi wù dà pú tí rú shì xǐ yīn zhī suǒ rù
朗然开悟大菩提 如是喜音之所入
rú lái suǒ xíng wú zhàng ài biàn wǎng shí fāng yī qiè chà
如来所行无罣碍 遍往十方一切刹

[48] 丽本：旋；永乐北藏本及龙藏本：漩

chù chù shì xiàn dà shén tōng pǔ xiàn wēi guāng yǐ néng wù
处处示现大神通 普现威光已能悟

xiū xí wú biān fāng biàn xíng děngzhòngshēng jiè xī chōngmǎn
修习无边方便行 等众生界悉充满

shéntōngmiàoyòng mǐ zàn tíng hǒu shēng biàn hǎi sī néng rù
神通妙用靡暂停 吼声遍海斯能入

fù cì chūxiànbǎoguāngzhǔ hǎi shén dé yǐ děng xīn shī yī qiè
复次，出现宝光主海神得以等心施一切

zhòngshēng fú dé hǎi zhòngbǎozhuāngyánshēn jiě tuō mén bù kě huài
众生福德海众宝庄严身解脱门，不可坏

jīn gāng chuáng zhǔ hǎi shén dé qiǎo fāng biàn shǒu hù yī qiè zhòng shēng
金刚幢主海神得巧方便守护一切众生

shàngēn jiě tuō mén bù zá chéngòu zhǔ hǎi shén dé néng jié yī qiè zhòng
善根解脱门，不杂尘垢主海神得能竭一切众

shēng fán nǎo hǎi jiě tuō mén héng zhù bō làng zhǔ hǎi shén dé lìng yī qiè
生烦恼海解脱门，恒住波浪主海神得令一切

zhòngshēng lí è dào jiě tuō mén jí xiángbǎoyuè zhǔ hǎi shén dé pǔ miè
众生离恶道解脱门，吉祥宝月主海神得普灭

dà chī àn jiě tuō mén miàohuālóng jì zhǔ hǎi shén dé miè yī qiè zhū qù
大痴暗解脱门，妙华龙髻主海神得灭一切诸趣

kǔ yǔ ān lè jiě tuō mén pǔ chí guāngwèi zhǔ hǎi shén dé jìng zhì yī qiè
苦与安乐解脱门，普持光味主海神得净治一切

zhòngshēng zhū jiàn yú chī xìng jiě tuō mén bǎoyànhuāguāng zhǔ hǎi shén
众生诸见愚痴性解脱门，宝焰华光主海神

dé chūshēng yī qiè bǎozhǒngxìng pú tí xīn jiě tuō mén jīn gāngmiào jì
得出生一切宝种性菩提心解脱门，金刚妙髻

zhǔ hǎi shén dé bú dòng xīn gōng dé hǎi jiě tuō mén hǎi cháo léi yīn zhǔ
主海神得不动心功德海解脱门，海潮雷音主

hǎi shén dé pǔ rù fǎ jiè sānmèimén jiě tuō mén
海神得普入法界三昧门解脱门。

ěr shí chūxiànbǎoguāng zhǔ hǎi shénchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，出现宝光主海神承佛威力，普观

yī qiè zhǔ hǎi shénzhòng ér shuōsòngyán
一切主海神众，而说颂言：

bù kě sī yì dà jié hǎi gòng yǎng yī qiè zhū rú lái
不可思议大劫海 供养一切诸如来

pǔ yǐ gōng dé shī qún shēng shì gù duān yán zuì wú bǐ
普以功德施群生 是故端严最无比

yī qiè shì jiān jiē chū xiàn
一切世间皆出现
zhòng shēng gēn yù mǐ bù zhī
众生根欲靡不知

pǔ wèi hóng xuān dà fǎ hǎi
普为弘宣大法海
cǐ shì jiān chuáng suǒ xīn wù
此是坚幢所欣悟

yī qiè shì jiān zhòng dǎo shī
一切世间众导师
fǎ yún dà yǔ bù kě cè
法云大雨不可测

xiāo jié wú qióng zhū kǔ hǎi
消竭无穷诸苦海
cǐ lí gòu chén rù fǎ mén[49]
此离垢尘入法门

yī qiè zhòng shēng fán nǎo fù
一切众生烦恼覆
liú zhuǎn zhū qù shòu zhòng kǔ
流转诸趣受众苦

wèi qí kāi shì rú lái jìng
为其开示如来境
pǔ shuǐ gōng shén rù cǐ mén
普水宫神入此门

fó yú nán sī jié hǎi zhōng
佛于难思劫海中
xiū xíng zhū xíng wú yǒu jìn
修行诸行无有尽

yǒng jié zhòng shēng chī huò wǎng
永截众生痴惑网
bǎo yuè yú cǐ néng míng rù
宝月于此能明入

fó jiàn zhòng shēng cháng kǒng bù
佛见众生常恐怖
liú zhuǎn shēng sǐ dà hǎi zhōng
流转生死大海中

shì bǐ rú lái wú shàng dào
示彼如来无上道
lóng jì wù jiě shēng xīn yuè
龙髻悟解生欣悦

zhū fó jìng jiè bù sī yì
诸佛境界不思议
fǎ jiè xū kōng píng děng xiàng
法界虚空平等相

néng jìng zhòng shēng chī huò wǎng
能净众生痴惑网
rú shì chí wèi néng xuān shuō
如是持味能宣说

fó yǎn qīng jìng bù sī yì
佛眼清净不思议
yī qiè jìng jiè xī gāi lǎn
一切境界悉该览

pǔ shì zhòng shēng zhū miào dào
普示众生诸妙道
cǐ shì huā guāng xīn suǒ wù
此是华光心所悟

mó jūn guǎng dà wú yāng shù
魔军广大无央数
yī chà nà zhōng xī cuī miè
一刹那中悉摧灭

xīn wú qīng dòng nán cè liàng
心无倾动难测量
jīn gāng miào jì zhī fāng biàn
金刚妙髻之方便

pǔ yú shí fāng yǎn miào yīn
普于十方演妙音
qí yīn fǎ jiè mǐ bù zhōu
其音法界靡不周

cǐ shì rú lái sān mèi jìng
此是如来三昧境
hǎi cháo yīn shén suǒ xíng chù
海潮音神所行处

[49] 此四句偈出永乐北藏本及龙藏本，丽本无。

fù cì pǔ fā xùn liú zhǔ hé shén dé pǔ yù wú biān fǎ yǔ jiě
复次，普发迅流主河神得普雨无边法雨解
tuō mén pǔ jié quán jiàn zhǔ hé shén dé pǔ xiàn yī qiè zhòng shēng qián
脱门，普洁泉涧主河神得普现一切众生前
lìng yǒng lí fán nǎo jiě tuō mén lí chén jìng yǎn zhǔ hé shén dé yǐ dà
令永离烦恼解脱门，离尘净眼主河神得以大
bēi fāng biàn pǔ dí yī qiè zhòng shēng zhū huò chén gòu jiě tuō mén shí
悲方便普涤一切众生诸惑尘垢解脱门，十
fāng biàn hǒu zhǔ hé shén dé héng chū ráo yì zhòng shēng yīn jiě tuō mén
方遍吼主河神得恒出饶益众生音解脱门，
pǔ jiù hù zhòng shēng zhǔ hé shén dé yú yī qiè hán shí zhōng héng qǐ wú
普救护众生主河神得于一切含识中恒起无
nǎo hài cí jiě tuō mén wú rè jìng guāng zhǔ hé shén dé pǔ shì yī qiè
恼害慈解脱门，无热净光主河神得普示一切
qīng liáng shàn gēn jiě tuō mén pǔ shēng huān xǐ zhǔ hé shén dé xiū xíng jù
清凉善根解脱门，普生欢喜主河神得修行具
zú shī lìng yī qiè zhòng shēng yǒng lí qiān zhuó jiě tuō mén guǎng dé
足施令一切众生永离悭著解脱门，广德
shèng chuáng zhǔ hé shén dé zuò yī qiè huān xǐ fú tián jiě tuō mén guāng
胜幢主河神得作一切欢喜福田解脱门，光
zhào pǔ shì zhǔ hé shén dé néng lìng yī qiè zhòng shēng zá rǎn zhě qīng jìng
照普世主河神得能令一切众生杂染者清净
chēn dú zhě huān xǐ jiě tuō mén hǎi dé guāng míng zhǔ hé shén dé néng
瞋毒者欢喜解脱门，海德光明主河神得能
lìng yī qiè zhòng shēng rù jiě tuō hǎi héng shòu jù zú lè jiě tuō mén
令一切众生入解脱海恒受具足乐解脱门。

ěr shí pǔ fā xùn liú zhǔ hé shén chéng fó wēi lì pǔ[50] guān
尔时，普发迅流主河神承佛威力，普[50]观
yī qiè zhǔ hé shén zhòng ér shuō sòng yán
一切主河神众，而说颂言：

rú lái wǎng xī wèi zhòng shēng xiū zhì fǎ hǎi wú biān xíng
如来往昔为众生　修治法海无边行
pì rú xū zé qīng yán shǔ pǔ miè zhòng shēng fán nǎo rè
譬如霈泽清炎暑　普灭众生烦恼热
fó xī nán xuān wú liàng jié yǐ yuàn guāng míng jìng shì jiān
佛昔难宣无量劫　以愿光明净世间

[50] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

zhū gēn shú zhě lìng wù dào
诸根熟者令悟道
cǐ pǔ jié shén xīn suǒ wù
此普洁神心所悟

dà bēi fāngbiànděngzhòngshēng
大悲方便等众生
xī xiàn qí qián cháng huà yòu
悉现其前常化诱

pǔ shǐ jìng zhì fán nǎo gòu
普使净治烦恼垢
jìng yǎn jiàn cǐ shēn huān yuè
净眼见此深欢悦

fó yǎn miào yīn pǔ shǐ wén
佛演妙音普使闻
zhòng shēng ài yào xīn huān xǐ
众生爱乐心欢喜

xī shǐ dí chú wú liàng kǔ
悉使涤除无量苦
cǐ biàn hǒu shén zhī jiě tuō
此遍吼神之解脱

fó xī xiū xí pú tí xíng
佛昔修习菩提行
wèi lì zhòng shēng wú liàng jié
为利众生无量劫

shì gù guāng míng biàn shì jiān
是故光明遍世间
hù shén yì niàn shēng huān xǐ
护神忆念生欢喜

fó xī xiū xíng wèi zhòng shēng
佛昔修行为众生
zhǒngzhǒngfāngbiàn lìng chéng shú
种种方便令成熟

pǔ jìng fú hǎi chú zhòng kǔ
普净福海除众苦
wú rè jiàn cǐ xīn xīn qìng
无热见此心欣庆

shī mén guǎng dà wú qióng jìn
施门广大无穷尽
yī qiè zhòng shēng xián lì yì
一切众生咸利益

néng lìng jiàn zhě wú bǐng zhuó
能令见者无怿著
cǐ pǔ xǐ shén zhī suǒ wù
此普喜神之所悟

fó xī xiū xíng shí fāng biàn
佛昔修行实方便
chéng jiù wú biān gōng dé hǎi
成就无边功德海

néng lìng jiàn zhě mǐ bù xīn
能令见者靡不欣
cǐ shèng chuáng shén xīn wù yuè
此胜幢神心悟悦

zhòng shēng yǒu gòu xián jìng zhì
众生有垢咸净治
yī qiè yuàn hài děng shēng cí
一切怨害等生慈

gù dé guāng zhào mǎn xū kōng
故得光照满虚空
pǔ shì hé shén jiàn huān xǐ
普世河神见欢喜

fó shì fú tián gōng dé hǎi
佛是福田功德海
néng lìng yī qiè lí zhū è
能令一切离诸恶

nǎi zhì chéng jiù dà pú tí
乃至成就大菩提
cǐ hǎi guāng shén zhī jiě tuō
此海光神之解脱

fù cì róu ruǎnshèng wèi zhǔ jià shén dé yǔ yī qiè zhòngshēng fǎ
复次，柔软胜味主稼神得与一切众生法

zī wèi lìng chéng jiù fó shēn jiě tuō mén shí huā jìng guāng zhǔ jià shén dé
滋味令成就佛身解脱门，时华净光主稼神得

néng lìng yī qiè zhòng shēng shòu guǎng dà xǐ lè jiě tuō mén sè lì yǒng
能令一切众生受广大喜乐解脱门，色力勇

jiàn zhǔ jià shén dé yǐ yī qiè yuán mǎn fǎ mén jìng zhū jìng jiè jiě tuō mén
健主稼神得以一切圆满法门净诸境界解脱门，

zēng yì jīng qì zhǔ jià shén dé jiàn fó dà bēi wú liàng shén tōng biàn huà lì
增益精气主稼神得见佛大悲无量神通变化力

jiě tuō mén pǔ shēng gēn guǒ zhǔ jià shén dé pǔ xiàn fó fú tián lìng xià
解脱门，普生根果主稼神得普现佛福田令下

zhǒng wú shī huài jiě tuō mén miào yán huán jì zhǔ jià shén dé pǔ fā
种无失坏解脱门，妙严环髻主稼神得普发

zhòng shēng jìng xìn huā jiě tuō mén rùn zé jìng huā zhǔ jià shén dé dà cí
众生净信华解脱门，润泽净华主稼神得大慈

mǐn jì zhū zhòng shēng lìng zēng zhǎng fú dé hǎi jiě tuō mén chéng jiù
愍济诸众生令增长福德海解脱门，成就

miào xiāng zhǔ jià shén dé guǎng kāi shì yī qiè xíng fǎ jiě tuō mén jiàn zhě
妙香主稼神得广开示一切行法解脱门，见者

ài yào zhǔ jià shén dé néng lìng fǎ jiè yī qiè zhòng shēng shě lí xiè dài
爱乐主稼神得能令法界一切众生舍离懈怠

yōu nǎo děng zhū è pǔ qīng jìng jiě tuō mén lí gòu guāng míng zhǔ jià shén
忧恼等诸恶普清净解脱门，离垢光明主稼神

dé guān chá yī qiè zhòng shēng shàn gēn suí yìng shuō fǎ lìng zhòng huì huān
得观察一切众生善根随应说法令众会欢

xǐ mǎn zú jiě tuō mén
喜满足解脱门。

ěr shí róu ruǎn shèng wèi zhǔ jià shén chéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，柔软胜味主稼神承佛威力，普[51]观

yī qiè zhǔ jià shén zhòng ér shuō sòng yán
一切主稼神众，而说颂言：

rú lái wú shàng gōng dé hǎi pǔ xiàn míng dēng zhào shì jiān
如来无上功德海　普现明灯照世间

yī qiè zhòng shēng xián jiù hù xī yǔ ān lè wú yí zhě
一切众生咸救护　悉与安乐无遗者

shì zūn gōng dé wú yǒu biān zhòng shēng wén zhě bù táng juān
世尊功德无有边　众生闻者不唐捐

xī shǐ lí kǔ cháng huān xǐ cǐ shì shí huā zhī suǒ rù
悉使离苦常欢喜　此是时华之所入

[51] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

shàn shì zhū lì jiē yuán mǎn
善 逝 诸 力 皆 圆 满
gōng dé zhuāng yán xiàn shì jiān
功 德 庄 严 现 世 间

yī qiè zhòng shēng xī tiáo fú
一 切 众 生 悉 调 伏
cǐ fǎ yǒng lì néng míng zhèng
此 法 勇 力 能 明 证

fó xī xiū zhì dà bēi hǎi
佛 昔 修 治 大 悲 海
qí xīn niàn niàn děng shì jiān
其 心 念 念 等 世 间

shì gù shén tōng wú yǒu biān
是 故 神 通 无 有 边
zēng yì jīng qì néng guān jiàn
增 益 精 气 能 观 见

fó biàn shì jiān cháng xiàn qián
佛 遍 世 间 常 现 前
yī qiè fāng biàn wú kōng guò
一 切 方 便 无 空 过

xī jìng zhòng shēng zhū huò nǎo
悉 净 众 生 诸 惑 恼
cǐ pǔ shēng shén zhī jiě tuō
此 普 生 神 之 解 脱

fó shì shì jiān dà zhì hǎi
佛 是 世 间 大 智 海
fàng jìng guāng míng wú bú biàn
放 净 光 明 无 不 遍

guǎng dà xìn jiě xī cóng shēng
广 大 信 解 悉 从 生
rú shì yán jì néng míng rù
如 是 严 髻 能 明 入

rú lái guān shì qǐ cí xīn
如 来 观 世 起 慈 心
wèi lì zhòng shēng ér chū xiàn
为 利 众 生 而 出 现

shì bǐ tián yí zuì shèng dào
示 彼 恬 怡 最 胜 道
cǐ jìng huā shén zhī jiě tuō
此 净 华 神 之 解 脱

shàn shì suǒ xiū qīng jìng xíng
善 逝 所 修 清 净 行
pú tí shù xià jù xuān shuō
菩 提 树 下 具 宣 说

rú shì jiào huà mǎn shí fāng
如 是 教 化 满 十 方
cǐ miào xiāng shén néng tīng shòu
此 妙 香 神 能 听 受

fó yú yī qiè zhū shì jiān
佛 于 一 切 诸 世 间
xī shǐ lí yōu shēng dà xǐ
悉 使 离 忧 生 大 喜

suǒ yǒu gēn yù jiē zhì jìng
所 有 根 欲 皆 治 净
kě ài yào shén sī wù rù
可 爱 乐 神 斯 悟 入

rú lái chū xiàn yú shì jiān
如 来 出 现 于 世 间
pǔ guān zhòng shēng xīn suǒ yào
普 观 众 生 心 所 乐

zhǒng zhǒng fāng biàn ér chéng shú
种 种 方 便 而 成 熟
cǐ jìng guāng shén jiě tuō mén
此 净 光 神 解 脱 门

fù cì jí xiáng zhǔ yào shén dé pǔ guān yī qiè zhòng shēng xīn ér
复次，吉 祥 主 药 神 得 普 观 一 切 众 生 心 而

qín shè qǔ jiě tuō mén zhān tán lín zhǔ yào shén dé yǐ guāng míng shè qǔ
勤 摄 取 解 脱 门， 栴 檀 林 主 药 神 得 以 光 明 摄 取

zhòng shēng bǐ jiàn zhě wú kōng guò jiě tuō mén lí chén guāng míng zhǔ yào
众 生 俾 见 者 无 空 过 解 脱 门， 离 尘 光 明 主 药

shén dé néng yǐ jìng fāng biàn miè yī qiè zhòng shēng fán nǎo jiě tuō mén
神得能以净方便灭一切众生烦恼解脱门，

míng chēng pǔ wén zhǔ yào shén dé néng yǐ dà míng chēng zēng zhǎng wú
名称普闻主药神得能以大名称增长无

biān shàn gēn hǎi jiě tuō mén máo kǒng xiàn guāng zhǔ yào shén dé dà bēi
边善根海解脱门，毛孔现光主药神得大悲

chuáng sù fù yī qiè bìng jìng jiè jiě tuō mén pò àn qīng jìng zhǔ yào shén
幢速赴一切病境界解脱门，破暗清净主药神

dé liáo zhì yī qiè máng míng zhòng shēng lìng zhì yǎn qīng jìng jiě tuō mén
得疗治一切盲冥众生令智眼清净解脱门，

pǔ fā hǒu shēng zhǔ yào shén dé néng yǎn fó yīn shuō zhū fǎ chā bié yì jiě
普发吼声主药神得能演佛音说诸法差别义解

tuō mén bì rì guāng chuáng zhǔ yào shén dé néng zuò yī qiè zhòng shēng
脱门，蔽日光幢主药神得能作一切众生

shàn zhī shí lìng jiàn zhě xián shēng shàn gēn jiě tuō mén míng jiàn shí fāng zhǔ
善知识令见者咸生善根解脱门，明见十方主

yào shén dé qīng jìng dà bēi zàng néng yǐ fāng biàn lìng shēng xìn jiě jiě tuō
药神得清净大悲藏能以方便令生信解解脱

mén pǔ fā wēi guāng zhǔ yào shén dé fāng biàn lìng niàn fó miè yī qiè
门，普发威光主药神得方便令念佛灭一切

zhòng shēng bìng jiě tuō mén
众生病解脱门。

ěr shí jí xiáng zhǔ yào shén chéng fó wēi lì pǔ[52] guān yī qiè
尔时，吉祥主药神承佛威力，普[52]观一切

zhǔ yào shén zhòng ér shuō sòng yán
主药神众，而说颂言：

rú lái zhì huì bù sī yì xī zhī yī qiè zhòng shēng xīn
如来智慧不思议　悉知一切众生心

néng yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn lì miè bǐ qún mí wú liàng kǔ
能以种种方便力　灭彼群迷无量苦

dà xióng shàn qiǎo nán cè liàng fán yǒu suǒ zuò wú kōng guò
大雄善巧难测量　凡有所作无空过

bì shǐ zhòng shēng zhū kǔ miè zhān tán lín shén néng wù cǐ
必使众生诸苦灭　栴檀林神能悟此

rǔ guān zhū fó fǎ rú shì wǎng xī[53] qín xiū wú liàng jié
汝观诸佛法如是　往昔[53]勤修无量劫

[52] 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普
[53] 丽本：悉；永乐北藏本及龙藏本：昔

ér yú zhū yǒu wú suǒ zhuó　cǐ lí chén guāng suǒ rù mén
而于诸有无所著　此离尘光所入门

fó bǎi qiān jié nán kě yù　ruò yǒu dé jiàn jí wén míng
佛百千劫难可遇　若有得见及闻名

bì lìng huò yì wú kōng guò　cǐ pǔ chēng shén zhī suǒ liǎo
必令获益无空过　此普称神之所了

rú lái yī yī máo kǒng zhōng　xī fàngguāngmíngmièzhònghuàn
如来一一毛孔中　悉放光明灭众患

shì jiān fán nǎo jiē lìng jìn　cǐ xiàn guāng shén suǒ rù mén
世间烦恼皆令尽　此现光神所入门

yī qiè zhòng shēng chī suǒ máng　huò yè zhòng kǔ wú liàng bié
一切众生痴所盲　惑业众苦无量别

fó xī juān chú kāi zhì zhào　rú shì pò àn néng guān jiàn
佛悉蠲除开智照　如是破暗能观见

rú lái yī yīn wú xiàn liàng　néng kāi yī qiè fǎ mén hǎi
如来一音无限量　能开一切法门海

zhòng shēng tīng zhě xī liǎo zhī　cǐ shì dà yīn zhī jiě tuō
众生听者悉了知　此是大音之解脱

rǔ guān fó zhì nán sī yì　pǔ xiàn zhū qù jiù qún shēng
汝观佛智难思议　普现诸趣救群生

néng lìng jiàn zhě jiē cóng huà　cǐ bì rì chuáng shēn wù liǎo
能令见者皆从化　此蔽日幢深悟了

rú lái dà bēi fāng biàn hǎi　wèi lì shì jiān ér chū xiàn
如来大悲方便海　为利世间而出现

guǎng kāi zhèngdào shì zhòngshēng　cǐ jiàn fāng shén néng liǎo dá
广开正道示众生　此见方神能了达

rú lái pǔ fàng dà guāng míng　yī qiè shí fāng wú bú zhào
如来普放大光明　一切十方无不照

lìng suí niàn fó shēng gōng dé　cǐ fā wēi guāng jiě tuō mén
令随念佛生功德　此发威光解脱门

fù cì　bù huā rú yún zhǔ lín shén dé guǎng dà wú biān zhì hǎi
复次，布华如云主林神得广大无边智海

zàng jiě tuō mén　zhuógàn shū guāng zhǔ lín shén dé guǎng dà xiū zhì pǔ
藏解脱门，擢干舒光主林神得广大修治普

qīngjìng jiě tuō mén　shēng yá fā yào zhǔ lín shén dé zēngzhǎngzhǒngzhǒng
清净解脱门，生芽发耀主林神得增长种种

jìng xìn yá jiě tuō mén　jí xiáng jìng yè zhǔ lín shén dé yī qiè qīng jìng
净信芽解脱门，吉祥净叶主林神得一切清净

gōng dé zhuāngyán jù jiě tuō mén chuí bù yànzàng zhǔ lín shén dé pǔ
功德庄严聚解脱门，垂布焰藏主林神得普

ménqīng jìng huì héngzhōu lǎn fǎ jiè jiě tuō mén miàozhuāngyánguāng zhǔ
门清净慧恒周览法界解脱门，妙庄严光主

lín shén dé pǔ zhī yī qiè zhòngshēngxíng hǎi ér xīng bù fǎ yún jiě tuō mén
林神得普知一切众生行海而兴布法云解脱门，

kě yì léi shēng zhǔ lín shén dé rěn shòu yī qiè bù kě yì shēng yǎn qīng
可意雷声主林神得忍受一切不可意声演清

jìng yīn jiě tuō mén xiāngguāng pǔ biàn zhǔ lín shén dé shí fāng pǔ xiàn xī
净音解脱门，香光普遍主林神得十方普现昔

suǒ xiū zhì guǎng dà xíng jìng jiè jiě tuō mén miàoguāngjiǒngyào zhǔ lín
所修治广大行境界解脱门，妙光迥曜[54]主林

shén dé yǐ yī qiè gōng dé fǎ ráo yì shì jiān jiě tuō mén huāguǒguāng
神得以一切功德法饶益世间解脱门，华果光

wèi zhǔ lín shén dé néng lìng yī qiè jiàn fó chūxīng cháng jìng niàn bú wàng
味主林神得能令一切见佛出兴常敬念不忘

zhuāngyángōng dé zàng jiě tuō mén
庄严功德藏解脱门。

ěr shí bù huā rú yún zhǔ lín shénchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，布华如云主林神承佛威力，普观一

qiè zhǔ lín shénzhòng ér shuōsòngyán
切主林神众，而说颂言：

fó xī xiū xí[55] pú tí xíng fú dé zhì huì xī chéng mǎn
佛昔修习菩提行　福德智慧悉成满

yī qiè zhū lì jiē jù zú fàng dà guāng míng chū shì jiān
一切诸力皆具足　放大光明出世间

bēi mén wú liàngděngzhòngshēng rú lái wǎng xī pǔ jìng zhì
悲门无量等众生　如来往昔普净治

shì gù yú shì néng wéi yì cǐ zhuó gàn shén zhī suǒ liǎo
是故于世能为益　此擢干神之所了

ruò yǒu zhòng shēng yī jiàn fó bì shǐ rù yú shēn xìn hǎi
若有众生一见佛　必使入于深信海

pǔ shì yī qiè rú lái dào cǐ miào yá shén zhī jiě tuō
普示一切如来道　此妙芽神之解脱

yī máo suǒ jí zhū gōng dé jié hǎi xuān yáng bù kě jìn
一毛所集诸功德　劫海宣扬不可尽

---

[54] 丽本：回耀；永乐北藏本及龙藏本：迥曜

[55] 丽本：集；永乐北藏本及龙藏本：习

zhū fó fāng biàn nán sī yì
诸佛方便难思议
jìng yè néng míng cǐ shēn yì
净叶能明此深义

wǒ niàn rú lái yú wǎng xī
我念如来于往昔
gòng yǎng chà chén wú liàng fó
供养刹尘无量佛

yī yī fó suǒ zhì jiàn míng
一一佛所智渐明
cǐ yàn zàng shén zhī suǒ liǎo
此焰藏神之所了

yī qiè zhòng shēng zhū xíng hǎi
一切众生诸行海
shì zūn yī niàn xī liǎo zhī
世尊一念悉了知

rú shì guǎng dà wú ài zhì
如是广大无碍智
miàozhuāngyánshénnéng wù rù
妙庄严神能悟入

héng yǎn rú lái jì miào yīn
恒演如来寂妙音
pǔ shēng wú děng dà huān xǐ
普生无等大欢喜

suí qí jiě yù jiē lìng wù
随其解欲皆令悟
cǐ shì léi yīn suǒ xíng fǎ
此是雷音所行法

rú lái shì xiàn dà shén tōng
如来示现大神通
shí fāng guó tǔ jiē zhōu biàn
十方国土皆周遍

fó xī xiū xíng xī lìng jiàn
佛昔修行悉令见
cǐ pǔ xiāng guāng suǒ rù mén
此普香光所入门

zhòng shēng xiǎn bì bù xiū dé
众生谗诐不修德
mí huò chén liú shēng sǐ zhōng
迷惑沉流生死中

wèi bǐ chǎn míng zhòng zhì dào
为彼阐明众智道
cǐ miào guāng shén zhī suǒ jiàn
此妙光神之所见

fó wèi yè zhàng zhū zhòngshēng
佛为业障诸众生
jīng yú yì jié shí nǎi xiàn
经于亿劫时乃现

qí yú niàn niàn cháng lìng jiàn
其余念念常令见
cǐ wèi guāng shén suǒ guān chá
此味光神所观察

fù cì bǎofēng kāi huāzhǔshānshén dé rù dà jì dìngguāngmíng
复次，宝峰开华主山神得入大寂定光明

jiě tuō mén huā lín miào jì zhǔshānshén dé xiū xí cí shàngēnchéngshú
解脱门，华林妙髻主山神得修习慈善根成熟

bù kě sī yì shùzhòngshēng jiě tuō mén gāochuáng pǔ zhàozhǔshānshén
不可思议数众生解脱门，高幢普照主山神

dé guānchá yī qiè zhòngshēng xīn suǒyàoyán jìng zhū gēn jiě tuō mén lí
得观察一切众生心所乐严净诸根解脱门，离

chénbǎo jì zhǔshānshén dé wú biān jié hǎi qín jīng jìn wú yàn dài jiě tuō
尘宝髻主山神得无边劫海勤精进无厌怠解脱

mén guāngzhào shí fāngzhǔshānshén dé yǐ wú biāngōng dé guāng pǔ jué
门，光照十方主山神得以无边功德光普觉

wù jiě tuō mén dà lì guāngmíngzhǔshānshén dé néng zì chéngshú fù
悟解脱门，大力光明主山神得能自成熟复

lìngzhòngshēngshě lí yú mí xíng jiě tuō mén wēiguāng pǔ shèngzhǔshān
令众生舍离愚迷行解脱门，威光普胜主山

shén dé bá yī qiè kǔ shǐ wú yǒu yú jiě tuō mén wēi mì guāng lún zhǔ
神得拔一切苦使无有余解脱门，微密光轮主

shānshén dé yǎnjiào fǎ guāngmíngxiǎn shì yī qiè rú lái gōng dé jiě tuō
山神得演教法光明显示一切如来功德解脱

mén pǔ yǎnxiànjiàn zhǔ shānshén dé lìng yī qiè zhòngshēng nǎi zhì yú
门，普眼现见主山神得令一切众生乃至于

mèngzhōngzēngzhǎngshàngēn jiě tuō mén jīn gāngjiān gù yǎn zhǔ shān
梦中增长善根解脱门，金刚坚固眼主山

shén dé chūxiàn wú biān dà yì hǎi jiě tuō mén
神得出现无边大义海解脱门。

ěr shí kāi huā zā dì zhǔshānshénchéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，开华匝地主山神承佛威力，普观一

qiè zhǔshānshénzhòng ér shuōsòngyán
切主山神众，而说颂言：

wǎng xiū shèng xíng wú yǒu biān jīn huò shén tōng yì wú liàng
往修胜行无有边 今获神通亦无量

fǎ mén guǎng pì rú chén shù xī shǐ zhòng shēng shēn wù xǐ
法门广辟如尘数 悉使众生深悟喜

zhòng xiàng yán shēn biàn shì jiān máo kǒng guāng míng xī qīng jìng
众相严身遍世间 毛孔光明悉清净

dà cí fāng biàn shì yī qiè huā lín miào jì wù cǐ mén
大慈方便示一切 华林妙髻悟此门

fó shēn pǔ xiàn wú yǒu biān shí fāng shì jiè jiē chōng mǎn
佛身普现无有边 十方世界皆充满

zhū gēn yán jìng jiàn zhě xǐ cǐ fǎ gāo chuáng néng wù rù
诸根严净见者喜 此法高幢能悟入

lì jié qín xiū wú xiè juàn bù rǎn shì fǎ rú xū kōng
历劫勤修无懈倦 不染世法如虚空

zhǒngzhǒngfāngbiànhuàqúnshēng wù cǐ fǎ mén míng bǎo jì
种种方便化群生 悟此法门名宝髻

zhòngshēngmáng àn rù xiǎndào fó āi mǐn bǐ shū guāng zhào
众生盲暗入险道 佛哀愍彼舒光照

pǔ shǐ shì jiān cóng shuì jué wēi guāng wù cǐ xīn shēng xǐ
普使世间从睡觉 威光悟此心生喜

xī zài zhū yǒu guǎng xiū xíng gòng yǎng chà chén wú shù fó
昔在诸有广修行 供养刹尘无数佛

lìng zhòng shēng jiàn fā dà yuàn cǐ dì dà lì néng míng rù
令众生见发大愿 此地大力能明入

jiàn zhū zhòng shēng liú zhuǎn kǔ yī qiè yè zhàng héng chán fù
见诸众生流转苦 一切业障恒缠覆

yǐ zhì huì guāng xī miè chú cǐ pǔ shèng shén zhī jiě tuō
以智慧光悉灭除 此普胜神之解脱

yī yī máo kǒng chū miào yīn suí zhòng shēng xīn zàn zhū fó
一一毛孔出妙音 随众生心赞诸佛

xī biàn shí fāng wú liàng jié cǐ shì guāng lún suǒ rù mén
悉遍十方无量劫 此是光轮所入门

fó biàn shí fāng pǔ xiàn qián zhǒng zhǒng fāng biàn shuō miào fǎ
佛遍十方普现前 种种方便说妙法

guǎng yì zhòng shēng zhū xíng hǎi cǐ xiàn jiàn shén zhī suǒ wù
广益众生诸行海 此现见神之所悟

fǎ mén rú hǎi wú biān liàng yī yīn wèi shuō xī lìng jiě
法门如海无边量 一音为说悉令解

yī qiè jié zhōng yǎn bù qióng rù cǐ fāng biàn jīn gāng mù
一切劫中演不穷 入此方便金刚目

fù cì pǔ dé jìng huá zhǔ dì shén dé yǐ cí bēi xīn niàn niàn pǔ
复次，普德净华主地神得以慈悲心念念普

guān yī qiè zhòng shēng jiě tuō mén jiān fú zhuāng yán zhǔ dì shén dé pǔ
观一切众生解脱门，坚福庄严主地神得普

xiàn yī qiè zhòng shēng fú dé lì jiě tuō mén miào huā yán shù zhǔ dì shén
现一切众生福德力解脱门，妙华严树主地神

dé pǔ rù zhū fǎ chū shēng yī qiè fó chà zhuāng yán jiě tuō mén pǔ sàn
得普入诸法出生一切佛刹庄严解脱门，普散

zhòng bǎo zhǔ dì shén dé xiū xí zhǒng zhǒng zhū sān mèi lìng zhòng shēng chú
众宝主地神得修习种种诸三昧令众生除

zhàng gòu jiě tuō mén jìng mù guān shí zhǔ dì shén dé lìng yī qiè zhòng
障垢解脱门，净目观时主地神得令一切众

shēng cháng yóu xì kuài lè jiě tuō mén jīn sè miào yǎn zhǔ dì shén dé shì
生常游戏快乐解脱门，金色妙眼主地神得示

xiàn yī qiè qīng jìng shēn tiáo fú zhòng shēng jiě tuō mén xiāng máo fā guāng
现一切清净身调伏众生解脱门，香毛发光

zhǔ dì shén dé liǎo zhī yī qiè fó gōng dé hǎi dà wēi lì jiě tuō mén jì
主地神得了知一切佛功德海大威力解脱门，寂

yīn yuè yì zhǔ dì shén dé pǔ shè chí yī qiè zhòngshēngyán yīn hǎi jiě tuō
音悦意主地神得普摄持一切众生言音海解脱

mén miàohuāxuán jì zhǔ dì shén dé chōngmǎn fó chà lí gòuxìng jiě tuō
门，妙华旋髻主地神得充满佛刹离垢性解脱

mén jīn gāng pǔ chí zhǔ dì shén dé yī qiè fó fǎ lún suǒ shè chí pǔ chū
门，金刚普持主地神得一切佛法轮所摄持普出

xiàn jiě tuō mén
现解脱门。

ěr shí pǔ dé jìng huā zhǔ dì shén chéng fó wēi lì pǔ guān yī
尔时，普德净华主地神承佛威力，普观一

qiè zhǔ dì shénzhòng ér shuōsòngyán
切主地神众，而说颂言：

rú lái wǎng xī niàn niàn zhōng dà cí bēi mén bù kě shuō
如来往昔念念中 大慈悲门不可说

rú shì xiū xíng wú yǒu yǐ gù dé jiān láo bú huài shēn
如是修行无有已 故得坚牢不坏身

sān shì zhòng shēng jí pú sà suǒ yǒu yī qiè zhòng fú jù
三世众生及菩萨 所有一切众福聚

xī xiàn rú lái máo kǒng zhōng fú yán jiàn yǐ shēng huān xǐ
悉现如来毛孔中 福严见已生欢喜

guǎng dà jì jìng sān mó dì bù shēng bú miè wú lái qù
广大寂静三摩地 不生不灭无来去

yán jìng guó tǔ shì zhòng shēng cǐ shù huā shén zhī jiě tuō
严净国土示众生 此树华神之解脱

fó yú wǎng xī xiū zhū xíng wèi lìng zhòngshēngxiāozhòngzhàng
佛于往昔修诸行 为令众生消重障

pǔ sàn zhòng bǎo zhǔ dì shén jiàn cǐ jiě tuō shēng huān xǐ
普散众宝主地神 见此解脱生欢喜

rú lái jìng jiè wú biān jì niàn niàn pǔ xiàn yú shì jiān
如来境界无边际 念念普现于世间

jìng mù guān shí zhǔ dì shén jiàn fó suǒ xíng xīn qìng yuè
净目观时主地神 见佛所行心庆悦

miào yīn wú xiàn bù sī yì pǔ wèi zhòng shēng miè fán nǎo
妙音无限不思议 普为众生灭烦恼

jīn sè yǎn shén néng liǎo wù jiàn fó wú biān shèng gōng dé
金色眼神能了悟 见佛无边胜功德

yī qiè sè xíng jiē huà xiàn shí fāng fǎ jiè xī chōng mǎn
一切色形皆化现 十方法界悉充满

xiāngmáo fā guāngchángjiàn fó　rú shì pǔ huà zhū zhòng shēng
香毛发光常见佛　如是普化诸众生

miào yīn pǔ biàn yú shí fāng　wú liàng jié zhōng wèi zhòng shuō
妙音普遍于十方　无量劫中为众说

yuè yì dì shén xīn liǎo dá　cóng fó dé wén shēn jìng xǐ
悦意地神心了达　从佛得闻深敬喜

fó máo kǒng chū xiāng yàn yún　suí zhòng shēng xīn biàn shì jiān
佛毛孔出香焰云　随众生心遍世间

yī qiè jiàn zhě jiē chéng shú　cǐ shì huā xuán suǒ guān chù
一切见者皆成熟　此是华旋所观处

jiān gù nán huài rú jīn gāng　bù kě qīng dòng yú xū mí
坚固难坏如金刚　不可倾动踰须弥

fó shēn rú shì chǔ shì jiān　pǔ chí dé jiàn shēng huān xǐ
佛身如是处世间　普持得见生欢喜

fù cì　bǎo fēng guāng yào　zhǔ chéng shén dé fāng biàn lì yì
复次，宝峰光曜[56]主城神得方便利益

zhòngshēng jiě tuō mén　miàoyángōngdiànzhǔ chéngshén dé zhī zhòngshēng
众生解脱门，妙严宫殿主城神得知众生

gēnjiàohuàchéng shú jiě tuō mén　qīngjìng xǐ bǎozhǔ chéngshén dé cháng
根教化成熟解脱门，清净喜宝主城神得常

huān xǐ lìng yī qiè zhòngshēngshòuzhū fú dé jiě tuō mén　lí yōuqīngjìng
欢喜令一切众生受诸福德解脱门，离忧清净

zhǔ chéngshén dé jiù zhū bù wèi dà bēizàng jiě tuō mén　huādēngyànyǎn
主城神得救诸怖畏大悲藏解脱门，华灯焰眼

zhǔ chéngshén dé pǔ míngliǎo dà zhì huì jiě tuō mén　yànchuángmíngxiàn
主城神得普明了大智慧解脱门，焰幢明现

zhǔ chéngshén dé pǔ fāngbiàn shì xiàn jiě tuō mén　shèng fú wēiguāngzhǔ
主城神得普方便示现解脱门，盛福威光主

chéngshén dé pǔ guān chá yī qiè zhòngshēng lìng xiū guǎng dà fú dé hǎi
城神得普观察一切众生令修广大福德海

jiě tuō mén　jìngguāngmíngshēnzhǔ chéngshén dé kāi wù yī qiè yú àn
解脱门，净光明身主城神得开悟一切愚暗

zhòngshēng jiě tuō mén　xiāngchuángzhuāngyánzhǔ chéngshén dé guān rú
众生解脱门，香幢庄严主城神得观如

lái zì zài lì pǔ biàn shì jiāntiáo fú zhòngshēng jiě tuō mén　bǎofēng
来自在力普遍世间调伏众生解脱门[57]，宝峰

---

[56] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

[57] 丽本：门；永乐北藏本及龙藏本：门，香幢庄严主城神得观如来自在力普遍世间调

guāng mù zhǔ chéng shén dé néng yǐ dà guāng míng pò yī qiè zhòng shēng
光 目主 城 神得能以大 光 明破一切 众 生
zhàng ài shān jiě tuō mén
障 碍山解脱门。

ěr shí bǎofēngguāngyào zhǔ chéngshénchéng fó wēi lì pǔ
尔时，宝峰 光 曜[58] 主 城 神 承 佛威力，普
guān yī qiè zhǔ chéngshénzhòng ér shuōsòngyán
观一切主 城 神 众，而说颂言：

dǎo shī rú shì bù sī yì
导 师 如 是 不 思 议
guāng míng biàn zhào yú shí fāng
光 明 遍 照 于十方

zhòng shēng xiàn qián xī jiàn fó
众 生 现 前 悉 见 佛
jiào huà chéng shú wú yāng shù
教 化 成 熟无 央 数

zhū zhòng shēng gēn gè chā bié
诸 众 生 根 各 差 别
fó xī liǎo zhī wú yǒu yú
佛 悉 了 知 无 有 余

miào yán gōng diàn zhǔ chéng shén
妙 严 宫 殿 主 城 神
rù cǐ fǎ mén xīn qìng yuè
入 此 法 门 心 庆 悦

rú lái wú liàng jié xiū xíng
如 来 无 量 劫 修 行
hù chí wǎng xī zhū fó fǎ
护 持 往 昔 诸 佛 法

yì chángchéngfèngshēnghuān xǐ
意 常 承 奉 生 欢 喜
miào bǎo chéng shén wù cǐ mén
妙 宝 城 神 悟 此 门

rú lái xī yǐ néng chú qiǎn
如 来 昔 已 能 除 遣
yī qiè zhòng shēng zhū kǒng bù
一 切 众 生 诸 恐 怖

ér héng yú bǐ qǐ cí bēi
而 恒 于 彼 起 慈 悲
cǐ lí yōu shén xīn wù xǐ
此 离 忧 神 心 悟 喜

fó zhì guǎng dà wú yǒu biān
佛 智 广 大 无 有 边
pì rú xū kōng bù kě liàng
譬 如 虚 空 不 可 量

huā mù chéng shén sī wù yuè
华 目 城 神 斯 悟 悦
néng xué rú lái zhī miào huì
能 学 如 来 之 妙 慧

rú lái sè xiàng děng zhòng shēng
如 来 色 相 等 众 生
suí qí yào yù jiē lìng jiàn
随 其 乐 欲 皆 令 见

yàn chuáng míng xiàn xīn néng wù
焰 幢 明 现 心 能 悟
xí cǐ fāng biàn shēng huān xǐ
习 此 方 便 生 欢 喜

rú lái wǎng xiū zhòng fú hǎi
如 来 往 修 众 福 海
qīng jìng guǎng dà wú biān jì
清 净 广 大 无 边 际

fú dé chuáng guāng yú cǐ mén
福 德 幢 光 于 此 门
guān chá liǎo wù xīn xīn qìng
观 察 了 悟 心 欣 庆

伏众生解脱门

[58] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

zhòng shēng yú mí zhū yǒu zhōng　rú shì shēng máng zú wú dǔ
众 生 愚迷诸有 中　如世 生 盲 卒无 睹

fó wèi lì yì xīng yú shì　qīng jìng guāng shén rù cǐ mén
佛 为 利 益 兴 于 世　清 净 光 神 入此 门

rú lái zì zài wú yǒu biān　rú yún pǔ biàn yú shì jiān
如 来 自 在 无 有 边　如 云 普 遍 于 世 间

nǎi zhì xiàn mèng lìng tiáo fú　cǐ shì xiāng chuáng suǒ guān jiàn
乃 至 现 梦 令 调 伏　此是 香 幢 所 观 见

zhòng shēng chī àn rú máng gǔ　zhǒngzhǒngzhàng gài suǒ chán fù
众 生 痴暗如 盲 瞽　种 种 障 盖所 缠 覆

fó guāng zhào chè pǔ lìng kāi　rú shì bǎo fēng zhī suǒ rù
佛 光 照 彻 普令 开　如 是 宝 峰 之 所 入

fù cì　jìng zhuāngyán chuángdào chǎngshén dé chūxiàngòngyǎng
复次，净 庄 严 幢 道 场 神得出现 供 养

fó guǎng dà zhuāngyán jù shì yuàn lì jiě tuō mén　xū mí bǎoguāngdào
佛 广 大 庄 严具誓 愿 力解脱门，须弥宝 光 道

chǎngshén dé xiàn yī qiè zhòngshēng qián chéng jiù guǎng dà pú tí xíng
场 神得现一切 众 生 前 成 就 广 大菩提行

jiě tuō mén　léi yīn chuángxiàngdào chǎngshén dé suí yī qiè zhòngshēng
解脱门，雷音 幢 相道 场 神得随一切 众 生

xīn suǒ yào lìng jiàn fó yú mèngzhōng wèishuō fǎ jiě tuō mén　yù huāmiào
心所乐令见佛于 梦 中 为说法解脱门，雨华 妙

yǎn dào chǎngshén dé néng yù yī qiè nán shě zhòng bǎozhuāngyán jù jiě
眼道 场 神得能雨一切难舍 众 宝 庄 严具解

tuō mén　qīng jìng yànxíng dào chǎngshén dé néngxiànmiàozhuāngyán dào
脱门，清净焰形道 场 神得能现妙 庄 严道

chǎngguǎnghuàzhòngshēng lìng chéng shú jiě tuō mén　huāyīngchuí jì dào
场 广化众 生令 成 熟解脱门，华缨垂髻道

chǎngshén dé suí gēnshuō fǎ lìng shēngzhèngniàn jiě tuō mén　yù bǎo
场 神得随根说法令生 正 念解脱门，雨宝

zhuāngyán dào chǎngshén dé néng yǐ biàn cái pǔ yù wú biānhuān xǐ fǎ
庄 严道 场 神得能以辩才普雨无边 欢喜法

jiě tuō mén　yǒngměngxiāngyǎndào chǎngshén dé guǎngchēngzàn zhū fó
解脱门，勇 猛 香眼道 场 神得广 称 赞诸佛

gōng dé jiě tuō mén　jīn gāng cǎi yún dào chǎngshén dé shì xiàn wú biān
功德解脱门，金刚彩云道 场 神得示现无边

sè xiàng shù zhuāng yán dào chǎng jiě tuō mén　lián huā guāng míng dào
色 相 树 庄 严道 场 解脱门，莲华 光 明道

chǎngshén dé pú tí shù xià jì rán bú dòng ér chōngbiàn shí fāng jiě tuō
场 神 得 菩 提 树 下 寂 然 不 动 而 充 遍 十 方 解 脱

mén miàoguāngzhàoyào dàochǎngshén dé xiǎn shì rú lái zhǒngzhǒng
门， 妙 光 照 曜[59] 道 场 神 得 显 示 如 来 种 种

lì jiě tuō mén
力 解 脱 门。

ěr shí jìng zhuāngyán chuáng dàochǎngshén chéng fó wēi lì
尔 时， 净 庄 严 幢 道 场 神 承 佛 威 力，

pǔ guān yī qiè dàochǎngshénzhòng ér shuōsòngyán
普 观 一 切 道 场 神 众， 而 说 颂 言：

wǒ niàn rú lái wǎng xī shí yú wú liàng jié suǒ xiū xíng
我 念 如 来 往 昔 时 于 无 量 劫 所 修 行

zhū fó chū xīng xián gòng yǎng gù huò rú kōng dà gōng dé
诸 佛 出 兴 咸 供 养 故 获 如 空 大 功 德

fó xī xiū xíng wú jìn shī wú liàng chà tǔ wēi chén děng
佛 昔 修 行 无 尽 施 无 量 刹 土 微 尘 等

xū mí guāng zhào pú tí shén yì niàn shàn shì xīn xīn qìng
须 弥 光 照 菩 提 神 忆 念 善 逝 心 欣 庆

rú lái sè xiàng wú yǒu qióng biàn huà zhōu liú yī qiè chà
如 来 色 相 无 有 穷 变 化 周 流 一 切 刹

nǎi zhì mèngzhōngcháng shì xiàn léi chuángjiàn cǐ shēnghuān xǐ
乃 至 梦 中 常 示 现 雷 幢 见 此 生 欢 喜

xī xíng shě xíng wú liàng jié néng shě nán shě yǎn rú hǎi
昔 行 舍 行 无 量 劫 能 舍 难 舍 眼 如 海

rú shì shě xíng wèi zhòng shēng cǐ miào yǎn shén néng wù yuè
如 是 舍 行 为 众 生 此 妙 眼 神 能 悟 悦

wú biān sè xiàng bǎo yàn yún xiàn pú tí chǎng biàn shì jiān
无 边 色 相 宝 焰 云 现 菩 提 场 遍 世 间

yàn xíng qīng jìng dào chǎng shén jiàn fó zì zài shēng huān xǐ
焰 形 清 净 道 场 神 见 佛 自 在 生 欢 喜

zhòng shēng xíng hǎi wú yǒu biān fó pǔ mí lún yù fǎ yǔ
众 生 行 海 无 有 边 佛 普 弥 纶 雨 法 雨

suí qí gēn jiě chú yí huò huā yīng wù cǐ xīn huān xǐ
随 其 根 解 除 疑 惑 华 缨 悟 此 心 欢 喜

wú liàng fǎ mén chā bié yì biàn cái dà hǎi jiē néng rù
无 量 法 门 差 别 义 辩 才 大 海 皆 能 入

[59] 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

yù bǎo yán jù dào chǎng shén　yú xīn niàn niàn héng rú shì
雨宝严具道场神　于心念念恒如是

yú bù kě shuō yī qiè tǔ　jìn shì yán cí chēng zàn fó
于不可说一切土　尽世言辞称赞佛

gù huò míng yù dà gōng dé　cǐ yǒng yǎn shén néng yì niàn
故获名誉大功德　此勇眼神能忆念

zhǒngzhǒng sè xiàng wú biān shù　pǔ xiàn pú tí shù wáng xià
种种色相无边树　普现菩提树王下

jīn gāng cǎi yún wù cǐ mén　héngguāndào shù shēnghuān xǐ
金刚彩云悟此门　恒观道树生欢喜

shí fāng biān jì bù kě dé　fó zuò dào chǎng zhì yì rán
十方边际不可得　佛坐道场智亦然

lián huā bù guāng jìng xìn xīn　rù cǐ jiě tuō shēn shēng xǐ
莲华步光净信心　入此解脱深生喜

dào chǎng yī qiè chū miào yīn　zàn fó nán sī qīng jìng lì
道场一切出妙音　赞佛难思清净力

jí yǐ chéng jiù zhū yīn xíng　cǐ miàoguāngshénnéngtīngshòu
及以成就诸因行　此妙光神能听受

fù cì　bǎo yìn shǒu zú xíngshén dé pǔ yù zhòngbǎoshēngguǎng
复次，宝印手足行神得普雨众宝生广

dà huān xǐ jiě tuō mén　liánhuāguāng zú xíngshén dé shì xiàn fó shēnzuò
大欢喜解脱门，莲华光足行神得示现佛身坐

yī qiè guāng sè liánhuāzuò lìng jiàn zhě huān xǐ jiě tuō mén　zuì shènghuā
一切光色莲华座令见者欢喜解脱门，最胜华

jì zú xíngshén dé yī yī xīn niànzhōng jiàn lì yī qiè rú lái zhòng huì
髻足行神得一一心念中建立一切如来众会

dàochǎng jiě tuō mén　shè zhūshànjiàn zú xíngshén dé jǔ zú fā bù xī
道场解脱门，摄诸善见足行神得举足发步悉

tiáo fú wú biānzhòngshēng jiě tuō mén　miàobǎoxīngchuáng zú xíngshén
调伏无边众生解脱门，妙宝星幢足行神

dé niànniànzhōnghuàxiànzhǒngzhǒng lián huāwǎngguāngmíng pǔ yù zhòng
得念念中化现种种莲华网光明普雨众

bǎochūmiào yīn shēng jiě tuō mén　yào tǔ miào yīn zú xíngshén dé chū
宝出妙音声解脱门，乐吐妙音足行神得出

shēng wú biānhuān xǐ hǎi jiě tuō mén　zhān tán shùguāng zú xíngshén dé
生无边欢喜海解脱门，栴檀树光足行神得

yǐ xiāngfēng pǔ jué yī qiè dàochǎngzhòng huì jiě tuō mén　liánhuāguāng
以香风普觉一切道场众会解脱门，莲华光

míng zú xíngshén dé yī qiè máokǒngfàngguāngmíngyǎnwēimiào fǎ yīn jiě
明足行神得一切毛孔放光明演微妙法音解

tuō mén wēimiàoguāngmíng zú xíngshén dé qí shēnbiànchūzhǒngzhǒng
脱门，微妙光明足行神得其身遍出种种

guāngmíngwǎng pǔ zhàoyào jiě tuō mén jī jí miàohuā zú xíngshén dé
光明网普照曜[60]解脱门，积集妙华足行神得

kāi wù yī qiè zhòngshēng lìng shēngshàngēn hǎi jiě tuō mén
开悟一切众生令生善根海解脱门。

ěr shí bǎo yìn shǒu zú xíngshénchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，宝印手足行神承佛威[61]力，普[62]观

yī qiè zú xíngshénzhòng ér shuōsòngyán
一切足行神众，而说颂言：

fó xī xiū xíng wú liàng jié gòng yǎng yī qiè zhū rú lái
佛昔修行无量劫 供养一切诸如来

xīn héng qìng yuè bù pí yàn xǐ mén shēn dà yóu rú hǎi
心恒庆悦不疲厌 喜门深大犹如海

niàn niàn shén tōng bù kě liàng huàxiànlián huāzhǒngzhǒngxiāng
念念神通不可量 化现莲华种种香

fó zuò qí shàng pǔ yóu wǎng hóng sè guāngshén jiē dǔ jiàn
佛坐其上普游往 红色光神皆睹见

zhū fó rú lái fǎ rú shì guǎng dà zhòng huì biàn shí fāng
诸佛如来法如是 广大众会遍十方

pǔ xiàn shén tōng bù kě yì zuì shèng huā shén xī míng zhǔ
普现神通不可议 最胜华神悉明瞩

shí fāng guó tǔ yī qiè chù yú zhōng jǔ zú ruò xià zú
十方国土一切处 于中举足若下足

xī néngchéng jiù zhū qúnshēng cǐ shàn jiàn shén xīn wù xǐ
悉能成就诸群生 此善见神心悟喜

rú zhòngshēng shù pǔ xiànshēn cǐ yī yī shēn chōng fǎ jiè
如众生数普现身 此一一身充法界

xī fàng jìng guāng yù zhòngbǎo rú shì jiě tuō xīngchuáng rù
悉放净光雨众宝 如是解脱星幢[63]入

rú lái jìng jiè wú biān jì pǔ yù fǎ yǔ jiē chōng mǎn
如来境界无边际 普雨法雨皆充满

---

60 丽本：耀；永乐北藏本及龙藏本：曜

61 丽本：神；永乐北藏本及龙藏本：威

62 丽本：遍；永乐北藏本及龙藏本：普

63 高丽本：幢；永乐北藏本：幢；龙藏本：憧；校勘：幢

zhòng huì dǔ fó shēnghuān xǐ　　cǐ miào yīn shēng zhī suǒ jiàn
众会睹佛生欢喜　　此妙音声之所见

fó yīn shēngliàngděng xū kōng　　yī qiè yīn shēng xī zài zhōng
佛音声量等虚空　　一切音声悉在中

tiáo fú zhòngshēng mǐ bú biàn　　rú shì zhān tán néng tīng shòu
调伏众生靡不遍　　如是栴檀能听受

yī qiè máo kǒng chū huà yīn　　chǎn yáng sān shì zhū fó míng
一切毛孔出化音　　阐扬三世诸佛名

wén cǐ yīn zhě jiē huān xǐ　　lián huā guāng shén rú shì jiàn
闻此音者皆欢喜　　莲华光神如是见

fó shēn biàn xiàn bù sī yì　　bù bù sè xiàng yóu rú hǎi
佛身变现不思议　　步步色相犹如海

suí zhòng shēng xīn xī lìng jiàn　　cǐ miào guāng míng zhī suǒ dé
随众生心悉令见　　此妙光明之所得

shí fāng pǔ xiàn dà shén tōng　　yī qiè zhòng shēng xī kāi wù
十方普现大神通　　一切众生悉开悟

zhòng miào huā shén yú cǐ fǎ　　jiàn yǐ xīn shēng dà huān xǐ
众妙华神于此法　　见已心生大欢喜

fù cì　jìng xǐ jìng jiè shēnzhòngshén dé yì fó wǎng xī shì yuàn
复次，净喜境界身众神得忆佛往昔誓愿

hǎi jiě tuō mén　guāngzhào shí fāngshēnzhòngshén dé guāngmíng pǔ zhào
海解脱门，光照十方身众神得光明普照

wú biān shì jiè jiě tuō mén　hǎi yīn tiáo fú shēnzhòngshén dé dà yīn pǔ
无边世界解脱门，海音调伏身众神得大音普

jué yī qiè zhòngshēng lìng huān xǐ tiáo fú jiě tuō mén　jìng huāyán jì shēn
觉一切众生令欢喜调伏解脱门，净华严髻身

zhòngshén dé shēn rú xū kōngzhōubiànzhù jiě tuō mén　wú liàng wēi yí
众神得身如虚空周遍住解脱门，无量威仪

shēnzhòngshén dé shì yī qiè zhòngshēngzhū fó jìng jiè jiě tuō mén　zuì
身众神得示一切众生诸佛境界解脱门，最

shèngguāngyánshēnzhòngshén dé lìng yī qiè jī fá zhòngshēng sè lì mǎn
胜光严身众神得令一切饥乏众生色力满

zú jiě tuō mén　jìng guāngxiāng yún shēnzhòngshén dé chú yī qiè zhòng
足解脱门，净光香云身众神得除一切众

shēng fán nǎogòu jiě tuō mén　shǒu hù shè chí shēnzhòngshén dé zhuǎn yī
生烦恼垢解脱门，守护摄持身众神得转一

qiè zhòngshēng yú chī mó yè jiě tuō mén　pǔ xiàn shè huàshēnzhòngshén
切众生愚痴魔业解脱门，普现摄化身众神

dé pǔ yú yī qiè shì zhǔ gōngdiànzhōngxiǎn shì zhuāngyánxiàng jiě tuō mén
得普于一切世主宫殿中显示庄严相解脱门，

bú dòng guāng míng shēn zhòng shén dé pǔ shè yī qiè zhòng shēng jiē lìng
不动光明身众神得普摄一切众生皆令

shēngqīng jìng shàngēn jiě tuō mén
生清净善根解脱门。

ěr shí jìng xǐ jìng jiè shēnzhòngshénchéng fó wēi lì pǔ guān
尔时，净喜境界身众神承佛威力，普观

yī qiè shēnzhòngshénzhòng ér shuōsòngyán
一切身众神众，而说颂言：

wǒ yì xū mí chén jié qián yǒu fó miào guāng chū xīng shì
我忆须弥尘劫前 有佛妙光出兴世

shì zūn yú bǐ rú lái suǒ fā xīn gòng yǎng yī qiè fó
世尊于彼如来所 发心供养一切佛

rú lái shēn fàng dà guāng míng qí guāng fǎ jiè mǐ bù chōng
如来身放大光明 其光法界靡不充

zhòng shēng yù zhě xīn tiáo fú cǐ zhào fāng shén zhī suǒ jiàn
众生遇者心调伏 此照方神之所见

rú lái shēng zhèn shí fāng guó yī qiè yán yīn xī yuán mǎn
如来声震十方国 一切言音悉圆满

pǔ jué qún shēng wú yǒu yú tiáo fú wén cǐ xīn huān qìng
普觉群生无有余 调伏闻此心欢庆

fó shēn qīng jìng héng jì miè pǔ xiàn zhòng sè wú zhū xiàng
佛身清净恒寂灭 普现众色无诸相

rú shì biàn zhù yú shì jiān cǐ jìng huā shén zhī suǒ rù
如是遍住于世间 此净华神之所入

dǎo shī rú shì bù sī yì suí zhòng shēng xīn xī lìng jiàn
导师如是不思议 随众生心悉令见

huò zuò huò xíng huò shí zhù wú liàng wēi yí suǒ wù mén
或坐或行或时住 无量威仪所悟门

fó bǎi qiān jié nán féng yù chū xīng lì yì néng zì zài
佛百千劫难逢遇 出兴利益能自在

lìng shì xī lí pín qióng kǔ zuì shèng guāng yán rù sī chù
令世悉离贫穷苦 最胜光严入斯处

rú lái yī yī chǐ xiàng jiān pǔ fàngxiāngdēngguāngyànyún
如来一一齿相间 普放香灯光焰云

miè chú yī qiè zhòng shēng huò lí gòu yún shén rú shì jiàn
灭除一切众生惑 离垢云神如是见

zhòngshēngrǎnhuòwéizhòngzhàng suí zhú mó jìng cháng liú zhuǎn
众 生 染惑为 重 障 随逐魔径 常 流 转

rú lái kāi shì jiě tuō dào shǒu hù zhí chí néng wù rù
如 来 开 示 解 脱 道 守 护 执 持 能 悟 入

wǒ guān rú lái zì zài lì guāng bù fǎ jiè xī chōngmǎn
我 观 如 来 自 在 力 光 布 法 界 悉 充 满

chǔwánggōngdiànhuàzhòngshēng cǐ pǔ xiàn shén zhī jìng jiè
处 王 宫 殿 化 众 生 此 普 现 神 之 境 界

zhòngshēng mí wàng jù zhòng kǔ fó zài qí zhōngcháng jiù hù
众 生 迷 妄 具 众 苦 佛 在 其 中 常 救 护[64]

jiē lìng miè huò shēng xǐ xīn bú dòngguāngshén suǒ guānjiàn
皆 令 灭 惑 生 喜 心 不 动 光 神 所 观 见

fù cì miào sè nà luó yán zhí jīn gāngshén dé jiàn rú lái shì xiàn
复次，妙 色 那 罗 延 执 金 刚 神 得 见 如 来 示 现

wú biān sè xiàngshēn jiě tuōmén rì lún sù jí chuáng zhí jīn gāngshén
无 边 色 相 身 解 脱 门，日 轮 速 疾 幢 执 金 刚 神

dé fó shēn yī yī máo rú rì lún xiànzhǒngzhǒngguāngmíngyún jiě tuō
得 佛 身 一 一 毛 如 日 轮 现 种 种 光 明 云 解 脱

mén xū mí huāguāng zhí jīn gāngshén dé huàxiàn wú liàngshēn dà shén
门，须 弥 华 光 执 金 刚 神 得 化 现 无 量 身 大 神

biàn jiě tuōmén qīngjìng yún yīn zhí jīn gāngshén dé wú biān suí lèi yīn
变 解 脱 门，清 净 云 音 执 金 刚 神 得 无 边 随 类 音

jiě tuōmén miào bì tiānzhǔ zhí jīn gāngshén dé xiànwéi yī qiè shì jiān
解 脱 门，妙 臂 天 主 执 金 刚 神 得 现 为 一 切 世 间

zhǔ kāi wù zhòngshēng jiě tuōmén kě ài yàoguāngmíng zhí jīn gāngshén
主 开 悟 众 生 解 脱 门，可 爱 乐 光 明 执 金 刚 神

dé pǔ kāi shì yī qiè fó fǎ chā biémén xián jìn wú yí jiě tuōmén dà
得 普 开 示 一 切 佛 法 差 别 门 咸 尽 无 遗 解 脱 门，大

shù léi yīn zhí jīn gāngshén dé yǐ kě ài yàozhuāngyán jù shè yī qiè shù
树 雷 音 执 金 刚 神 得 以 可 爱 乐 庄 严 具 摄 一 切 树

shén jiě tuōmén shī zǐ wángguāngmíng zhí jīn gāngshén dé rú lái guǎng
神 解 脱 门，师 子 王 光 明 执 金 刚 神 得 如 来 广

dà fú zhuāngyán jù jiē jù zú míngliǎo jiě tuōmén mì yàn jí xiáng mù
大 福 庄 严 聚 皆 具 足 明 了 解 脱 门，密 焰 吉 祥 目

zhí jīn gāngshén dé pǔ guāncháxiǎn è zhòngshēng xīn wèixiànwēiyánshēn
执 金 刚 神 得 普 观 察 险 恶 众 生 心 为 现 威 严 身

[64] 丽本：摄；永乐北藏本及龙藏本：护

jiě tuō mén lián huā mó ní jì zhí jīn gāng shén dé pǔ yù yī qiè pú sà
解脱门，莲华摩尼髻执金刚神得普雨一切菩萨

zhuāng yán jù mó ní jì jiě tuō mén
庄严具摩尼髻解脱门。

ěr shí miào sè nà luó yán zhí jīn gāng shén chéng fó wēi lì pǔ
尔时，妙色那罗延执金刚神承佛威力，普

guān yī qiè zhí jīn gāng shén zhòng ér shuō sòng yán
观一切执金刚神众，而说颂言：

rǔ yīng guān fǎ wáng fǎ wáng fǎ rú shì
汝应观法王　法王法如是

sè xiàng wú yǒu biān pǔ xiàn yú shì jiān
色相无有边　普现于世间

fó shēn yī yī máo guāng wǎng bù sī yì
佛身一一毛　光网不思议

pì rú jìng rì lún pǔ zhào shí fāng guó
譬如净日轮　普照十方国

rú lái shén tōng lì fǎ jiè xī zhōu biàn
如来神通力　法界悉周遍

yī qiè zhòng shēng qián shì xiàn wú jìn shēn
一切众生前　示现无尽身

rú lái shuō fǎ yīn shí fāng mò bù wén
如来说法音　十方莫不闻

suí zhū zhòng shēng lèi xī lìng xīn mǎn zú
随诸众生类　悉令心满足

zhòng jiàn móu ní zūn chǔ shì gōng diàn zhōng
众见牟尼尊　处世宫殿中

pǔ wèi zhū qún shēng chǎn yáng yú dà fǎ
普为诸群生　阐扬于大法

fǎ hǎi xuán fú chù yī qiè chā bié yì
法海漩澓处　一切差别义

zhǒng zhǒng fāng biàn mén yǎn shuō wú qióng jìn
种种方便门　演说无穷尽

wú biān dà fāng biàn pǔ yìng shí fāng guó
无边大方便　普应十方国

yù fó jìng guāng míng xī jiàn rú lái shēn
遇佛净光明　悉见如来身

gòng yǎng yú zhū fó yì chà wēi chén shù
供养于诸佛　亿刹微尘数

gōng dé rú xū kōng　　yī qiè suǒ zhān yǎng
功 德 如 虚 空　　一 切 所 瞻 仰

shén tōng lì píng děng　　yī qiè chà jiē xiàn
神 通 力 平 等　　一 切 刹 皆 现

ān zuò miào dào chǎng　　pǔ xiàn zhòng shēng qián
安 坐 妙 道 场　　普 现 众 生 前

yàn yún pǔ zhào shì　　zhǒngzhǒngguāngyuánmǎn
焰 云 普 照 世　　种 种 光 圆 满

fǎ jiè wú bù jí　　shì fó suǒ xíng chù
法 界 无 不 及　　示 佛 所 行 处

大方广佛华严经卷第四

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí àn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

huāyán hǎi huì bǎozàng líng wén dà qiān jīng juàn yī wēi chén
华严海会.宝藏灵文.大千经卷一微尘.
pōu chū zài dāng rén huā yǔ bīn fēn fǎ jiè pǔ xūn wén
剖出在当人.华雨缤纷.法界普熏闻.

jǔ zì mǔ zàn

举字母赞

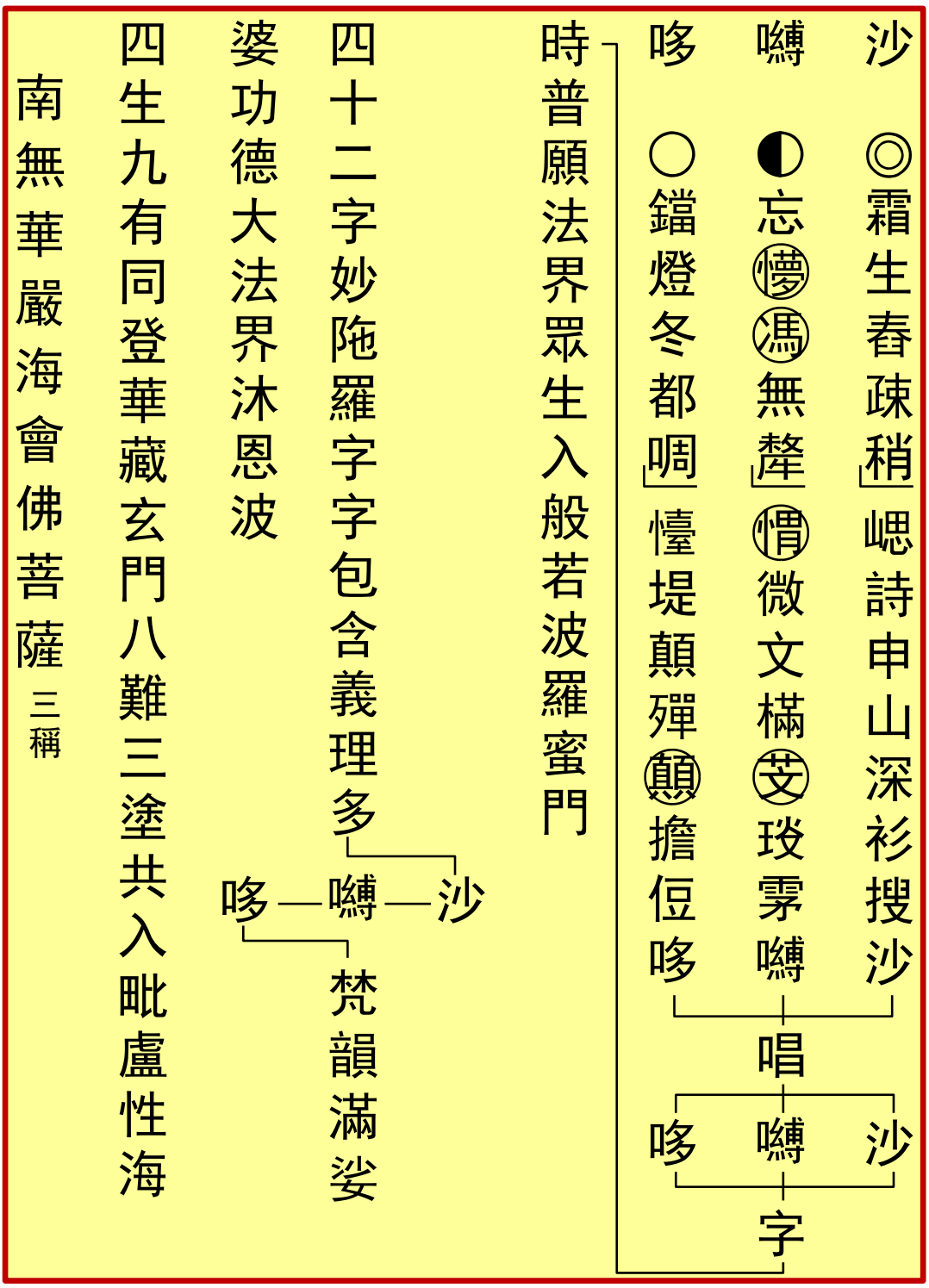
（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan

10. 沙 霜 生 舂 疎 稍 嵯 詩 申 山 深 衫

shoushao chàngshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě

搜 沙 唱 沙 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若

bō luó mì mén

波 罗 蜜 门.

mao mang meng mong mu mao mai mi min man min man
11. 嘘 忘 懵 馮 無 犛 愊 微 文 槾 芠 珉

moumao chàngmao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
雾 嘘 唱 嘘 字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波

luó mì mén
罗蜜门.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan duo
12. 哆 鐺 燈 冬 都 啕 懘 堤 顛 殫 顛 擔 佸

dao chàngdao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
哆 唱 哆 字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波罗

mì mén
蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō shao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 沙.

mao dao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
嘘. 哆. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南無华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com